

Lördag

Nya Åland 5 MAJ 2007 NR 94 PRIS 1,20 €

Bra på mål

MAT. Som målvakt i IFK gör **Anders Överström** vad han kan för att stoppa alla mål. Men däremellan tillreder han verkligt delikata saker. Normalt kokkar han på Nikolaj, men i dag träffas han också som gästkok i Nya Åland.

SIDAN 12

Åland kan få egen vild havsöringsstam

NYHETER. Under våren har ungefär 6.000 havsöringar planterats ut i mindre vattendrag i Hammarland och Jomala. Utplanteringen görs i regi av projekt Havsröring, vars mål är etablering av en vild havsöringsstam som leker och förökar sig i åländska vatten.

Bland annat på Gotland har liknande projekt lyckats och i dag finns en speciell stam

med gotländsk havsröring. Forskning visar att just gotlandsstammen har extra stor benägenhet att återvända till de vatten där de planterats ut.

I många år har det regelbundet planterats ut havsröring i åländska vatten, men genom det nya havsröringsprojektet har man fått tillgång till den speciella gotlandsstammen.

– Det är första gången de har delat med sig till någon annan, stammen är väldigt speciell och det är just därför vi tror att det här kan fungera. På sikt kunde vi då ta upp och kläcka av den egna stammen och plantera ut på flera platser, säger **Ingmar Eriksson**, sportfiskeansvarig vid Ålands turistförbund, som är en av eldsjälarna bakom projektet. SIDAN 2

Underbart på toppen. Till Bärö gamla sjöbevakningsstation bär det av för vinnare i vår tävling "En underbar morsdag". Den som vill får klättra till toppen och njuta av den milsvida utsikten. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

En toppenmor till toppen

TÄVLING. Anmäl nu din duktiga mor/farmor/faster/syster/dotter – vilken mamma som helst till vår tävling inför mors dag!

Nya Åland arrangerar som vanligt en tävling. Vinsten består i år av en underbar skärgårdskryssning med en lika underbar skärgårdslunch för mamman och en medföljande person. Vem får hon själv bestämma.

Vi far med chartrad båt till Kumlinge Bärö och besöker restaurang Glada laxen. Denna tur gör vi fredagen den 11 maj.

Passa på att nominera en eller flera mammor, med mess, mejl eller vykort. Alla namn publiceras vi före mors dag, söndagen den 13 maj. SIDAN 14

Birka väljer att fortsätta

NYHETER. Birka Lines decimerade styrelse har genom omröstning 3-2 beslutat säga nej till att stöda en försäljning av Cargo och Paradise enligt de preliminära bud som getts.

Det blir alltså inget förslag om försäljning från styrelsens sida på stämman den 15 maj. SIDAN 4

Märket öppnas för besökare

Öppnas. Inte sedan fyrvaktarna lämnade Märket 1976 har fyrplatsen kunnat besökas av allmänheten. Men nu blir det öppet hus. Foto: ERKKI SANTAMALA

NYHETER. Efter en trettioårig paus öppnas Märkets fyrplats i sommar för allmänheten. Finlands fyrsällskap bemannar fyren från mitten av maj och fram till augusti-september.

Inträde och guidning kostar 5 euro och nu söker fyrsällskapet fler som vill vara guider där i sommar. SIDAN 5

Friskt gäng ger god vård. När det funkar mellan alla i personalen blir vården bra. Det tror det här gänget som tillsammans med flera andra från medicinavdelningen ställer upp i Sjöjungfruloppet i dag. Från vänster Anna-Lisa Ekblom, Hillevi Eriksson, Diana Jansson, Irmeli Eriksson och Carina Husell-Jakobsson. Foto: ERKKI SANTAMALA

Vi jobbar och joggar med hjärtat

GODA NYHETEN. Spana efter röda tröjor i Mariehamn i dag. Tröjor med texten "Vi jobbar med hjärtat, i alla lägen". Det är 18 "snälla flickor" från sjukhusets medicinavdelning som går eller jobbar i Sjöjungfruloppet. Att motionera på fritiden är bara en av de

saker som gör att trivseln på arbetsplatsen är på topp. Med skratt och god stämning kommer man långt i vården.

Nya Åland fick ett tips om en god nyhet från en anonym före detta patient:

– Flickorna på medicinavdelningen är så

snälla och rara. Jag har legat på sjukhus både i Sverige och i riket. Här på Åland var det bäst.

Trots detta finns ett stort bekymmer. Avdelningen är trångbodd. Större svängrum behövs till de 30 vårdplatserna. SIDAN 20

kultur 8

Sebastian Johans, ålänning i Uppsala, har vunnit andra pris i Arvid Mörne-tävlingen för en psykologisk förtätd novell.

kultur 9

Nyligen bortgångne **Per Sundberg** på Kökar var Ålands sista galeasskeppare. Jerker Örjans berättar om ett möte med honom.

porträttet 10

"Vi som jobbar i kök har alltid haft dåligt betalt. Och tungt är det. Men skratta får vi." BRITTA REINHOLDT I PORTRÄTTET

trädgård 16

Trädgårdssidan handlar i dag om hur **Titte Törnroth** resonerar då hon väljer växter för olika platser.

allt
du behöver
- ändå klöver över!

MARKET

F:ma
ERIK MATTSSON

GODBY TEL 43 250,

WARD. 09-20, LÖRD. 09-16, SÖND. 12-16,

BYGGLAGRET: VARD. 09-17, LÖRD. 09-14, SÖND. STÄNGT

Gotländsk havsöring ska

En vild havsöringsstam som återkommer till åländska vattendrag för att leka. Det är visionen för projekt Havsöring som startat i vår.

Hittills har 6.000 ungfiskar av gotländsk stam släppts ut i fyra olika vattendrag runt om på Åland.

– Vi hoppas att de första ska komma tillbaka hösten 2008, säger Ingmar Eriksson, en av eldsjälarna bakom projektet.

Varje år planteras hundra tusentals havsöringar ut i åländska vatten, för att motvara efterfrågan både hos ålänningarna själva och besökande fisketurister.

Försök både i Roslagen och på Gotland visar att det går att ha livskraftiga havsöringsstammar även i riktigt små vattendrag. Drömmen för många skulle vara en egen vild havsöringsstam som förökar sig i åländska vatten. Som bäst pågår projekt Havsöring, vars vision är just detta.

Jomala och Hammarland

Under våren har cirka 6.000 havsöringar, som fötts upp på landskapets fiskodling i Guttorp i ungefär två år och som nu väger cirka 200 gram, planterats ut i fyra olika vattendrag i Jomala och Hammarland. Nästa vår planerar man att plantera ut cirka 6.000 till, då även i tre andra bäckar som lämpar sig som lekplats för havsöring.

Nyan besöker en av bäckarna, Träskviksbäcken i Hammarland, tillsammans med Ingmar Eriksson. Han är sportfiskeansvarig vid Ålands turistförbund och är en av dem som engagerat sig i projektet.

– Många kanske undrar varför turistförbundet är inblandade, men det här är ju på sikt även också en turistgrej. Att ha en delvis självproducerande vildfiskstam höjer profilen på sportfisket och dessutom är det ju häftigt bara att besöka bäckarna, säger han, och tillägger man såklart inte ska fiska i dessa bäckar sedan, utan de ska bli en fristad för fiskarnas fortplantning.

Speciella fiskar

Vi vandrar längs den slingrande skogsbäcken som rinner ut i Björnhuvudfjärden. Vattenflödet är inte så högt just nu, men tillrinningsområdet är stort och den steniga botten ska vara perfekt för lekande havsöring. Under sommaren planerar man dessutom att fylla på med mera sten på lämpliga ställen, för att göra platsen ännu mer attraktiv för fiskarna.

Idén till havsöringsprojektet föddes redan för 10-12 år sedan.

– På Gotland såg jag havsöring som gick upp och lekte i mycket små bäckar och åar. Det borde ju funka här, tänkte jag och tog kontakt med Peter Landergren som doktorerat i just detta på Gotland. Efter mycket nojs fick vi befruktad rom av deras stam. Det är första gången de har delat med sig till någon annan, stammen är

Full fart på utplantering. Johnny Dahlblom är en av dem som engagerat sig i försöket att plantera havsöring av gotländsk stam i åländska bäckar. Här planterar han ut cirka 500 märkta fiskar, i Träskviksbäcken i Hammarland, genom ett rör från Guttorps transportbild. Foto: PRIVAT

väldigt speciell, säger Ingmar Eriksson.

Det är alltså havsöring av gotländsk härkomst som nu planteras ut i åländska vattendrag. Forskningen på Gotland har visat att just gotlandsynglen inte dör när deras "hemvatten" torkar ut, istället simmar de ut till mynningen och väntar där tills bäcken fylls på nytt.

Ingen risk flytta

Enligt Ingmar Eriksson finns det ingen risk med att flytta

stammar mellan olika områden.

– Havsöringen finns ju redan här. Den är en överlevare som finns överallt i världen. Jag har själv fiskat öring bland annat i Patagonien och den såg precis likadan ut, fast större, säger Ingmar.

Kommer inte gotlandsynglen att simma tillbaka till Gotland för att leka sedan?

– Nej, de blir präglade på vattendraget där de släpps

ut. Enligt vissa uppgifter räcker det med att de tillbringar tre dygn i ett visst vattendrag för att de sedan ska återvända dit för att leka. Dessutom kan de locka med sig fler fiskar, säger Ingmar, och berättar att just gotlandsöringen är väldigt benägen att återvända.

– Det är just därför vi tror att det här kan fungera. På sikt kunde vi då ta upp och kläcka av den egna stammen och plantera ut på flera platser, säger han.

Havsöringsprojektet har i dagsläget ingen egen budget, uppfödningen sköts och bekostas således via Guttorp medan övriga inblandade jobbar mer eller mindre ideellt.

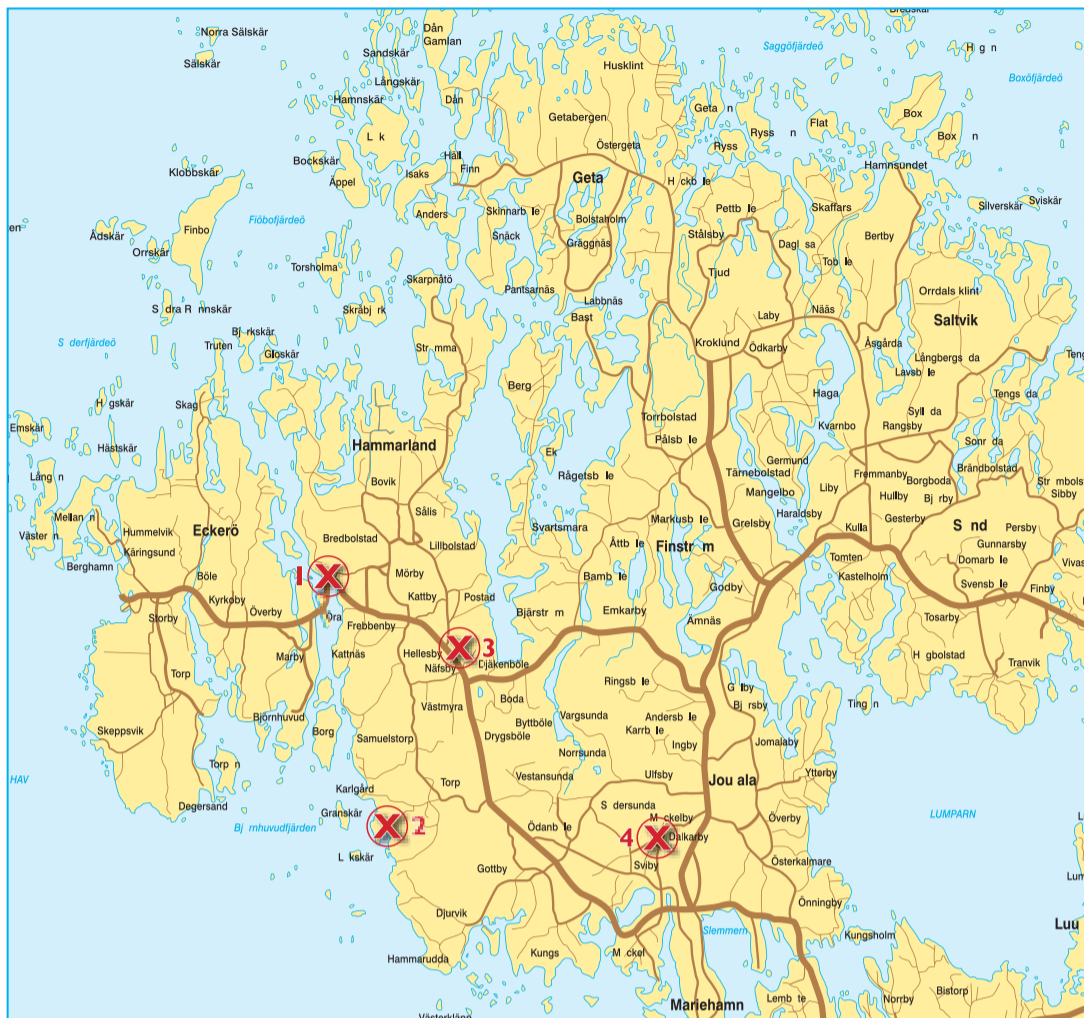
Ideellt arbete

– Bland andra Torsten Fredriksson är en riktig eldsjäl. Han har varit med och genomfört liknande projekt i Bergshamra som har lyckats, där leker vilda öringar i dag, säger Ingmar.

Från markägarhåll har projektet hittills bara fått positiva reaktioner.

I Träskviksbäcken släppte man ut ynglen ungefär en kilometer upp från stranden. Och fast det är nästan en vecka sedan den senaste utplanteringen lyckas vi se några havsöringar när vi smyger längs vattendraget.

bli åländsk

På fyra platser. I vår havsöring planterats ut i fyra bäckar. I Marsund (1), Träskviksbäcken (2), Korsbroström (3) och Svibyån (4). Hit hoppas man att fiskarna ska återvända och få en fristad så de kan leka i fred.

Engagerad i fiske. Ingmar Eriksson är sportfiskeansvarig vid Ålands turistförbund, som också är involverade i Projekt Havsöring. – Många kanske undrar varför turistförbundet är inblandade, men det här är ju på sikt även också en turistgrej. Att ha en delvis självproducerande vildfiskstam höjer profilen på sportfisket, säger han.

Foto: ANDREAS DIENERT

Fakta/Havsöring

■ Havsöringen förekommer i hela Östersjön.

■ I Finland har en havsöring på 30,5 kilogram fångats, i Sverige uppges rekordet vara 15,3 kilogram.

■ De unga havsöringarna i älvarna livnär sig av insekter, snäckor och märlor. I havet övergår den till fiskdiet, på samma sätt som laxen, varvid främst sill och skarpsill ingår i födan.

■ Artens könsmognad infaller vid 1-6 års ålder. Leken sker i norr i oktober och i söder i november-december. Då går havsöringen högt upp i vattendrag och små bäckar. Havsöringshonan kan ha upp till 10.000 romkorn.

■ Ynglen kläcks på våren. Då havsöringen lämnar sin hemälv är den cirka 14-25 cm lång. Efter ett år i havet mäter den 30-41 centimeter och väger cirka 400 gram.

■ Havsöringen går ibland under andra smeknamn som havsforell, havslaxöring och grålox.

Källa: www.fiskbasen.se

Kommer tillbaka? Havsöringen leker på hösten och rommen grävs ner i botten, därför måste vattnet vara strömt så att rommen syresätts regelbundet men det behöver inte vara särskilt djupt.

Foto: PRIVAT

Skicka in brickan. 500 av de totalt cirka 6.000 havsöringarna som planterats ut i vår är märkta av personalen på Guttorp. På brickan står adressen dit man ska skicka märkningen. Uppge då också var och när du fångat öringen, samt vikt och längd.

Foto: PRIVAT

Sätta rekord i cafébesök
är bland det bästa du kan göra

Varför inte i Amsterdam?

Amsterdam

Flyg med KLM från Arlanda 7/6 kl. 17.30 och landa kl. 19.35 i Amsterdam. Retur 10/6 från kl. 17.55 med ankomst till Arlanda kl. 19.55. Bo på Hotel Citadel (**). Hotellet ligger intill Amsterdams stora shoppingstråk. Pris från 1.050 € för 2 personer i dubbelrum inkl. frukost, 3 nätter.

Shoppa loss i Uppsala!

Shopping i Uppsala betyder nära till allt, gallerior, caféer, restauranger och butiker. Allt från Åhléns och Lindex till H&M och Ikea. Avresor 19/5. Pris 33 €/vuxen, halva priset för barn u. 12 år. Priset inkl. bussresa med Williams, båtresa t/r och sjöfrukost.

Per Gessle som bäst!

Kom med och njut av ett musikaliskt fyrverkeri med både nya sånger och gamla goda Gyllene Tider-låtar. Avresa 12/8, 2 dagar. Pris 263 €/person inkl. bussresa med Williams, båtresa t/r, del i dubbelrum med frukost, samt biljett till konserten på Sjöhistoriska Museet.

Västkusten och Göteborg

En innehållsrik resa med bl.a. utflykt till "Saltö" – inspelningsplatsen för den populära TV-serien. Avresa 15/6, 3 dagar. Pris 332 €/person inkl. bussresa med Williams, båtresa t/r, sjöfrukost, guidad rundtur till bl.a. "Saltö", del i dubbelrum med frukost 2 nätter, 2-rätters middag båda dagarna.

Affärsresor

Med professionell service och engagemang hjälper vi er att bygga resan för företag, föreningar, stora eller små grupper. Vi är Ålands största affärsresebyrå. Vänd er med förtroende till Ålandsresor Resebyrå och spara både tid och pengar!

Hyr en egen buss!

Företag, föreningar och grupper! Ni vet väl om att ni kan hyra en privat buss med chaufför från oss? Williams har bussar för alla resor, allt från Kastelholm till Rom. Vi planerar resan helt enligt era önskemål. Välkomna in och begär kostnadsfri offert och programförslag!

Ålandsresor
RESEBYRÅ

Torggatan 2. Tel. 28 040.

Birkas styrelse efter omröstning 3-2

Säger nej till buden på Cargo och Paradise

Birka Lines styrelse säger nej till de preliminära bud som getts på Birka Cargo och Birka Paradise.

Försäljning av Birkas tillgångar eller affärsenheter kommer alltså inte att föreslås på bolagsstämman den 15 maj, meddelar bolaget.

Styrelsens besked gav som en komplettering till det tidigare utlåtandet om Rederi ab Eckerös köpbud på Birka-aktierna. Styrelsen sa den gången nej med hänvisning till att Eckerös bud var för lågt.

Styrelsen, som utrett intresseanmängningarna, har kommit fram till att Birka i rådande situation kan fortsätta enligt sin nuvarande strategi och driver inte en försäljning. Dock konstaterar styrelsen att budet på Cargo – 90-100 miljoner euro – och intresseindikationen på Birka Paradise – 180 miljoner euro – var både intressanta och relevanta.

Ingen säkerhet

Styrelsen påpekar att det inte finns någon säkerhet för att bolagets fortsatta verksamhet, eller andra alternativ, skulle generera ett högre värde än Eckerös anbud och att Birkas aktieägare själva måste ta ställning till budet.

Tre mot två

Styrelseordförande **Daniel Widman** samt ledamöterna **Erik Wiljanen** och **Sture Carlson** hade förberett utredningen av de preliminära anbuden. Ledamöterna **Björn Blomqvist** och **Jukka Suominen** hade kallats in för att göra styrelsen beslutför.

Blomqvist och Suominen, vd och styrelseordförande i Eckerö, röstade mot att godkänna utlåtandet om de preliminära buden och reserverade sig till protokollet angående meddelandets innehåll.

Förklaringen är uppenbarligen att de inte har kunnat godkänna ett kompletterande utlåtande där det sägs att styrelsen anser att Eckerös bud är för lågt.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Säljs inte. Birka Lines styrelse rekommenderar inte en försäljning av Birka Paradise och lastflottan i Birka Cargo.

Foto: JONAS EDSVIK

Åttio bilister fast i polisrazzia

Bälteskoll. Polisen satsade extra på att kontrollera användningen av bilbälte i veckan.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Det har varit bråda dagar för polisen. Sedan i onsdags har de stoppat 800 bilar i en stor razzia. Fokus har legat på användning av bilbälte och barnstol.

– Nästa vecka tar vi tag med hårdhandskarna, säger trafikgruppens chef **Eva Fellman**.

En tiondel av de stoppade bilisterna bröt mot någon av reglerna.

– Jag trodde att det skulle vara flera, men tio procent är redan tio procent för mycket. Däremot är det är positivt att vi inte påträffat något enda fall av misstänkt

rattfylleri.

Osäkerhet

Sedan den 1 mars finns ny lagstiftning gällande bussbälten. Busspassagerare måste använda bälte om det finns. Fellman berättar att det finns en osäkerhet kring vilka reglerna är. Särskilt bland chaufförer som kör skolskjuts.

– De ansvarar för att barn under 15 år använder bältet.

Den som är 15 år eller äldre får själv stå för böterna. Barn under 135 centimeter måste sitta i barnstol eller annan jämförbar anordning.

Detsamma gäller för barn under tre år. Är barnet under 140 centimeter rekommenderas att det sitter i baksätet.

Inga böter

Polisen har inte gett några böter under razzian, utan har främst informerat bilisterna om vad som gäller. Normalt är böterna 35 euro både för den som struntar i bilbältet och för avsaknad av barnstol i de fall där det krävs.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Hög kurs på Ålandsbanken A

Ålandsbankens A-aktier har den senaste veckan köpts till 30 euro. För bara tre veckor sedan låg aktien på 27 euro.

Omsättningen är inte stor trots priset. I torsdags såldes 1.340 aktier för 30 euro och i går 100 aktier för 29,90. Köparen är inte intresserad av B-aktierna, som ligger kvar på 25,20. (ht)

Fästingvaccin nästan slut

Vaccinet mot kumlingesjukan eller TBE-viruset som sprids av fästingar håller på att ta slut i hela Europa. Den finländska importören Meda Oy uppger sig ha några tusen doser kvar, men de kommer att ta slut snabbt.

Enligt Medas vd Juha Pimiä finns det två konkurrerande mediciner på marknaden. Den ena tillverkaren, som finns i centrala Europa, har fått problem. Om det ena vaccinet tar slut kommer det andra inte att räcka till för alla, anser Pimiä. Detta gäller trots att företaget var förberett på att sälja fler vacciner än i fjol.

Förra året vaccinerades ungefär 25 000 personer i hela Finland mot viruset.

Den som smittats av viruset får i allmänhet symptom som liknar en vanlig förkylning. De flesta patienterna tillfrisknar på en vecka och har sedan livslångt skydd mot viruset.

En tredjedel av de som fått viruset drabbas av hjärnhinneinflammation, som kan leda till livslånga problem, till exempel skakningar och koncentrationssvårigheter. (FNB/tt-s)

Horellivillan bjuds ut på nytt

Den så kallade Horellivillan i Västra Ytternäs i Mariehamn bjuds ut till försäljning igen. Köpebrevet förföll eftersom de två tidigare husspekulanterna, **Henrik** och **Tom Appelqvist**, inte har betalat köpesumman på 135.000 euro inom avtalad tid, det vill säga tio dagar från och med stadsfullmäktiges beslut om att sälja villan till dem.

Tom Appelqvist hade anhållit om ytterligare två veckors betalningstid med motiveringen att han fått kontonumret sent och att brodern inte varit på Åland. Den anhållan avslogs alltså av stadsstyrelsen.

Horellivillan är K-märkt. (tt-s)

Bankautomaterna stängda i natt

I natt, natten mellan lördag och söndag den 5-6 maj, är alla Otto bankautomater stängda för service under cirka tre timmar.

Alla kontantautomater i Finland, och på Åland, stängs klockan 03.00 och öppnas igen cirka klockan 06.

Anledningen till avbrottet är tekniska uppdateringar i Otto-systemet, meddelar man från företaget som sköter Ottos bankautomater. (ab)

Göteborgsmodell ska få ålänningarna att samarbeta

Om ålänningarna samarbetade bättre skulle Åland gynnas som turistmål.

Näringslivet och politikerna ska få hjälp på traven av projektet Göteborg & Co och landskapet ska bli bättre på att mäta turismen.

Landskapsregeringen vill få ett slut på situationen där ålänningarna arbetar mot varandra och drar och olika håll. I arbetet för utökad samarbete har man bjudit in Ålands näringsliv till ett seminarium som ska få företagarna och politikerna att arbeta mot samma mål.

– Det går att påvisa vinster för alla om man samarbetar. Vi vill implementera det "tänkandet", att man har ett helikopterperspektiv och ser till vad som är bra för hela destinationen Åland, säger näringsministern **Jörgen Strand** (fs).

Till seminariet kommer representanter från Göteborg & Co som har lyckats få till stånd samarbete över gränserna, vilket har varit till nytta för Göteborg som destination.

Mycket att lära

Jörgen Strand framhåller vikten av att analysera olika evenemang för att få en förståelse för vilka pengar de ger till samhället.

– Vi vill utarbeta ett nytt system för att mäta turismen på Åland i samarbete med Högskolan och ÅSUB. Det blir ett nytt inslag i turismstrategin.

Trafikministern **Runar Karlsson** (c) håller med om att samarbetsklimatet på Åland inte är det bästa och han nämner som exempel

Föredrar samarbete. För att lyckas bättre måste Ålands näringsliv samarbeta mer, anser näringsministern Jörgen Strand (fs) och trafikministern Runar Karlsson (c). Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

att näringslivet flera gånger på senare tid har processat mot landskapsbeslut.

– Vi har mycket att lära av konceptet från Göteborg, både inom politiken och näringslivet.

Seminariumet hålls i Eckerö den 23 maj.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Fakta/Göteborg & Co

■ Visionen är att Göteborg ska vara ett förstahandsval bland storstäderna i Europa genom att vara "En av Europas mänskligaste och mest attraktiva storstadsregioner att leva och verka i samt att besöka"

För att uppnå detta krävs samarbete, aktivt agerande samt kvalitativa produkter och helhetslösningar.

■ Göteborg & Co har till uppgift att marknadsföra och medverka i utvecklingen av Göteborg som turist-, mötes-, och evenemangstad.

■ I styrelsen sitter bland andra kommunalrådet och en representant för oppositionen.

Ålands turismstrategi 2003-2010 ska få ett nytt inslag i form av planer på ett system för att bättre mäta effekterna av turismen på Åland.

Tre domar för grov rattfylla

Tingsrätten har dömt tre bilister till fängelse – villkorligt – och böter för grovt rattfylleri.

Ingen hade tidigare åkt fast för att ha kört bil fulla.

■ Det första fallet inträffade den 14 januari i Mariehamn. Bilisten hade kört sin personbil från centrum till Sparhallen och vidare till Askuddsvägen med 2 promille alkohol i blodet. Domen blev 60 dagar fängelsestraff, villkorligt, samt 40 dagsböter á 6 euro, 240 euro. Körförbudet gäller till den 3 november i år.

Bilist nummer två hade kört personbil på Sjukhusvägen och Svibyvägen i Mariehamn med 1,6 promille alkohol i blodet den 29 juli. Vid avfarten till Kasbergsvägen förlorade han kontrollen över bilen som åkte av vägen. Föraren skadades. Bilen fick omfattande skador. Mannen saknade giltigt körkort och dömdes också för det. Domen blev 45 dagar fängelse, villkorligt, samt 45 dagsböter á 6 euro, 270 euro. Tiden för körförbudet har gått ut.

Den tredje bilisten hade kört personbil på julannandagen i fjol i Lumparland med 1,3 promille alkohol i blodet. Körsträckan var ungefär en halv kilometer. Domen blev mildare än i de två övriga fallen eftersom promillehalten understeg 1,5. Därför nöjde sig rätten med "ett kännbart bötesstraff" – 80 dagsböter á 6 euro, 480 euro. (ao)

Ormvrück stoppas upp på Lappo

■ Landskapsregeringen har beslutat att skärgårdsmuseet på Lappo får äga en ormvrück. Rovfågeln ska stoppas upp och finnas in på museet.

– Vi är välvilligt inställda och har även avgiftsfritt musset eftersom vi vill stöda den fina verksamheten, säger vikarierande naturvårdsintendenten **Jörgen Eriksson**. (as)

Fyrsällskap hyr Märket i sommar

Fyrvaktare tar emot besökare för 5 euro – fler värdar söks

Märkets fyr, långt ut i havet, på gränsen mellan Eckerö och Sverige, kan besökas i sommar efter 30 års paus.

Finlands fyrsällskap bemannar fyren från mitten av maj och fram till augusti-september. Det är första gången som Märket blir tillgängligt sedan de sista fyrvaktarna lämnade platsen år 1976.

Finlands fyrsällskap hyr fyrbyggnaden av Sjöfartsstyrelsen under fyra månader i sommar. I början av denna hyrtid inventeras allt lösöre tillsammans med Ålands museum, varefter fyrsällskapet städar upp och gör de första reparationerna.

Detta meddelar Finlands fyrsällskaps ordförande **Pekka Väisänen**.

Öppet i sommar

För kommande år görs som bäst en renoveringsplan under

Välkomnar seglare. För första gången på många år får båtfolk hjälp att komma i land på fyrlandet Märket i sommar. Finlands fyrsällskap hyr byggnaderna och engagerar frivilliga fyrvaktare som bland annat hjälper de tillfälliga besökarna. Denna bild av Märket är tagen i mars i år. Foto: PEKKA VÄISÄNEN

ledning av experter på gamla fyrbyggnader. Reparationerna påbörjas så snart fyrens ägoförhållanden och förvaltning har klarlagts.

Det är meningen att fyren

hela sommaren ska ha fyrvaktare, som representerar fyrsällskapet. Deras uppgift är att ta emot besökare och att hålla kontakt med yttrevärlden, genom sällskapets hemsidor på internet

www.fyrsallskap.fi och www.majakkaseura.fi, samt med e-post, mobiltelefon och VHF.

Finlands fyrsällskap står för kostnaderna för att hålla Märket öppet genom att sälja olika slags produkter, genom donationer och genom inkomster från besökare.

Ring Märket

Inträde och guidning kostar 5 euro. Vid behov ros båtfolket över från ankarplatsen till fyren mot en liten avgift. I fyren säljs Rädda Märket-produkter och projektet kan också stödas genom att skicka post från fyren med Märket-frimärken och Märket-poststämpel.

Telefonnumret till Märkets fyr är +358 40 849 93 33. Man rekommenderas att först kontakta med textmeddelande.

– På så sätt kan man komma överens med fyrvaktarna om besök och eventuell hämtning med roddbåt. Men då måste det förstås vara tjänligt väder, säger

Pekka Väisänen.

På Märket ges service på svenska, engelska och finska, beroende på värdfolkets språkkunskaper.

E-postadressen till fyren är market@majakkaseura.fi. Dessutom kommer VHF-förbindelse tidvis vara möjlig.

Fyrvaktare sökes

Finlands fyrsällskap söker, speciellt från Åland, frivilliga för att under sommaren vistas på fyren under ett eller fler vaktpass om cirka en vecka och på så sätt ge möjlighet för båtfolk och andra intresserade att besöka fyren.

De som är intresserade av att bli fyrvaktare omedels ta kontakt med fyrsällskapets ledning per e-post info@majakkaseura.fi.

Kontaktman på Åland: **Ville Holmberg**, 040-504 36 01, vilhelm.holmberg@aland.net

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Tre cyklar och en dator har stulits

■ Tre cyklar har stulits i Mariehamn den senaste tiden.

Den tredje maj har något tagit en cykel från Uppgårdsvägen. På valborg eller första maj har någon tagit en cykel från Måsvägen och även från Neptunigatan har en cykel försvunnit i april.

Från Åland handelsläroverk har något stulit en dator, anmälan kom in till polisen den 27 april. (ab)

Körde för fort i Hammarland

■ Två anmälningar om överhastighet rapporteras av polisen.

I Hammarland, vid Långträsk, körde någon 114 kilometer i timmen på 90-sträcka.

På Godbyvägen i Jomala körde någon 71 kilometer i timmen på 50-sträcka. Båda fortkörningarna skedde den 3 maj och betecknas som äventyrande av trafiksäkerheten. (ab)

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn

DENNIS, DENISE

Vi firar 1-15 år

Jakob Lindholm i Jomala Norrsunda fyller 1 år i morgon, den 6 maj. Grattiskramar kommer från farmor och farfar.

Tobias Wahlberg i Vagnhärad, Sverige fyllde 6 år i går, den 4 maj. Grattishälsningar kommer från mormor och morfar i Tranvik.

Gratulerar 50 år

ÅSA FRIMAN

Namn: Åsa Gunilla Friman.
Född: den 8 maj 1957 i Pargas.
Bor: i Mariehamn.
Yrke: översköterska, barnmorska.
Familj: singel.
Födelsedagen: firas på annan ort, nämligen Tunisien.

Döda

RAGNY CHRISTIANSON

Pensionerade poststationsföreståndaren **Ragny Linné**

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning med anledning av min 70-årsdag

undanbedes

Vi är på resa.

Jürgen Pastoor

Christianson f Lindeman, från Eckerö Kyrkoby, avled den 2 maj 2007. Hon var född den 18 november 1913 i samma socken och var änka efter sjömannen **Birger Christianson**.

Ragny Christianson betjänade allmänheten under hela sitt yrkesliv och hon fann både nöje och glädje i sitt arbete. Hon hade ett positivt och glatt sinne, trivdes med att ge service och gillade att ha liv och rörelse omkring sig.

Som ung flicka gick hon i den ambulerande lanthushållsskolan där hon bland annat lärde sig väva. Vävning blev ett stort intresse och hon hade alltid vävstolen uppe under hela sitt aktiva liv.

Hon jobbade i pensionat, i affär och en vinter som hushållshjälp i Sverige innan hon gifte sig och bildade familj. Men hon blev tidigt änka, efter bara sex års äktenskap stod hon ensam med tre små barn och ett nybyggt hus som inte var riktigt färdigt.

År 1946 fick hon arbete som biträde inom folkförsörjningen och 1949 blev hon poststationsföreståndare för byns postkontor. För att hinna med båda jobb och skötseln av barnen och hemmet blev det långa arbetsdagar. Snart flyttades postkontoret till hennes hem och då fungerade allting lättare.

I 30 år förestod hon postkontoret och under alla dessa år tog hon ut endast fyra dagars semester. Hon var ansvarsfull och arbetsam, ville alltid ge folket den service de önskade. För sin långa trogna tjänst inom postverket belönades hon med Finlands vitas II klass.

Ragny Christianson har tillhört socialförsäkringskommissionen, suttit i handelslagets styrelse i många år, samt tillhört kyrkofullmäktige i Eckerö i tjugo år. Hon var också länge aktiv i kyrkosyfoöreningen, att virka och sticka hörde förutom vävningen till hennes stora fritidsintressen. Att läsa tyckte hon också mycket om.

År 2004 drabbades hon av sjukdom och vistades först en tid i De gamlas hem i Jomala, men när Solgården i Storby stod klar på hösten samma år flyttade hon dit och där tillbringade hon sina sista år.

Närmast sörjande är barnen **Greta, Per** och **Inga** med familjer i vilka ingår sex barnbarn och sex barnbarnsbarn.

Döda

STIG WILLFORD

Maskinmästaren **Raimo Rolf Stig Willford** från Lemland Herrö, avled den 22 april 2007. Han var född den 2 januari 1939 i Jomala men kom till Lemland som liten gosse.

Stig Willford växte upp som fosterbarn i Lemland där han sedan gick i skola och blev konfirmerad. Tidigt fick han börja göra rätt för sig och bland annat arbeta i skogen. När gruvan på Nyhamn var igång på 50-talet arbetade han där och sedan öppnade han egen verkstad i Lemland.

Motorer och mekanik var hans stora intresse från unga år och han var mycket händig och kunnig. Han for till sjöss på rikssvenska fartyg och arbetade sig snart upp från mo-

torman till fjärde maskinist.

När han återvände till landbacken ägnade han sig åt byggnadsarbete och konstruerade även en egen skogstraktor. I slutet på 70-talet anställdes han hos Bror Husell Chartering Ab Ltd och tjänstgjorde inom företaget i olika repriser under många år.

Han utbildade sig till maskinmästare i Mariehamn efter att ha arbetat till sjöss i maskin redan i många år. I början på 90-talet jobbade han även en tid inom Birka Line, men återvände i land för att igen ägna sig åt byggnadsarbete. En tid fiskade han med egen fiskebåt också.

Stig Willford var en mycket duktig och kunnig maskinist och motormänska. Han var oerhört hjälpsam och pålitlig, ställde alltid upp när någon behövde hjälp med någonting. Hans stora intresse var förstås motorer, men han kopplade också gärna av med litet fiske nu och då.

Närmast sörjande är tre barn med familjer i vilka ingår fyra barnbarn och tre barnbarnsbarn, samt Inga och goda vänner.

Döda

RUNAR SOMMARSTRÖM

Pensionerade sjökaptanen **Runar Salomon Sommarström** från Mariehamn avled den 3 maj 2007. Han var född den 26 oktober 1915 i Lemland Järsö och var änkan efter **Anna Brita** f Lundberg.

Det blev som ett hem ombord, som ett litet samhälle för sig, så beskrev Runar Sommarström själv livet till sjöss när han som ung jungman jobbade 35 månader i sträck på segelfartyget Ponape.

Han gjorde sin första resa år 1933 och blev ute ett helt år. Andra resan med Gustaf Eriksons Ponape arbetade Runar Sommarström som matros och segelmakare.

År 1939 började han i Navigationskolan och 1945 blev han färdig sjökaptan. Under hela kriget tjänstgjorde han till sjöss.

Som befälhavare tjänstgjorde Runar Sommarström på många av GE:s fartyg, från steambåten Kirsta till de nyare kylfartygen. Han var med och övervakade bygget av ms Fiskö i Nystad, liksom ms Hamnö vid Finnö varf i Stockholm. På Hamnö stannade han fram till pensioneringen 1976.

Han var en vänlig och trevlig gentleman som under ett långt liv om skeppsbord fick se mycket av världen. Han föddes på ett skärgårdshemman på Järsö i en syskonskara som från början var stor. Att han valde sjömansbanan var självklart.

Sitt yrkesval ångrade han aldrig, han trivdes bra och klarade sig igenom ett långt liv till sjöss utan större tillbud eller olyckor. Han förblev också Rederi Gustaf Erikson trogen.

Han trivdes gott också med pensionärstillvaron. På Bergö skötte han om sommarstugan och sin del av barndomshemmet med rätt så mycket skog. I staden har han hållit hemmet och gården i skick. Så har han förstås, som gammal segelmakare, varit med från början och sytt segel till museifartyget Pommern.

Till hans intressen hörde också att läsa och följa med världshändelserna i radio och TV. Han har varit aktiv i Kap Hornklubben och i Ålands skeppsbevärförening. För sin långa tjänst inom sjöfarten har Runar Sommarström dekorerats med Centralhandelskammarens medalj och Redareförenings förtjänstmedalj.

Närmast sörjande är döttrarna **Anna-Stina** med make **Lars** och **Agneta**.

Stor europeisk lärarkonferens på Föglö

Nästa vecka, den 7-11 maj, gästas Åland av 14 skolledare från tio olika europeiska länder. Föglö grundskola och tjänstlediga skolledaren **Rainer Juslin** står som värd för konferensen.

Cimo, centret för internationellt personutbyte, är nationell värd för studiebesöket vars uppgift är att förmedla kontakter mellan skolledare inom EU.

Rainer Juslin, som tidigare deltagit i ett motsvarande studiebesök i Lettland, kontaktades hösten 2005 av centret som undrade om Föglö grundskola skulle kunna stå som värd för en lärarkonferens.

"Som resultat av de kontakterna kan Åland nu erbjuda skolledare från Europa att ta del av information om det åländska skolsystemet. Som känt är de finländska skolorna föremål för stort intresse utomlands på grund av de utmärkte resultaten i de internationella utvärderingarna (PISA)," skriver Rainer Juslin, tjänstledig skolledare vid Föglö skola, i ett pressmeddelande.

På programmet står även besök till skolor på Kökar och Mariehamn och allmän information om Åland och självstyrelsen.

"Intresset för cimo:s programutbud har varit lågt för Ålands del. Man hoppas att besöket skall inspirera andra skolledare på Åland att ansöka om stipendier för att utbyta erfarenheter med andra sakkunniga på området," skriver Rainer Juslin. (ab)

Nyan rättar

Aetna Häggblom heter den person som kommer att bo närmast den planerade motorbanan i Eckerö om den blir av. I Nyans artikel från mötet om miljökonsekvensbedömningen, MKB, i gårdagens tidning, fick hon tyvärr ett felaktigt och vanligare förnamn.

Kom ihåg

ABF: Yoga 15.5 – 25.6 måndagar kl 19.00 på Blå teatern/ABF. Anmälningar till ABF 16 707 eller Isabell 15 887, isabellmattsson@hotmail.com

Alopeci-gruppen: Detta är en grupp för dig som har någon form av alopeci (hårfall) och vill träffa andra i samma situation. Det är en mötesplats och en möjlighet att utbyta erfarenheter. Träff måndag 7.5 kl 19.00 på HandiCampen, Skarpansvägen 30. Frågor? Kontakta Ulrika Lindén, tfn. 527 361. Nya och gamla deltagare varmt välkomna!

Björby vävkurs: Kom i håg utfärden till Enigheten på måndag 7.5. Färjan från Svinö går kl: 17.45. Alla anmälda med!

Eckerö marthaförening: Möte torsdag 10.5 kl 19.00 i Ekergården.

Eckerö socialdemokrater: Upptakt inför höstens lagtings- och kommunalval i komungården i Eckerö Överby måndag 7 maj kl 19.00.

Föreningen Vårt Hjärta: Välkommen till Öppet Hus onsdag 9.5 kl 18.30 i HandiCampen, Skarpansvägen 30. Du som är hjärtsjuk eller närstående och behöver någon att tala med är välkomna. Stödpersoner finns på plats. Tystnadsplikt. Hjärtligt välkommen!

Dagehemmet Vinkelboda: Dagehemmet blir 5 år. Välkomna på Öppet hus, onsdagen den 9.5 kl: 14.00-17.00. Föredetta dagisbarn och personal är extra välkomna.

Hammarlands marthor: Månadsmöte med blomskottsauktion tisdag 8.5 kl 19.00 i Martabo.

Hälsofrämjandet: Alla simmare, anmäl er för värkryssning med Linden 6.6. Närmare upplysningar Regina eller Maggie.

Mariehamns pensionärsförening: Vi spelar boulé ute vid Svenska konsulatet måndagar och torsdagar kl 13.00-15.00.

Mariehamns marthaförening: Vi gör i ordning vinsterna till lotteriet fredag 11.5 kl 12.00 hos Ann-Lis på Ringvägen 17. Vi träffas lördag 12.5 kl 10.00 vid torget, för vårt lotteri på Möjligheternas torg.

Mariehamns pensionärsförening: Vi delar ut vår tidning Nyset tisdag 8.5. Det blir sista utdelningen före sommaren. Tidningen finns på Röda Korsgården kl. 11.00. Alla utdelare varmt välkomna.

Mariehamns Pensionärsförening: Pensionärsradio i dag, den 5.5, kl: 14.00. Sommarmusik och tre intervjuer med Jurij Topóew, Samuel Miiros och Parisresenären Bert Hansson,

Marthadistriktets hemslöjdssektion: Möte torsdag 10.5 kl 11.00 på kansliet.

Norrboda byalag: Årsmöte söndag 6.5 kl 19.00 hos Ek-löws. Alla välkomna!

Saltviks pensionärer: Träff torsdag 10.5 kl.11-13 med lunchservering i Mariagården. Allsång med Knut Grüssner. Ni som bor i Östra Saltvik ring Sussies eller Lottas taxi och ni som bor i Västra Saltvik ringer Birgitta för busstransport.

Servicehuset Rönngården: Tisdag 8.5 kl 18.30 underhåller Accordion Club med vårmusik. Kaffeservering. Alla välkomna!

Servicehuset Rönngården: Torsdag 10.5 kl 18.30 har Louise Brunnsberg klädvisning. Alla välkomna!

Vårt Hjärta/Strokegruppen: Träff tisdag 8.5 kl 18.30 i Handicampen, Skarpansvägen med fri diskussion om kommande verksamhet samt tillsättande av arbetsgrupp. Även du som är ny är varmt välkommen!

Vårt Hjärta/Hjärtebarnen: Träff måndag 7.5 klockan 19.00 i Handicampen, Skarpansvägen med fri diskussion om bland annat lägerdagens program samt kommande verksamhet. Nya deltagare också varmt välkomna!

Västra Saltviks marthaförening: Möte den 7.5 kl: 19.00 hos Hjördis Hellström. Blomlistorna delas ut. Välkomna!

VSV: Månadsmöte tisdag den 8.5 kl: 19.00

ÅBSK: Första hjälp för hunden, veterinär Rosalie Palmer föreläser tisdag 29.5 kl 19.00 i auditoriet på Strandnäs skola. Avgiftsfri för höstens och vårens grundkursdeltagare. Föreläsningen är öppen för alla. Välkomna. Frågor? ring Gudrun tfn 38 325 eller 0457 343 14 90.

ÅBSK-agility: Tävlingssträning på alla hinder, söndag 6.5 kl 18.00 på plan Jomala Torp. Ledare Dan Lindholm. Alla välkomna!

Ålands dansförening: Barn-danskurs för barn 5-8 år. 14.5 – 25.6 måndagar kl 17-18.00 i Ålands sjömansskola. Anmälningar till lärare Isabell Mattsson 15 887 eller isabellmattsson@hotmail.com

Ålands fågelskyddsförening: Torpfjärdens fågeltorn är med i "Tornens kamp" lördag 5.5. Tävligen pågår mellan kl 05-13.00. Intresserade är välkomna att besöka tornet.

Ålands Invalider r.f.: Bingo på Odalgården tisdag den 8.5 kl18.30. Välkomna!

Ålands vallhundsklubb: Årsmöte lördag 5.5 kl 19.30 på Wirrans Thaihus i Godby. Anmäl till Lena Klingberg tfn 43 946.

Önningebymuseets vänner: Dags igen för tälka tisdagen den 8 maj kl 18.30. Vi tillverkar souvenirer, städer, putsar och fejar. Vi bjuder på kaffe med dopp. Kom med och dra ditt strå till stacken!

Det brann på ön 1997

– i dag är Kyrkogårdsö ett eldorado för skriftskolor

Radhus brann ner Övriga hus på Kyrkogårdsö hotade

Ett radhus, byggt på 1970-talet, på Kyrkogårdsö i Kökar brann ner idag på förmiddagen.

Sjöbevakning och brandkår kom till ön för att skydda de övriga husen.

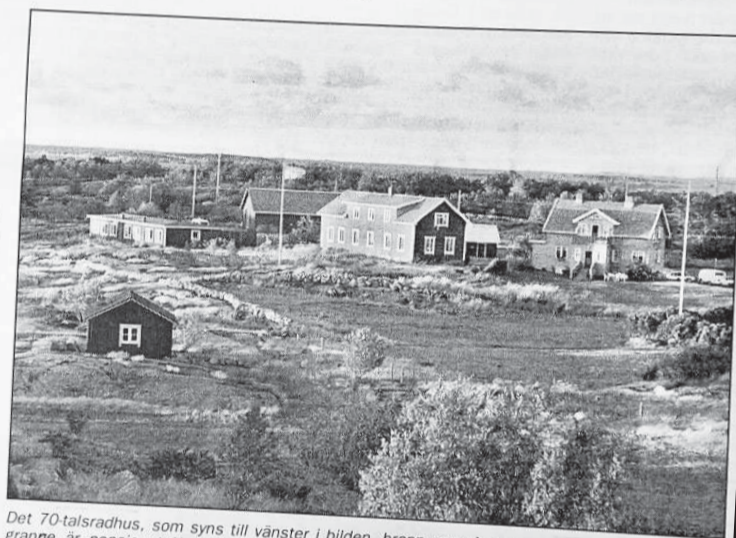
Markus Nordberg äger Havsgården, det gamla pensionatet som är granne med det nedbrunna radhuset med tre lägenheter.

– I en av lägenheterna bodde min mor. De två övriga lägenheterna var sommarbostäder, berättar han.

När Nya Åland pratade med Nordberg, som befann sig i bil på väg till Mariehamn, vid 10-tiden på förmiddagen brann det fortfarande i huset.

– Jag har telefonkontakt med min fru på Kyrkogårdsö. Allt tillsammans gick väldigt fort. Alla som är där är fullt upptagna – de har hunnit rädda lite saker. Det är ganska kaotiskt där nu.

Sjöbevakning och brandkår var då på väg till ön för att skydda de övriga byggnaderna, som ligger tätt.

Det 70-talsradhus, som syns till vänster i bilden, brann ner på fredagsförmiddagen. Närmaste granne är pensionat Havsgården, som räddades liksom de övriga byggnaderna. Foto: Kjell Söderlund

– Men pensionatet klarar sig nog.

Första hjälp

På Kyrkogårdsö har man bara "första hjälp-brandutrustning" och när det väl börjar brinna är det inte mycket man kan göra annat än vänta.

– Branden hade tydligen börjat i hallen i radhuset.

Det kanske tyder på elfel, men vi vet ju inte ännu.

ANNIKA ORRE

Livfullt på ön. Ladugården till vänster är ombyggd till logement. Det finns ett 40-tal bäddplatser på Havsgården som mer och mer blivit ett populärt ställe för sommarskriftsskolor. Bilden är tagen 2005.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Kyrkogårdsö i norra Kökar har blivit ett populärt ställe för skriftskolor, både från Sverige och Finland. Inför sommaren är sju veckor redan fullbokade av konfirmandungdomar och deras ledare. Det är 40 ungdomar i varje grupp.

På tio år har de bofasta på ön ökat från tre personer till nio.

Den 2 maj 1997 rådde fullt kaos på Kökar Kyrkogårdsö. Radhuset från 1970-talet stod i ljusan låga. Både sjöbevakare och brandkår kom till ön för att skydda de övriga husen. I en av lägenheterna sommarbodde **Ea Nordberg** och de två andra lägenheterna var också sommarbostäder. Huset brann ner till grunden.

Sedan dess har ett nytt bostadshus byggts på ön. Där bor Ea Nordberg i dag och sonen **Simon Nordberg** med familj.

Tre personer

1997 bodde bara tre personer året om på Kyrkogårdsö. Det var Ea Nordbergs andre son, **Markus Nordberg** med fru **Satu** och lille **Jonas**, som låg i vaggan när det brann som värst.

På tio år har alltså invånarantalet faktiskt ökat flera gånger om på Kyrkogårdsö. Nio personer är fast boende på ön i dag.

Lägggården frodas och besöksantalet växer år efter år. Ladugården byggdes om till

logement och kan nu ta emot 20 gäster. Tillsammans med gästrummen i den gamla pensionatsbyggnaden kan man ta emot 40 gäster.

Gudagott

Efter branden har Markus Nordberg tagit över rörelsen, Havsgården.

– På försommaren kommer några grupper med lägerskolor, berättar han. Sedan är det skriftskolor som gäller under en stor del av sommaren. Sju veckor är fullbokade. Fler och

fler upptäcker att här är "Gudagott att vara".

Ett par veckor blir det konstläger på ön under ledning av **Kjell Ekström** och i början av augusti kommer traditionsenligt ett 50-tal fiolspelande ungdomar för att delta i Antons vänners spel-läger.

Så livfullt är det minst sagt på Kyrkogårdsö i dag.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

BIO SAVOY Lördag-torsdag kl 19.30
– T – 7,50€/5€

Kaos på ön. Radhuset till vänster i bilden brann ner till grunden för exakt tio år sedan på Kökars Kyrkogårdsö. Tre personer var bofasta då. Mot nio i dag. Klipp ut Nya Åland.

Vid utebliven tidning Ring

VARDAGAR

Posten kl. 7-8.30
tfn 636 752

Nya Åland
kl. 8.30-16.15
tfn 23 444

LÖRDAGAR

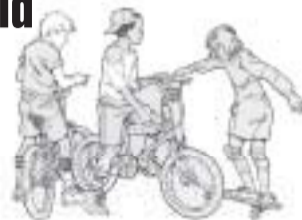
Posten kl 11-12
tfn 0400 229 927

Nya Åland

Förtroenderådet firar sitt 10-årsjubileum och ordnar därför ett seminarium kring

Barnets ställning vid separationer och vårdnadstvister

Föreläsare är professor **Eva Gottberg**.

Allmänheten inbjuds till lagtingets auditorium **tisdagen den 8 maj kl. 18.30 – 20.00**.

Ingen anmälan nödvändig.

Onsdagen den 9 maj kl. 8.30 - 13.30 riktar sig seminariet till bland annat berörd personal inom social-, hälso- och sjukvården. Den delen av seminariet äger rum på hotell Arkipelag. Seminariet är fulltecknat.

För seminariet uppbärs ingen avgift.

Närmare uppgifter ger klient- och patientombudsmannen Marina Karlsson per telefon 25267 eller per e-mail marina.karlsson@regeringen.ax eller rådets ordförande Leif Jansson per telefon 0400 838785.

Jämställdhetspriset Fanny

delas ut för första gången på självstyrelsedagen den 9 juni 2007 till en åländsk arbetsplats som erkänsla för utförda insatser för främjande av jämställdhet på arbetsplatsen och ska entusiasmera och stimulera till fortsatt engagemang och vidareutveckling av arbetet med genus- och jämställdhetsfrågor.

Målet med priset är att uppmuntra arbetstagarna till att alltid tänka på, och arbeta med, genus- och jämställdhetsfrågor. Förhoppningen är att priset ska leda till att arbetstagarna verkligen kämpar för att bli nominerade och slutlig vinnare och att fler arbetsplatser och företag inser att det blir ett värdefullt tillskott till sitt varumärke, att man visar att man är en modern, demokratisk och utvecklingsbar arbetsplats.

Ålands Penningautomatförening står för priset som utgörs av 4000 euro till arbetstagarna.

För mer information om FANNY-priset och nomineringskriterier hänvisas till www.regeringen.ax/kansli/fannypriset.pbs

Fanny-priset 2007

Jag nominerar:

Motivering:

.....

.....

.....

.....

Namn:

Tel:

e-post:

Nomineringen skickas **senast fredagen den 11 maj** till

Ålands landskapsregering
Jämställdhetsdelegationen
Pb 1060

22111 MARIEHAMN
eller via e-post till marie-louise.hagberg@regeringen.ax

Jämställdhetsdelegationen på Åland

Kontaktperson: Vivan Nikula,
chef för jämställdhetsfrågor tel nr: 25194

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Hellre är jag kärlekspoet än hatpoet. Och jag vill inte efterapa det kaos som råder i vår kaotiska värld.
TOMMY TABERMAN, FÖRFATTARE OCH NYBLIVEN
RIKSDAGSMAN I HBL.

Vill göra körer kreativa

Anci Hjulström och Simon Ljungman bejaktar mångfalden

– Vi vill visa på alternativ och ta vara på gruppens möjligheter, Det säger Simon Ljungman som tillsammans med Anci Hjulström håller sin andra körweekend med Vivakören på Åland. De är också med och skapar den konsert på temat "Tusen och en natt" som skall markera Vivakörens jubileum i höst.

Anci och Simon är aktiva i kören Amanda som deltog i den stora finlandssvenska sång- och musikfesten i Vasa i fjol. Där höll man också en workshop för körsångare och kom i kontakt med Vivakören och dess ledare Lena Svartström. Det resulterade i en körweekend på Åland i november som nu får sin uppföljning.

Men är körsång nu så märkvärdigt, är det inte bara att lära sig sångerna och ställa sig upp och sjunga?

– Så kan det förstås vara, men i Amanda har vi velat göra något mera, velat gå vidare, lära av varandra och ta vara på allas erfarenheter. I en kör på tretton personer kan man dra stor nytta av att alla är olika, säger Anci.

Varken Anci eller Simon vill komma med någon kritik mot ett mera traditionellt arbetssätt med en ledare som avgör det mesta, men Simon

Körtränare. Anci Hjulström och Simon Ljungman, med utbildning från bland annat musikhögskolan i Göteborg, är ofta anlätade av körer som söker nya vägar. Foto: JONAS EDSVIK

konstaterar att en sådan struktur också kan vara sårbar. Ibland är det till exempel svårt att ersätta en körledare som plötsligt slutar.

– Det är absolut inget fel på tradition, men människor blir också glada av att få göra något annorlunda och då kan mycket hända på kort tid.

Bejaktar variation

Simons och Ancis metod är att ta vara på mångfalden

och bejaktar variationen.

– Det handlar om att alla människor är kreativa och att detta kommer till uttryck redan i barnets lek. Leken är en viktig drivkraft och den borde kunna överleva och finnas med i alla åldrar, både barnet och den vuxna skall ges utrymme, säger Anci.

Praktiskt arbetar Anci och Simon så att de delar in de körer de träffar i smågrupper på kanske fyra personer

där idéerna kan få flöda fritt. När man sedan samlas och redovisar vad man kommit fram till blir det ett stort idéflöde och man kan undvika att enskilda personer dominerar för mycket.

Vad vill vi?

En viktig fråga som man måste ställa sig i körarbetet är också vad man egentligen vill, menar de.

– Man kan få till stånd en

stor och vacker konsert, men så inställer sig frågan: vad vill vi egentligen med detta, säger Anci.

Ett viktigt resultat av det arbetssätt som Simon och Anci tillämpar är att körmedlemmarna känner sig delaktiga.

– På samma sätt som i fråga om en teaterföreställning är också en körkonsert allas ansvar.

Båda menar också att en konsert som publiken minns efteråt ofta är en sådan där någonting sticker ut och är lite annorlunda.

– Att bjuda in publiken i det man gör är viktigt, menar Simon.

Energi och lust

Imponerade är Simon och Anci över Vivakörens intresse och engagemang.

– Vi mötte redan i höstas en kör full av energi och lust att gå vidare till nya uttryck, säger Anci.

Utgångspunkten, ramverket, inför höstens konsert med Vivakören är "Tusen och en natt".

– Det handlar om kärlekens kraft på gott och ont, säger Anci Hjulström.

Damkören Vivakören fyller 20 år i år.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Johans vann Mörnepris igen

En novell av Sebastian Johans har vunnit andra pris i den finlandssvenska Arvid Mörne-tävlingen.

För ett år sedan fick Johans tredje priset i samma tävling, då deltog han med en diktsamling.

Sebastian Johans har vunnit andra pris, det vill säga 3000 euro, med sin novell "Det vita rummet". Novellen vann med

följande motivering från prisnämnden:

– I en psykologiskt förtätd berättelse som växlar mellan vardagens konkreta iakttagelser och drömmens svävande logik utforskas en djupt mänsklig men samtidigt gåtfull upplevelse av utanförskap.

Vad handlar berättelsen om?

– Det är en historia om en man som sitter i ett vitt rum mest hela tiden och gör små och ganska naiva reflexioner. Ibland går han på toaletten.

Fanns i lådan

Är det här något du hade i byrålådan eller skrev du novellen enkom för tävlingen?

– Den fanns i lådan men jag kortade ner den lite.

Finns det mycket i din låda?

– En del finns det väl... Av varierande kvalitet, bör man nog tillägga!

Finns där något som är på väg mot tryckeriet?

– Att påstå det skulle nog vara att gå till överdrift!

Vad tänker du göra för prispengarna?

– Jag skall faktiskt försöka skriva lite och därför jobba halvtid ett tag i sommar.

Dubbel vinnare

Sebastian Johans är hemma från Åland men bosatt i Uppsala där han jobbar som kulturredaktör och utgivare av

Klättrar uppåt. För ett år sedan blev det ett tredje pris i Arvid Mörne-tävlingen, nu vann Sebastian Johans andra pris med en novell.

kulturtidskriften PQR.

Arvid Mörne-tävlingen är en skönlitterär tävling som ordnas av Svenska folkskolans vänner. Vartannat år gäller tävlingen noveller, vartannat år lyrik. Över 120 bidrag lämnades in i år. Första priset gick till Kaj Korkea-aho från Åbo och tredje priset till Stefan Nyman från Närpes.

I och med sitt andra pris kan Sebastian Johans nu titulera sig dubbel vinnare i Arvid Mörne-tävlingen, för ett år sedan fick han nämligen tredje pris för sina dikter.

Skall det då bli tredje gången

gillt, det vill säga första priset i Arvid Mörne-tävlingen nästa år? Det är i så fall sista chansen eftersom tävlingen är öppen för unga som vid tävlings-tidens utgång inte ännu har fyllt 30 år.

– Jag klarar det just och just så vi får väl se... Det är i alla fall roligt att ännu kunna få kalla sig ungdom!

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax
tfn 528 452

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Ålands mångkulturella

förening ordnar tillsammans med landskapsregeringens kulturavdelning en språkdebatt på stadsbiblioteket torsdagen den 10 maj kl. 18.30 - 20.00. Debatten skall handla om finskans och de inflyttade finskspråkigas ställning på Åland ur olika synvinklar. Debattledare är Bengt Östling, nu reporter på FST, tidigare informatör på landskapsregeringen/styrelsen. I panelen: Peter Lindbäck, Sirpa Eriksson, Niklas Lampi och Jouko Kinnunen.

– Vi hoppas också på ett livligt deltagande från publiken, skriver Gunnel Ekelund i pressmeddelandet från föreningen. □

Historikern Dick Harrison

blir nu även romanförfattare. "Ofärd" heter hans roman debut som Ordfronts förlag ger ut i juni. Historisk är dock miljön även i romanen. Huvudpersonen i "Ofärd", Ulvbjörn Vamodsson, växer upp på Borg i Östra Götaland på 600-talet. Förlaget beskriver romanen som "en historisk spänningsroman, en myllrande, färgrik, episk saga från en märklig och okänd brytningstid." □

Liza Marklunds "Nobels testamente"

i kartonerad version har återkallats av Piratförlaget, skriver tidskriften Svensk Bokhandel. Orsaken är att man upptäckt flera fel i texten, något som berodde på att den näst sista versionen av manuskriptet i misstag använts vid tryckningen av den kartonerade upplagan. □

Eric Ericsons kammarkör

från Stockholm tilldelas Nordiska rådets musikpris 2007 med motivering att kören intar en central plats och framträder som en förebild inom såväl den svenska och nordiska som den internationella körvärlden genom sitt fina konstnärliga uttryck och sin virtuosa hantverkskickliga kvalitet. Med sin högt utvecklade klang har Eric Ericsons Kammarkör nästan blivit synonym med "The Nordic Sound", heter det också.

Det är första gången i musikprisets historia som kören nomineras till priset. Allt som allt var tolv körer nominerade till årets pris. Vart och ett av de fem medlemsländerna nominerade två körer och de självstyrande områdena Färöarna och Grönland nominerade var sin kör. Åland hade ingen nominering i år.

Prissumman är på 350.000 danska kronor och prisutdelningen sker vid Nordiska rådets session i Oslo i slutet av oktober. □

Språkdebatt

Om finskans och de finskspråkiga inflyttades situation på Åland.

På stadsbiblioteket
10.5 kl. 18.30 - 20.00

Debattledare:
Bengt Östling.

I panelen: Peter Lindbäck, Sirpa Eriksson, Jouko Kinnunen och Niklas Lampi

Arr.:

Ålands landskapsregering

Konstrundan på Åland 5-6 maj

Irene & Halvdan Stenholms konstsamling

Robert Hancock målningar

Konstnärernas brevlådor

Öppet 10-16

ECKERÖ POST & TULLHUS

222 70 ECKERÖ

” Med Per Sundberg har en genuin personlighet, en frejdig humorist och en handlingens man gått ur tiden”, skrev Maj-Len Lindholm på familjesidan den 3 april med anledning av den tragiska drunkningsolyckan på Kökar 20 mars.

Jerker Örjans har också skrivit om Per Sundberg, i Albanusboken för 18 år sedan. När Albanus-bygget planerades 1986, gjorde Sundberg sprängningsarbeten på Kumlinge. Han sökte upp Örjans, som då bodde där, för att avråda från planerna på ett galeasbygge.

Örjans skrev ned Sundbergs berättelse som han kom ihåg den från en mycket trevlig kväll i den före detta galeasskepparens sällskap.

Galeasbygge. Sommaren 1988, sexton år efter att den gamla galeasepoken på Åland avslutats med Per Sundbergs sista resa med med galeasen Anita, sjösattes nybygget Albanus i Mariehamn. Sundbergs minnen från de sista kärva åren som galeasskeppare fick honom att avråda nybyggarna.
Arkivfoto: STEFAN ÖBERG

Den siste galeasskepparen

Per-Olof Sundberg är bonde på Simons i Karlby i Kökars kommun. Han är också bergssprängare och reser runt i skärgården med kompressor och lufthammare och spränger för husgrunder och vägar. Per tycker att det arbetet, i stendamm och buller, är paradiset i jämförelse med att vara galeasskeppare. Då planerna att bygga en galeas blev kända var han en av dem som avrådde.

– Den tiden är det nog bäst att vi glömmet.

Gösta Westerberg och jag köpte galeas 1959. Den hette Gerd och var byggd i Geta på Andersö 1937. Den lastade 125 ton och hade två små triangelformade segel. Maskinen var en Bergsundare på 35 hästkrafter. Vi tog över Gerd i Kimito. Första resan gick till Pargas där vi fick besiktning utan problem. Sedan for vi till cementfabriken, men till ingen nytta. Vi fick ingen last så vi for hem till Kökar.

Första lasten var sand från Långskär till Mariehamn. Vi lastade i bakluckan först. När vi sedan lastade i framluckan började skutan läcka så att vi inte kunde hålla den flytande trots att vi pumpade både med länsypumpen på motorn och med handpumpen. Vi sjönk vid bryggan. Vi fick lov att hämta kommunens brandspruta och sågspån från Sottunga. En del av lasten förde vi sedan över på Venus, en jakt som också väntade på sand.

Av en trälåda gjorde vi en mörskopa. En sådan skall alltid finnas ombord på en galeas, så att man kan föra ned sågspån under båten för att täta läckor. Men sågspånet tog slut och motorsprutan strejkade. Vi fick lov att fara runt land och leta myrstackar, men på Sandskär innehåller myrstackarna mest bara sand. Vi var två man som pumpade i åtta timmar så mycket vi orkade men inte förrän vi fick sågspån från Sottunga och motorsprutan på grej lyckades vi få skutan torr och tät. Vi hade då arbetat tjugofyra timmar non-stop och hade halva sandlasten kvar ombord.

Med full last inne körde vi mot Mariehamn men vi kom inte så långt. I Hästö strömmarna bullrade det till i motorn och så stannade den. Det visade sig att svänghju-

Galeasskeppare. Per Sundberg, Ålands siste galeasskeppare, förde en ojämn kamp mot modernare transporter i form av lastbilar och skärgårdens bilfärjor. Hösten 1972 gjorde han sin sista resa som galeasskeppare, med cementlast från Pargas till Mariehamn.
Foto: ERKKI SANTAMALA

let lossnat så det klarade vi av utan utomstående hjälp. Vid Ledsjär fick vi havssjön på oss och rullningen spolade bort både sågspånet och myrstackarna. Vi klarade oss med knapp nöd till Mariehamn genom att köra bensinpumpen och pumpa för hand hela tiden.

I Västrahamnen sprang jag upp och lyckades få tag i en lastbil som for till Klintens Trä och hämtade ett lass sågspån. När skutan var tät flöt det så mycket sågspån på Svibyvikens att man nästan skulle ha kunnat gå torrskod till Möckelö. Då först var det tid att ta ner seglen. Före nästa last var vi på varv och drevade om hela skutan.

I fem år höll jag på med Gerd. Det var vissa saker som man måste komma ihåg och dem lärde jag mig så småningom. Sjögång skulle man undvika och i synnerhet rullning om livet var en kärt. Att ha sågspån ombord var lika viktigt som att ha olja och först i tredje hand kom maten. En gammal galeasskeppare lärde mig att blan-

da rågmjöl i sågspånet. Det hade jag mycket nytta av.

När färjefästet byggdes på Prästö förde vi sand dit från Långskär. Det var samma tidtabell som alltid, lasta och lossa på dagarna och köra på nätterna. Ibland var det inte så lätt att hitta. På en resa överraskades vi av vind och rullningen sköljde ut sågspånen. Vi pumpade med handpumpen hela resan med brödkakan inom räckhåll på kajuttaket. Då var det inte så lätt att navigera och vi körde för långt. När vi kom till färjefästet måste vi lämna pumpen för några ögonblick för att göra fast. Det räckte för vattennivån att nå svänghjulet och vattnet stod som en pelare ur maskinrumsskyltet. Då gällde det att snabbt purra byggjobbarna och få ned en pump.

Gerd hade jag till 1964. 1965 köpte jag Anita för 16.000 mark. Den lastade 190 ton. Det är 3.800 säckar cement. Det plockade jag vid behov ensam på tolv timmar. Anita hade en Bolinder Munktel motor på 80 häst-

krafter. Segel fanns det men jag tror inte att jag någonsin hade dem uppe. Anita var byggd i Borgå efter kriget och i bättre skick än Gerd. Men det jag lärt mig på Gerd dög nog på Anita också. Alltid när man kom ombord var det samma procedur. Först kontrollerades att det fanns sågspån och sedan att yxan satt i pollaren där släpökan var fastgjord. När man sjunker i skarplast finns ingen tid att knyta upp fånglinor.

Med Anita hade vi tur många gånger. En gång i april kom vi från Stormälö med grus hem till Kökar. Vi hade fint väder till Kalkkobarna men där kom det väder från nordost. Vid Skarvgaddarna var det halv storm och snöyra. Det gick inte att fortsätta så vi ankrade under land och stack ut mycket kätting. För säkerhets skull höll jag motorn på tomgång. Då hördes ett jädrans brak. Jag trodde att masten gått överbord men det var ankarkättingarna som sprungit. Eftersom vi inte hade någon sikt så var vi tvungna att köra sakta framåt mot vinden.

Två gånger förlorade vi styrfarten och måste kovända för att komma upp mot vinden igen.

När det ljusnade började vi köra hemåt. Fortfarande hade vi ankarkättingarna släpande längs botten. I Hellsö strömmen börjar sjöarna slå över och fyller däckets nästan ända upp till relingarna. Då ser jag luckpresenningarna simma iväg som stora flundror i vattnet och sedan börjar luckorna flyta upp till ytan. Det är ingen tid att lova upp mot vågorna så jag lägger dikt babord mot land. Motorn går ännu och jag styr in mellan två små holmar. Samtidigt som jag känner att skutan står fast i leran stannar motorn.

Jag var den sista som höll på med galeas på Åland och sista resan var i november 1972 från Pargas till Mariehamn med cement. Man var nog litet tokig som inte slutade tidigare. Och andra tyckte säkert likadant. Jag träffade en Ek från Hankkija för några år sedan som tyckte att åländska skeppare

var ett särskilt släkte. På Andelslaget i Åbo hade han varit med och lastat handelsvaror på en galeas som redan hade grus och cement ombord så att däckets var under vattnet. Det var fredag kväll och omöjligt att få försäkring på varorna när galeasen gav sig av.

Det var jag det, kunde jag tala om för honom, och jag kunde berätta hur det gick också. Handelsman på Sottunga ringde och beställde varor och jag for runt och lastade. När vi kom till Åbo så fanns det mera varor på kajen än jag hade räknat med, så vi hade faktiskt fyra, fem tum vatten på däck när vi körde från Åbo på kvällen. När vi kom till Berghamn vågade vi oss inte ut på Skiftet utan vände tillbaka till Kittuis för att vänta på bättre väder.

Under efternatten vackerade det och vi for ut igen i en svag sydväst. Men mitt ute på Skiftet kommer det väder från nordväst och skutan börjar rulla och läcka så att motorpumpen inte längre räcker till. Jag går ner i maskinrummet och startar bensinmotorpumpen. Sedan går det bra en stund tills en våg slår in genom skyllet och släcker bensinmotorn. Nu gäller det att pumpa för hand för vi är fortfarande nästan mitt ute på Skiftet. Men också handpumpen havererar.

Nu är det fråga om minuter innan vattnet når svänghjulet. Jag säger åt rorsman att kryssa mot vinden för att minska vattnet på däck och går ner i maskinrummet för att arbeta med bensinmotor. Jag torkar av den flere gånger men de startar inte. När svänghjulet är en tum ovanför vattnet går jag upp på däck och säger åt rorsman att om inte pumpen går när jag nästa gång kommer upp, så går vi i ökan. På vägen ner tar jag mina sänkläder och en överrock med. Så håller jag bensin över pumpmotorn och tänder på. Efter en stund släcker jag elden med rocken och sänkläderna. Sen startar pumpen, men då är det inte mer än några millimeter som skiljer svänghjulet från vattenytan...

– Någon så stor ovän har jag inte att ja skulle önska honom till galeasskeppare.

PORTRÄTTET/Britta Reinholdt, 47 år, skrattfärdig kock

Rotmos och flams

På noll komma noll sekunder är hon i gång och erbjuder sig, med axeln mot min axel, att servera en kaffekopp och prat och skratt, därtill. Det står som en gloria av omärkvärdighet kring henne. Att gilla rotmos? Det är ju naturligt. Att gilla pasta? Visst, vem gör inte det. Egentligen. Mat ska vara gott. Ingenting är konstigt. Ingenting är speciellt. Allt – precis allt – går att skratta åt. När man är på det humöret.

Hon har ljusbruna ögon och gråblå kajal. Hon är mjuk, vänlig, pratig och skrattig. Det börjar regna när vi pratar. Ibland söker sig hennes blick ut mot länsstyrelsens parkering. Men något vemod hittar jag inte i blicken.

Två fördomar kommer ordentligt på skam denna eftermiddag med den kopp kaffe hon är så snabb att bjuda mig.

Först av allt: Kvinnor kan inte Samarbeta. Så heter det. Det har man ju hört sägas. Pyttsan! Britta Reinholdt och **Gunilla Holmström** är två levande bevis på motsatsen.

År 1987, det är faktiskt 20 år sedan i höst, träffades de för första gången. Då kom Britta från Pargas för att driva Katrinabaren på Varmans där Gunilla jobbade. Och sedan dess arbetar de tillsammans.

– Vi klarar oss inte utan varandra, erkänner Britta. Vi jobbar jättebra tillsammans. Bara en enda gång under alla dessa år har jag fräst åt henne, tror jag. Det var när hon var sjuk och ändå kom på jobb. Så får man bara inte göra när man jobbar i ett kök. Dåligt samvete hade jag förstås, för att hon hade pinat sig på jobb, det var därför jag fräste.

Man kan lätt se framför sig dessa parhästar som snabbt och smidigt rinner förbi varandra i köket med händerna fulla av kaffemuggar, malet kött, tomater, rivna morötter, smutsiga tallrikar.

Under tiden vi pratar skramlar Gunilla på i köket, snabbt och effektivt.

Det här porträttet borde vara ett parpor-trätt.

– Nä, nä, ropar Gunilla över disken. Fortsätt så där bara.

Men Britta är den som är big boss. Vad säger du när hon gör tokiga val?

– Åh, det har jag blivit så van vid, lyder svaret rappt.

Det är så en kompis känns igen. Smått elaka kommentarer haglar.

– Men vi är lika tokiga båda två, faller Britta snabbt in. Det är därför det går så bra. Egentligen, alltså med tanke på vad vi uträttar varje dag, så måste vi vara fruktansvärt effektiva ihop. Men det kan du inte skriva. Det låter ju som skryt.

Självklart skriver jag. För jag inser att just effektivitet är ett nyckelord på den här arbetsplatsen.

Vid halv åtta på morgonen kommer de på jobb. Det bredds smörgåsar och det kokas kaffe. En stund sitter de och pratar. Sedan brakar det loss. Halv elva på förmiddagen är fem rätter färdiglagade och det till uppemot 100 – 120 personer.

Från början var restaurangen i Statens ämbets-hus en personalrestaurang. Café Solsidan var namnet då Britta kom dit 1991. Fem år senare övertog hon stället och döpte om det till Brittas restaurang. Trots att de skulle ha nära till

maten är det ändå inte så många från huset som kommer hit på lunch. Majoriteten av matgästerna kommer utifrån. Fem euro är lunchpriset till de statligt anställda. Studerande ger hon rabatt åt. Catering ägnar hon sig dessutom gärna åt. Hennes smörgåstårter är omtyckt i många kretsar. Hon är känd för välkryddad mat och stora portioner.

– Fler matgäster är välkomna. Vi går på ruinen brant, säger Britta med en glimt i ögat och så skrattar hon kluckande igen.

Att hon skulle vilja ge kollegan och "slaven" Gunilla bättre betalt erkänner hon villigt.

– Vi som jobbar i kök har alltid haft dåligt betalt. Och tungt är det. Vi ska kunna lyfta både 10 och 15 kilos storköksförpackningar.

De klagas på dåliga löner, men vi som jobbar i kök har också riktigt dåligt betalt. Men huvudsaken är att vi har roligt och det har vi verkligen. Vi brukar kunna få oss både ett och annat livsförlängande skratt innan dagen är slut.

Tror du allvarligt att skratt förlänger livet?

– Ja, nog mår man bra av ett skratt. Det löser spänningar. Men ibland känns det som tvärt-

”Jag önskar jag var gift med Miroslav Satan. Då skulle jag räcka fram handen och säga Britta Satan!”

om. Man kanske skrattar ihjäl sig en vacker dag.

Vad har ni skrattat åt i dag?

Britta hojtar åt Gunilla.

Hon kommer och torkar händerna på en handduk och lutar sig mot en dörrpost.

– Inte har vi väl haft några större anfall i dag precis. Men i går skrattade vi så vi tjöt.

Det var en historia där det talades om Egypten och kameler och i hastigheten hörde någon fel och trodde det var tal om kanel i stället för kamel och så råkar blickarna mötas och så är flabbandet och flamsset i gång. Det räcker med ett ord på fel ställe. Sedan blir det bara mer och mer. Det vill inte ta slut. De kan skratta tills tårarna rinner. Bokstavligen. Och magen kiknar. Bokstavligen.

– Våra kunder skrattar lika mycket som vi. De som tycker att vi är flamsiga har nog slutat komma hit.

Alltså; det verkar både otroligt avspänt och

Fakta/Britta Reinholdt

Namn: Britta Margaretha Reinholdt.

Ålder: 47 år.

Bor: i Mariehamn.

Familj: tre katter.

Hoppas... att jag ska hålla mig frisk och kunderna ska fortsätta att komma och äta och att jag ska kunna fortsätta med det jag trivs med, det vill säga att laga mat.

Vill... att det blir sommar någon gång så jag får semester och kan fara till Västanfjärd.

Kan... skratta.

effektivt med dessa båda kvinnor i ett och samma kök.

Fördom nummer två: handlar om att det är tjtatigt och småtrist att göra samma sak varje dag.

Inte för Britta, inte. Hon verkar mer än nöjd med tillvaron.

Hon går på jobb dag efter dag, hon kommer hem, slår på tv:n ”för att få lite ljud i hemmet” och sätter sig ner för att umgås med katterna Lina, Måtte och Miroslav Satan. Den sistnämnde är uppkallad efter den store hockeystjärna.

– Jag skulle så gärna vilja varit gift med honom, få räcka fram handen, presentera mig och säga Britta Satan! Det skulle vara se hur folk reagerar på det.

Då är rätta tillfället att gå in på en känslig sak.

Är du ensamstående av ett fritt val eller?

– Den rätte gick väl bara förbi. Som det är nu har jag matgästerna som min familj och är nöjd med det. Men jag har inte gett upp hoppet. En vacker dag står han där, han som är glad, trevlig, snygg och rik, nej förresten rik behöver han inte vara.

Numera har Britta sällskap av de gamla föräldrarna i riket och en syster där. Sommartid har restaurangen stängt och hon far till stugan i fasta Finland.

Här hemma umgås hon med vänner. De brukar laga mat åt varandra och gå ut och dansa.

– Mest för att träffa folk.

Olika trender i mat funderar vi lite på. Det är skönt att hon inte snobbar med moderna konstiga rätter. Ett par gånger om året erbjuder hon till och med sådana klassiker som bruna böner med fläsk och fläskpannkaka.

– Husmanskosten går alltid att variera. Trenderna ändrar hela tiden. Jag bryr mig inte. Så där märkvärdig mat är inte min sak.

Några tankar på någon lyxigare krog har hon aldrig haft, intygar hon. Britta är utbildad ekonomiföreståndare vid Högvalla.

– Och sedan har jag bara trott på.

Läser du kokböcker?

– Nej, de är tråkiga. Jag komponerar helst rätterna själv. Men det fungerar inte när jag är hungrig. Jag brukar säga att jag är lat i allt utom när jag står framför kryddhyllan. Där jobbar jag på ordentligt!

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Foto: ANDREAS DIENERT

”Sån där märkvärdig mat är inte min sak.”

Ella Grüssner Cromwell-Morgan
Epost: redaktion@nyan.ax

vin & mat

” – Men, vad dricker du då till maten? Mjök?!
ELLA OM FARHÅGOR OCH
NORDISKA ALKOHOLRESTRIKTIONER.

Rör inte osten, Madame!

Maniskt råpluggande på ändlösa färdturer och några svettiga tentamensdagar på Restaurangakademien i Stockholm resulterade i att jag belönades med en vinresa till de vackra franska vingårdarna i södra Rhône-nedalen. Att få lotsas av en personlig guide in i det innersta av en industri jag beundrar kändes som den bästa gåva jag kunde få. Då visste jag ännu inte att resan skulle komma att få en lite intressant twist.

När avresedatumet äntligen fastslogs räknade jag snabbt ut att jag skulle vara gravid i sjunde månaden. Jag skulle vara gravid på alla vinprovningar, gravid på ostromrestaurangen, gravid i branta vinkällartrappor, gravid i Châteauneuf-du-Papes hopplöst oframkomliga rullstensåkrar och gravid på alla vinproducenters fjäskiga representationsmiddagar där toppvin efter toppvin generöst skulle fylla våra glas. Min enda tröst (förutom den kommande lillklampen) var att en av graviditetens bieffekter verkade vara att mitt doftsinne fått sig en ordentlig boost – jag skulle få känna vinets förföriska dofter med besked. Jag var också lite nervös över hur mitt "opassande tillstånd" skulle tas emot av alla de traditionsbundna vinmakarna. Kvinnliga sommelierer hör inte till vanligheterna och en gravid sådan gjorde ju inte saken bättre. Jag undrade också om servitörerna på restaurangerna skulle snegla snett på min mage och med en läxande rynka mellan ögonbrynen vägra mig de dyrbara dropparna.

Ibland är det så skönt att ha fel. Fel, fel, fel! På den första vingården vi besökte möttes vi av en kunnig och höggravid kvinna som ivrigt provade gårdens viner tillsammans med oss (ja, vi spottade). Hon skrattade gott åt mina farhågor och häpnades över de nordiska alkoholrestriktionerna. – Men, vad dricker du då till maten? Mjök?! (Skra). På restaurangerna gratulerades jag av servitörerna samtidigt som de utan att blinka fyllde upp även mitt vinglas, men när det läckra ostfatet kom fram dök den uppläxande bekymmersrynkan fram. – Rör inte osten, Madame. Den är opastöriserad!

Fråga Ella

Hur mycket vin går det åt på en middag för 12 personer?

Du får ca 6 glas vin ur en flaska. Räkna med minst ett glas per person till förrätten och två glas per person till varmrätten. Sen har du säkert en liten aning om hur mycket dina gäster brukar konsumera. Det är skönt att ha en extra flaska på lager.

Skrällande smakverk och harmonisk påve

Tjugotre olika druvsorter är tillåtna i Rhône-dalens varierande vintyper, och då är det svårt att på förhand förutspå hur ett vin därifrån kommer att smaka.

Vinmakarna kan blanda druvorna lite som de vill och därför finns lika många vinpersonligheter som vinmakarpersonligheter; heta och stormiga, svala och

tillbakadragna, lustiga och spontana – det är bara att välja efter humör och preferens.

75 % av vinerna som produceras är röda, 5 % rosé (världens bästa enligt många), och bara 20 % vita, men jag minns från min vistelse i Rhône-dalen att jag flera gånger glatt överraskad jublade i tysthet åt de vita. I dag är båda vinerna plockade ur Rhône-dalens mångfald.

Veckans vita/Parallèle 45, Côtes du Rhône

1834 grundade pappa Jaboulet den här vinfirman som sedan utvecklats vidare i söner och sonsöners regi. Familjen har odlingar i hela Rhône-dalen och producerar allt från småtrista bälgä-i-sig-viner till riktigt intressanta ögonbrynshöjare. De gröna druvsorterna i distriktet hör inte till de mest kända, speciellt inte i endrueviner, eftersom Rhône-dalens vinmakares specialförmåga är att blanda friskt från sina druvpaletter för att skapa ett personligt smakspektrum av flera olika druvor. Varje druvsort i vinblandningen, cuvéeen, tillför sitt speciella karaktärsdrag till det slutgiltiga smakverket, så vinmakarens insats i skapandeprocessen är i högsta grad avgörande för slutresultatet.

Fyra individer bildar druvkvartetten i det här vita Rhône-vinet. Doften är blygsam och nästan intetsägande och jag känner bara flyktiga aromer av druvor, gula äpplen och alkohol. Jag är beredd att skriva upp vinet på "trist, gäsp och äsch"-listan, men ger ändå smaken en chans att reparera mitt missnöje. En smakväckarklocka med skramlande decibelchock väcker varenda smakreceptor i min mun, och yravakten börjar leverera information om snygga smakkombinationer av päron, örter, kryddor, citrus och nötter. Pennan rafsar febrilt ner alla associationer som sprakar fram på näthinna och jag förundras över hur allt detta kunde kamoufleras bakom en så oskrutlig doft. Som helhetsupplevelse känns vinet ädelt, äkta och älskvärdt som en smarrig picknickkorg à la Rhône-dalen.

Vin: Parallèle 45, 2005
Druvsort: Grenache Blanc, Bourboulenc, Rousanne, Clairette
Alkoholhalt: 13,5 %
Producent/Vingård: Paul Jaboulet Aîné
Ursprung/klassificering: AC Côtes du Rhône, Frankrike
Förslutning: Naturkork
Hållbarhet: Drick nu eller spara 2-3 år
Serveringstemperatur: Runt 9-10 grader
Pris: 9,99 euro
Artikelnummer på Alko: 586807

Veckans röda/Châteauneuf-du-Pape Le Moulin Teyroud

Châteauneuf-du-papevinerna är bekanta för de flesta och känns som ett säkert kort bland andra franska främlingarna. På 1300-talet byggde sig påven John XXII ett litet slott i Avignon för att kunna pusta ut när tillfälle gavs. Vinodlingar anlades i anslutning till "påvens nya slott" som också är den svenska översättningen av namnet Châteauneuf-du-Pape. Det är inte lätt att förstå hur vin kan växa i de stenåkrar som distriktet är känt för. De naturvita släta innebandybollsstoren stenarna som kallas "galets" fångar blicken så långt ögat kan nå, och man ska helst vara akrobat för att någorlunda smidigt kunna ta sig fram mellan vinstockarna. Vrickade vrister hör till vinmakarnas vardag. Bland tretton tillåtna druvor får vinmakarna i Châteauneuf-du-pape välja och vraka. De kan bestämma sig för att pressa musten ur en enda liten stackare eller dra till med en blandning av hela druvligan.

Ett av mina starkaste minnen från min vistelse i Rhône-dalen är doften av alla örter som omfamnade vinfälten. Färsk, vild rosmarin, timjan och lavendel växte som ogräs och dofterna var bedövande, på gränsen till attackerande. Intensiteten går inte att jämföra med de försiktiga örter som kämpar på i våra små välskötta ortagårdar. Jag plockade med mig en kryddbukett som gjorde att allt i min kappsäck luktade örtkompott ett bra tag. Den här örtprakten, tillsammans med rosor, peppar och vildhallon är vad jag hittar i det här vinets doftspår. Den här påven mässar inte om domedagen med brutal tordönsstämma, utan predikar mjukt och harmoniskt om livets gyllene måttlighet. Efter predikan avnjuter han gärna en måltid bestående av rosmarin- och vitlöksmarinerad lammstek med en hallonvinägersmaksatt skysås.

Vin: Châteauneuf-du-Pape Le Moulin Teyroud 2004
Druvsort: Grenache, Mourvèdre, Syrah
Alkoholhalt: 13 %
Producent/Vingård: Caveaux Comtadins
Ursprung/klassificering: AC Châteauneuf-du-Pape, Rhône-dalen i Frankrike
Förslutning: Naturkork
Hållbarhet: Drick nu eller spara 2-3 år
Serveringstemperatur: Runt 18-19 grader
Pris: 17,19 euro (Någon gång kan man väl unna sig en klassisk påve?)
Artikelnummer på Alko: 006911

GÄSTKOCKEN ANDERS ÖVERSTRÖM

Laxpaj med broccoli och spenat

pajdeg:
2 dl vetemjöl
1 dl grahamsmjöl
100 g smör
2 msk vatten
fyllning:
2 dl rökt lax
2 dl broccoli i bitar
2 dl färsk spenat, hackad
0,5 dl riven ost
2 ägg
2 dl mjölk
salt, peppar

Till det vita

Blanda ihop pajdegen och tryck ut i en pajform. Nagga degen och förgrädda sedan i 200 grader ca 5 minuter. Fördela laxen och lägg i pajen tillsammans med broccoli, spenat och ost.

Vispa samman mjölken och äggen. Smaksätt med salt och peppar. Slå äggblandningen över fyllningen och grädda i ca 25 minuter i 175-200 grader.

Älgfilé med rotfruktsgratäng

0,8 kg älgfilé
smör till stekning
salt och peppar
Gratäng:
6 potatisar
2 morötter
1 rotselleri
1 kålrot
2 dl riven ost
2 dl grädde
1 dl mjölk
salt, peppar

Till det röda

Tärna rotsakerna och koka lätt i vatten i ca 5 minuter. Slå över rotsakerna i en ugnform och blanda med salt, peppar, ost, grädde och mjölk. Grädda i ca 30 minuter i 220 grader.

Stycka filén till bifvar och stek i stekpanna tills de är medium, salta och peppra. Servera gärna med svampsmör.

Glas, tankar, matserviser,
vinkaraffer, vinkorgar,
picknickkorgar m.m.

KVALITET
& STIL
FÖR HEMMET

MARIEHAMN
allaRum.

I Magazin • Torggatan 6,
22 100 Mariehamn • Tel 15 915
Måndag - fredag 10.00 - 17.30,
lördag 10.00 - 14.30

Canal Plus-tidning upphör

■ Programtidningen för Canal Plus upphör, meddelar Marihamns Centralantennbolag, MCA. Orsaken till att tidningen läggs ner är enligt Canal Plus att allt fler kunder söker programinformation på annat sätt, bland annat på internet. Viasat å sin sida gjorde för en tid sedan om sin programtidning och tog bort programtablerna, vilket gör att MCA inte anser att det finns skäl att distribuera den till sina kunder.

Tipsa
SPORTEN
dygnet runt
Tel 0457 324 4444
nyan.ax

❖ Thailändskt ❖ Mexikanskt ❖ Sallader ...

LUNCHBUFFÉ
med 4 olika rätter
vardagar 10.30-14.00

Även för avhämtning.
Lunchkuponger 10 st 80€.
Smörgåstårter mot
beställning.

PooThai

vid Flygfältet, tel 14 389

Öppet: vard 8.30-20, lörd-sönd 12-20

Vackra ytor med Tikkurilas trälasyr

Tikkurilas Vinha är en täcklasyr. Med den kan du byta kulör från mörk till ljus. När du vill ha en trälasyr med god utflytning, bra täckförmåga och hållbarhet, rekommenderar vi Vinha.

YKI Sockelstruktur – snyggare ytor lättare!

YKI Sockelstruktur för betongsocklar och putsade husgrunder är en strukturbeläggning som både förenklar jobbet och ger snyggare ytor än sockelfärg. Den putsade ytan får mycket hög finish och lång hållbarhet. YKI Sockelstruktur är genomfärgad och finns i valfri kulör. Nyanseringen sker enligt Tikkurilas Husfärg och Facade Färgkarta, som tillsammans erbjuder en mängd kulörer.

TIKKURILA
Sätt färg på tillvaron

Ring eller surfa! Adressen till närmaste återförsäljare får du via Mälarlinjen, tfn 010 860 8600, vard. 8-19 (lna/mta). Där får du också praktiska råd och tips. På nätet hittar du oss på www.tikkurila.fi

www.sundqvists.com

KULTUR för alla smaker

Tyskland & Danmark

- shopping och spännande miljöer!

Avresa: 2/8, 4 dgr

Pris: EUR 495

Oktoberfest i Bremen

- den stora folkfesten Bremer Freimarkt!

Avresa: 23/10, 5 dgr

Pris: EUR 572

St. Petersburg

- Peter den stores forna huvudstad

Avresa: 25/8, 5,5 dgr

Pris: EUR 641

Bodensjön

- med Romantiska vägen, Tyrolen och Mainaus

blomsterprakt

Avresa: 30/8, 7 dgr

Pris: EUR 1 079

Rhen & Mosel

- vindlande floder och vingårdsbesök

Avresa: 6/9, 7 dgr

EUR 1 098

Kroatien Singelavgång!

- det vackra landet med sol, mat och upplevelser

Avresa: 22/9, 9 dgr

Pris: EUR 1 195

Klassiska Italien

- med Venedig, San Marino och Lichtenstein

Avresa: 1/10, 11 dgr

Pris: EUR 1 465

Ruskaresa

- en färgsprakande resa!

Avresa: 14/9, 5,5 dgr

Pris: EUR 638

SUNDQVISTS
RESOR

När borta är som bäst

Ring 22 570 för mer info!

Ta mamma till toppen på Bärö

Vill du stå med utbredda armar i ljumma vårvindar högst upp i det gamla sjöbevakningstornet på Bärö och ha åländska kobbar och skär nedanför dig – runt omkring så långt ögat når och den blå himlen strax ovanför huvudet? Eller föredrar du en stilla strandpromenad bland måsar, sädesärlor, ådor och gudingar?

I vilket fall som helst är första priset i vår morsdagstävling i år väldigt åtråvärt. Högsta – och enda – vinsten är en lunchkryssning för dig och en vän till Kumlinge Bärö.

Starten sker klockan 11.00 från Vårdö Hummelvik. Då har du redan fått färdas, med Nya Ålands redaktionsbil, genom det vårgroenskande blomrika landskapet från din hemort. Vi hämtar vid dörren.

Vid hamnen i Hummelvik ligger en chartrad båt från Ålandsbåtar och väntar på att föra dig över Delets friskt brusande vågor till Kumlinge och den gamla sjöbevakningsstationen på Bärö. Här bjuder restaurang Glada laxen på lunch. Tid för ett besök i tornet finns förstås. Eller för att strosa en stund längs stranden.

Vackert väder är beställt redan. Det fixar vi.

Låter det lockande? Visst är detta något som passar mor på mors egen dag.

Föreslå mamma

Nu återstår det bara att nomi-

nera mammas för denna tävling. Alla nominerade namn publiceras i Nya Åland inför mors dag och de fungerar alltså samtidigt som en hälsning till mor.

Alla som vill får föreslå en mamma. Ja, till och med flera namn välkomnas.

Du behöver inte motivera dig och förklara varför just din mamma, mormor, syster eller hustru är värd denna resa. Vi utser en vinnare med lottens hjälp. Det gäller bara att ha tur alltså.

Gör så här

Du kan messa på telefonnummer 173 521 enligt följande: NÅ MOR, den föreslagna namn, hennes bostadsort, eget namn. Exempel NÅ MOR Maja Mattsson, Mariehamn, Erik Mattsson. Messet kostar 60 cent.

Du kan också mejla till kiki@nyan.ax. I mejlet anges samma uppgifter.

Det går också att skicka in vykort till Nya Åland, Pb 21, 22 101 Mariehamn, märk vykortet "Morsdag"

Du får vara anonym.

Det gäller för vinnaren att kunna komma loss just fredagen den 11 maj. Är det omöjligt måste vi tyvärr dra en annan vinnare. Vi berättar om vår lunchkryssning i lördagens tidning.

Senast onsdag 9 maj kl 17.00 vill vi ha din nominering. Ta chansen! Välkommen!

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

En underbar mors dag

En toppenmor till toppen. En båttur i skärgården, ett besök i ett utsiktstorn och en lyxig lunch. Det är priset i vår morsdagstävling i år. Allt i ett. Trivs inte mamma på höga höjder får hon stanna på stranden. Morsdagskryssningen tar oss till restaurang Glada laxen i Kumlinge Bärö. I föl hade morsdagfirarna, en mormor och en farmor Kerstin Berglund och Ingegerd Abrahamsson, det så här underbart på tur i den åländska skärgården.

Arkivfoton: KIKI ALBERIUS-FORSMAN, STEFAN ÖHBERG, ERKKI SANTAMALA

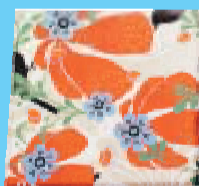
Möbeldagar

fredag 4.5 kl 9-18 & lördag 5.5 kl 10-15

Kampanjpriser & paketpriser på det mesta!

KOM IN & DELTAG I VÅR TÄVLING!

Vi lottar ut 5 st MONTANA SOFFBORD under fredag & lördag

ALLA TAVLOR
- 15%
fredag & lördag

JÄTTEPARASOLL
200 x 300 cm. Blått/rött/grönt/vitt
PRIS 49€

ALLA MATTOR
- 15%
fredag & lördag

PAKET-
PRIS!

TASMANIA utegrupp i hardwood.
Bord L 180/230 cm + 6 positionsstolar

PAKETPRIS BORD + 6 STOLAR 735€

ALUNDA utegrupp i aluminium/ask
Bord L 120 B 70 cm + 4 stolar

PAKETPRIS BORD + 4 STOLAR 305€

Både privata och bys-
lag stöder Hånga vägar.
Håkan Ekblom är vägnärhåll-
are i Hånga.

Varför stödar Inte ni?

– Vi har nog för svårt att hålla rent och snyggt Hånga vägar. Det är vår uppgift att hålla vägar i skick och underhållet betyder det väl också att vi ska stöda när det blir skräpigt. Men det är arbetsdruyt. Vi har inte tid längre.

Vad tycker du om de privata initiativen om städning?
– De är lovordade! Vi är tack-
samma både vad gäller privat-
personer, byalag och Hånga-
tingar. Vi hjälper gärna till med
att få bort sopskräpet.
**Brukade kretsloppet
stöder fler om året?**
– Jodå. Nog har vi stödat, nog.
Vårta sträckan brukade vara

mellan Marichamn och Jo-
msala kyrka. Där stödade vi för
kanske tre år sedan. Mycket
skräp har genom åren också
fallit av dåligt täckta bilar på
väg till Ödeshög. Men vägen
dit ut brukade Marichamns
stad stöda, just för att det
hunnade så mycket i Hånga
som egentligen skulle till sop-
tippen.

Stora grejer står?
– Jo, då kommer vi snart i dag.
Vi har plockat bort både möb-
lar från vägkantarna och en
gång var det ett backar som
stod mitt i vägen.

**Varför händer ni inte
ställa nummer numera?**
– Sedan år 2000 har vi smäl-
ningsstopp och vi har blivit
ungefär 15 personer färre på
avdelningen. Vi är bara runt
60 numera.

Vad gör ni istället då?

– Du borde istället fråga vad
vi inte gör. Näväl, vi malar
vägbussar, vi sovar dem, la-
gar pottkålen (alltså gräpar
i bollgrävningen), vi reparerar
rättern och skyltar, vi klipper
gräs i diken, vi förbereder
omläggningar, vi sköter knifrör-
jorna och Lemströms kanal.
Vi har vanligtvis mycket att
göra. Men blir behovet stort
så nog stödar vi i mån av till-
gång på folk. Det är bara det
att det tar så mycket tid.

**Vad tycker du om folk
som stänger skräp från
bilarna?**

– Fin då! Jag gillar inte bilister
som "tappar" saker. Men det
är väl ett litet sätt att göra sig
av med grejer, tycker det.

HEI ALMINGS PERMAN
tel: 026-451

Sök till

– kursen i
KONST/HANTVERK
– kursen i
INTEGRATION
Kursstarten
senast den 15.5

Platser kvar

– kursen i
IDROTT 2007/08
– kursen i
BAKUKERAMIK
11-15.6
Ring och anmäl dig:
018-43240

Vernissage 9.5 kl. 18-21

Bildspel • Film • Foto
• Musik • Konst • Hantverk
VÄLKOMNA!
www.afha.se

Digitaland

Pröva vårt kundrum!

Här kan du:

- Sitta ner och ostört göra din beställning från minneskort eller cd.
- Redigera dina bilder.
- Se resultatet i den kalibrerade skärmen.

Välkommen!

www.digitaland.fi Strandgatan 21 tel.22289

Ett stort tack till alla trevliga kunder
då jag nu går i pension efter 45 år

Jag önskar också Åsa
som övertagit
salongen lycka till och
Karin välkommen
tillbaka efter
mammo-ledigheten

7 - 18 maj firar vi 45 års jubileum
med 20 % rabatt på alla produkter

Lotteri bland alla kunder

MATRIX

Välkommen hälsar
Åsa och Karin

**EKS
ALONGEN**

Öppet vardagar 9-18
Söndag kl. 10.00 vid beställning
Västra Epiandgatan 8 B Tel 12 344

PAKET-
PRIS!

SUNDE MATORUPP i massiv antikbead furu.
Bord L 180/202 B 100 cm. Stol blå/beige tyg.
INTRODUKTIONSPRIS BORD INKL. LÄGG + 6 STOLAR
695€

**- 15%
PÅ ALLA
SVENSKA HEM'S
BÄDDMADRASSER
fredag & lördag**

BRISTOL 3-SOFFA i tyg Zelda L 230 cm, 2-SOFFA L 205 cm
INTRODUKTIONSPRIS 3-SOFFA 1060€ 2-SOFFA 940€

NOVA BÄDDSOFFA med reol i både bäddarna klädd i tyg. L 235 cm
PRIS 1285€

**SVENSKA
HEM**

BRA MÖBLER

Lövålsvägen i Marichamn tfn 31 744
ÖPPETTIDER:

Titta Törnroth-Sarkkinen
Epost: titta.tornroth@nyan.ax

Nu behövs det bara regn och värme så exploderar allting!

Att trivas eller inte trivas i rabatten...

Det finns många råd om vilka växter man skall välja för en viss plats och också om hur varje enskild växt skall planteras för att trivas.

De som odlar vet att valet av växter kan misslyckas totalt trots att man planterar helt enligt alla experters råd. Och de vet också att en växt kan bli hur fin som helst även om den planteras helt fel enligt regelboken.

Frustrerande, tycker några. Utmanande, tycker andra.

Jag har under årens lopp utarbetat ett eget system för att handskas med val av växter och deras trivsel. Eller, uttryckt på ett annat sätt, för att omvandla min egen eventuella frustration till ren odlingsglädje...

Klart syfte

Det första jag numera gör då jag tar itu med en ny rabatt är att bestämma varför jag vill odla just där.

Om jag har ett klart syfte med rabatten, att den skall fungera som till exempel en bakgrund eller ett vindskydd eller om det är ett problemhörn som skall åtgärdas är jag ganska noggrann med valet av växter.

Först definierar jag förhållandena på platsen och noterar om det är soligt eller skuggigt, vått eller torrt, blåsigt eller lä och efter det väljer jag växterna.

Bra lathund

Min bästa vän har under årens lopp varit en bok av Gustaf Alm, "Välja växter, lathund för trädgårdsägare". Alm listar växter utgående från bland annat just läge och jordmån. Boken är från 1994 och jag vet inte om den längre går att köpa men den kan säkert lånas via biblioteket.

Ofta, mycket ofta, ber jag också om råd av trädgårdsproffsen eller ber dem kommentera mina planer.

I rabatter som har ett klart syfte planterar jag inte de känsliga eller kinkiga växterna och inte de som har klart uttalade krav på en annan jordmån än den som finns.

Robusta typer

Jag väljer helst robusta typer och planterar ofta sådana växter som jag redan vet att trivs på liknande platser hos mig.

Säkra kort är alltså nyckelordet för de rabatter som har ett bestämt syfte. Och då avser jag med säkra sådana som jag vet att är säkra hos mig - det är ju inte alls sagt att de skulle trivas i andra täppor.

Vill jag ändå ha en helt ny växt som jag inte tidigare har erfarenhet av brukar jag försöka kolla under vilka förhållanden ursprungsarten växer naturligt, det brukar kunna ge en fingervisning om huruvida växten kommer att trivas eller inte.

En vision

Om syftet med den nya rabatten däremot är att förverkliga en vision gäller helt andra regler.

Stort frågetecken. Min Gleditsia triacanthos "Sunburst", gulbladig korstörne, är fortfarande helt livlös och jag väntar med spänning på hur den har klarat vintern i vår zon som definitivt är på gränsen för vad trädet klarar. Men jag kunde bara inte motstå den skära skönheten.

Skyddad bostad. Inbäddad i kompostströ i ett eget litet styroxhus bor jättebladväxten Gunnera manicata. Jo, jag har naturligtvis redan varit inne och petat - växten lever och mår bra!

färger eller en lek med former eller ett ljus- och skuggspel.

Regel nummer ett för den här kategorin av rabatter är att jag aldrig förväntar mig att visionen skall bli exakt som jag hade tänkt mig från början. Det blir den nämligen ändå inte eftersom det nästan alltid finns någon växt som inte trivs, någon som blir för hög eller för låg eller någon som inte hade den färg som utlovades i beskrivningen.

Våga testa

Regel nummer två är att jag preparerar mig mentalt för att flytta på alla växter som inte trivs eller betar sig som

de skall. Det är bra att äga en bra ergonomisk spade!

Regel nummer tre är att inte låsa sig för mycket vid allt som sägs om växterna utan att våga testa.

I visionsrabatterna planteras därför växter med tveksam hårdighet. Kanske inte tio exemplar av det dyraste trädet men en planta kan man alltid försöka sig på utan att gå i konkurs. Lyckas det att knäcka zongränsen blir det dessutom dubbelt så roligt!

Ovanliga kombinationer

I visionsrabatterna försöker jag också se om det går att lura växter att trivas i andra

förhållanden än de som tillskrivs arten. Surjordsväxter kan till exempel få en kalkhaltig jordmån och skuggväxter sol. Ibland lyckas det inte alls men den risken väljer jag att ta eftersom frustrationen är betydligt mindre än glädjen över att eventuellt lyckas.

I visionsrabatterna testas slutligen också kombinationer utöver de vanliga. Det är till exempel roligt att se om en färgkrock blir fascinerande originell eller bara förfärlig...

Läser information

Sedan finns det ju också växter som själva väljer att de vill bo i just din trädgård... Jag

Användbar buske.

Flådern, Sambucus nigra, har många fördelar. Den växer nästan överallt och den växer snabbt, på ett par år har man en yvig buske. Bladen kan vara röda, gula, brokiga och finflikiga och alla varianter blomkor och bär blir god saft!

kan falla pladask för en vacker planta, släpa hem den och först sedan fundera på var och hur den skall bo.

Om växten är exceptionellt fin och införskaffad från annan ort och därför svår att ersätta läser jag all information jag kan hitta om den och försöker också plantera den så korrekt som möjligt.

Eller så planterar jag i krukor som under vintern får bo inomhus eller i jordkällaren.

Tre försök

Är växten från någon av våra plantskolor är jag däremot mindre noggrann.

Ibland försöker jag mig på samma växt i flera år innan jag ger upp, tre försök brukar jag tillåta mig om växten är riktigt åtråvärd. Den blåliga fjärilsbuddlejan (Buddleja davidii) hör till dem jag seriemördat tre år i rad.

Eftersom jag har en stor trädgård undviker jag, för att minska på arbetsbördan, att plantera alltför mycket som kräver vintertäckning utomhus. Det är bara rariteterna som får den extra omsorgen.

Lika vackra

För bara några dagar sedan råkade jag höra hur en dam suckade över att rabatterna aldrig blir lika vackra som på fotografierna i trädgårdstidningarna. Hon har helt fel.

Det är visserligen inte alls sagt att de växter som finns på en bild trivs just där man själv vill ha dem.

Men med mod, kunskap, tålmod och lite tur kan man ändå skapa skönhetsupplevelser som inte ens den mest avancerade kamera eller skicklignaste fotograf kan överföra till ett fotografi.

Och det är ju det som är det roligaste med en trädgård!

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titta.tornroth@nyan.ax

Foto: SEPPU SARKKINEN

Hej, nu är det dags
för årets Garden Party,
välkomna
Hälsningar Ronnie

TILLFÄLLET

PARTY TIME LÖRDAG SÖNDAG 11-16.00

VI BJUDER PÅ KORV, KAFFE
OCH SAFT MED KAKOR.

VÅRT HUSBAND (med 4 spelmän) SPELAR
UPP TILL HÄRLIGA TONER

Höj och sänkbart grillgaller

Tändrörsg grill i rostfritt

Doul Shock Absorber Fire Wheels "26"
Shimano 21 vxl med skivbroms.
TILLFÄLLET 286€

29,50

39,50

Sky Rocket Mountainbike "26"
18 vxl Dam & Herrcykel
TILLFÄLLET 202€

Priserna på grillarna gäller fr.o.m lördag och så långt lagret räcker

JAKARTA

Jakarta i c-teak

129€

Jakarta däckstol i c-teak
Tillfällets pris 129€

VALENCIA

Valencia: En mycket prisvärd möbelgrupp i
Acasia Förlängningsbord med butterflyskiva 150-
200x90 och med 4 st Valencia positionstolar.
TILLFÄLLETS paketpris 655€

189€

endast
lördag-söndag

KANSAS

Kansas: Partiset med 4 st positionstolar bord
och Parasoll ord pris 244€
TILLFÄLLET partypris 174€

BAHAMAS

Bahama honungsfärgad rottinggrupp.
2- sattssoffa och 2 st fåtöljer inkl. dynor
Tillfällets paketpris 284€

Traditionell 3 vxl dam & herrcykel
"28" med fot - och handbroms.
TILLFÄLLET 330€

Citybike för dam&herr "28" och
med 6 vxl.
TILLFÄLLET 275€

NEW YORK

Nyhet! I år i vitt, svart eller silver

New York: New York bord med teaktop i
silver, svart eller vitt (160x95) + 4 st Las Vegas
positionstolar i aluminium, textilen och
överstycke i teak.
TILLFÄLLETS paketpris 697€

TILLFÄLLET

-ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19 Lördag -Söndag 11-16

Tel. 17 570, fax 17 581.

Vi finns i industriområdet vid Kalmsta

CHALONG

Chalong: Chalong förlängningsbord teak med
butterflyskiva, 180-240x100 + 4 st Geischa
positionstolar i teak
TILLFÄLLETS paketpris 940€

Figurarméer möts åter på Åland

Snart är det åter dags för fantasy-arméer att möta upp till strategisk kamp på Åland.

Nästa helg hålls Warhammer-turneringen Island Insanity Invitational II, med deltagare även från riket och Sverige.

Den 11-13 maj arrangerar den åländska warhammerklubben "Hammaren och Penseln" en uppföljning av fjolårets turnering Island Insanity Invitational, vilket fritt översatt betyder något i stil med en inbjudan till en galen ö.

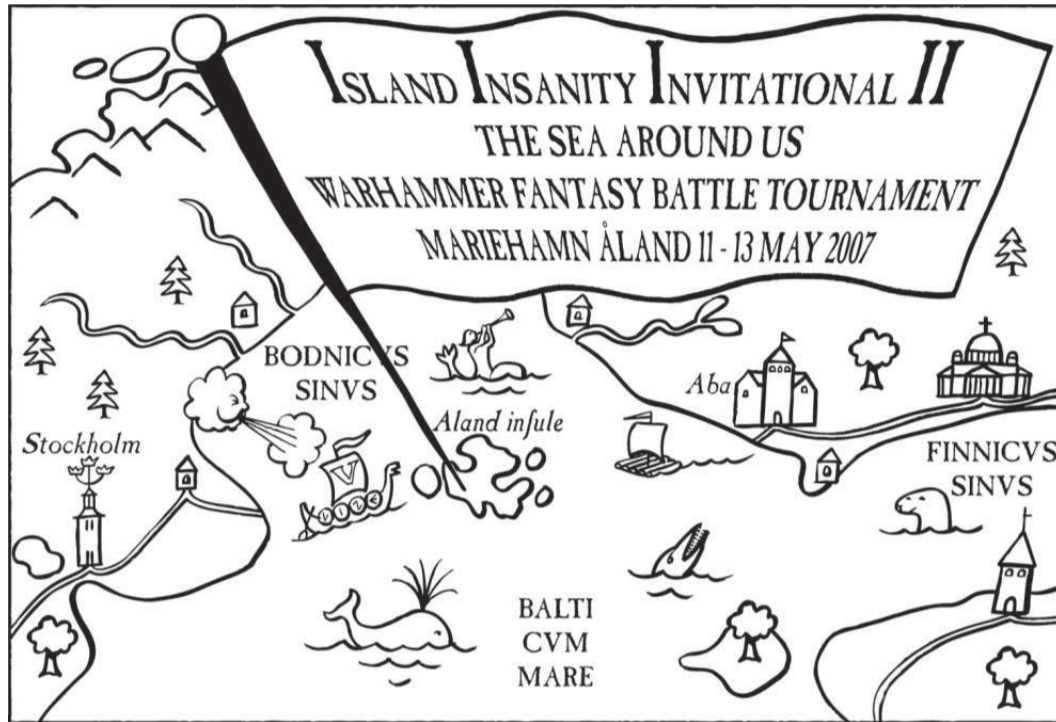
I karatesalen i Bergsskyddet i Mariehamn samlas 22 strategispelare från Åland, riket och Sverige.

– För oss är den här turneringen helt på skoj, det handlar om att spela och träffa nya människor, säger **Igge Holmberg**, en av arrangörerna.

Speljäsaerna i warhammer består av små figurer, som spelarna plockar ihop och målar själva. Alla figurer har olika egenskaper och utifrån det är de olika mycket värda. Allt om detta, plus alla historier om de olika arméerna, går att läsa i tjocka regelböcker på engelska.

Spel är slag

Varje spelare får sedan fritt planera sin egen armé av figurer, så länge man håller sig inom det

Årets t-skjorta. Alla som deltar i den åländska strategispelturneringen får beställa en t-skjorta med detta tryck. Idén till bilden kommer från Igge Holmberg och den är ritad av Peter Bergström.

uppsatta maxvärdet för turneringens arméer.

– Man får ju välja väldigt mycket själv, det är det som är charmen, säger Igge Holmberg, som beskriver spelet som schack utan rutor och en hobby som råkade bli ett spel.

Deltagarna möts i matcher, slag mellan arméer, i dagarna tre, där varje match beräknas pågå i cirka 2,5 timmar. Bero-

ende på hur det går i spelet får man olika poäng. Sedan möts spelarna enligt poängantal och den som har mest vinner.

Men i den åländska turneringen håller man inte alltid stenhårt på detta, utan ibland prioriteras istället att man får spela mot någon man aldrig spelat mot förut, allt för att göra det roligare.

Pris då det jäklas

Därtill delar man bland annat ut pris även till bästa sportsman, bäst målade armé och bäst målade figur.

– Dessutom har vi ett pris

som du får om tärningarna verkligen jäklats med dig, säger Igge Holmberg, som förklarar att tärningskast styr det mesta i spelet.

Det finns redan planer för nästa års turnering.

– Det här växer hela tiden, säger Igge Holmberg, som hoppas att spelare från både USA och Skottland ska delta nästa år på Åland.

Igge Holmberg hälsar att alla nyfikna är välkomna till Bergsskyddet på besök.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Det var hög klass på svaren denna omgång. Jan Erik Sundberg klarade sin andra seger med ett nödrop tack vare gissningen på fem poäng på frågan om det åländska företaget. Språkläraren Anne-Louise Fogelström, även kallad Alf, stod för ett gott motstånd. 21-20 blev resultatet. Om du vill vara med och fajtas i Nyanfajten går det bra att ringa Karin Erlandsson, tel. 528 467.

	Fem	Fyra	Tre	Två	Ett
Film. En karaktär.	Karaktären skapades år 1989 i England. ALF JAN ERIK	Den senaste filmen handlar om karaktären på semester.	Han bär alltid röd slips och tweedkavaj.	Både tv-avsnitt och långfilmen har gjorts om denne man.	Han spelas av Rowan Atkinson.
Geografi. En stad.	Staden grundades som ett fort år 1147.	Europas största stad med 10,4 miljoner invånare.	Bl.a. Oktoberplatsen och Röda torget finns här. ALF JAN ERIK	Rysslands huvudstad.	Här ordnas finalspelet i ishockey-VM just nu.
Musik. Ett instrument.	Den vanligaste knäppta kordofonen. ALF	Spanien, där den använts sedan 1200-talet, är nära förknippat med instrumentet. JAN ERIK	De sex strängarna är stämde efter tonerna E, A, D, G, H, E.	Förekommer i många olika varianter, både akustiska och elektriska. Eric Clapton,	Jimi Hendrix och Yngwie Malmsteen spelar detta instrument.
Åland. Ett företag.	Var den första producenten av sitt slag i Finland. JAN ERIK	Inledde sin verksamhet år 1969 på Åland.	Företaget är sedan år 2005 norskägt. ALF	Företagets kepsar syns ofta under maj månad...	... burna av skolklasser som besökt företagets fabrik i Haraldsby.
På kroppen. Ett attribut.	Den 20 april högtidligt hålls detta attribut. ALF JAN ERIK	Profeten Muhammeds påbud på 600-talet gör att shiamuslimar bär detta attribut.	Det är centralt i "Kändis-kampen" som ordnas i Sverige för att samla in pengar till cancerforskningen.	Kända personer som burit detta är bl.a. Salvador Dali, Adolf Hitler och Clark Gable.	Andra benämningar är tangorabatt, knävelborrar och snorbroms.

Svar: 1. Mr Bean, 2. Moskva, 3. gitar, 4. Ab Chips, 5. mustasch

OBS Det händer

LÖRDAG 5.5

BIO

■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.** "The Queen". Filmen fick fyra stjärnor av Nyans recensent.

DANS

■ ■ **Arkipelag restaurangen kl 21.00.** Högttryck.

INFORMATIONSDAG

■ ■ **Mariehamn MSF Östrahamnen kl 12-14.00.** Information om sjöräddning och säkerhet till sjöss. Möjlighet att under handledning öva med riktiga nödsignaler, föråldrad pyroteknik omhändertas.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Monoshop.

■ ■ **Dinos bar kl 22.00.**

Made in Thailand.

■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Nik Kotzev.

RÖDA KORSVECKAN

■ ■ **Mariehamn Torget kl 10-13.00.** "Våga bry dig". Första hjälp-gruppen, hundgruppen och radioamatörer deltar.

VÅRFEST

■ ■ **Jomala Ålands Hemgård kl 14.00.** Vårmodevisning, hobbyutställning och förklädesutställning.

ÖPPEN ATELJÉ

■ ■ **Konstnärateljéerna är öppna kl 12-17.00.** Vägarna är markerade med gula skyltar med pilar och Ålands konstför-

enings logo.

□ Eckerö Överby, Jonas Wilén.

□ Godby, Ann-Britt Eriksson och Gunnar Sjöblom.

□ Finström Bastö, Isa Hällström.

□ Saltvik Ödkarby, Marlene Lindbäck och Gunilla Nordlund.

□ Jomala, Hannele Ögård-Forsman

□ Lemland Herrön, Barbro Eriksson.

□ Mariehamn Neptunigatan, Merja Håkansson.

□ Mariehamn Östra skolgatan, Anna Sundblom och Tiina Tahvanainen.

□ Mariehamn Västra Esplanadgatan, Nanna Sjöström.

□ Mariehamn Fabriksgatan, Ålands konstförening.

□ Mariehamn Movägen, Aino Kivisaari.

□ Sund Kungsgården, Britt Marie Trensmar.

□ Sund Strömbolstad, Juha Pykäläinen.

SÖNDAG 6.5

BIO

■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.** "The Queen". Filmen fick fyra stjärnor av Nyans recensent.

MUSIK

■ ■ **Saltviks kyrka kl 11.00.** Henryk Gwardak.

■ ■ **Geta, S:t Görans kyrka kl 19.00.** "Glory to God". Gospelkören Good News.

TEATER

■ ■ **Mariehamn Odalgården kl 14.30.** "Kärleken är inte tidens narr". En monologföreställning som baserar sig på William Shakespears sonetter

med skådespelare Jussi Lehtonen. Efter föreställningen en diskussion om ämnet "Ökad hälsa med kulturens kraft".

ÖPPEN ATELJÉ

■ ■ **Konstnärateljéerna är öppna kl 12-17.00.** Vägarna är markerade med gula skyltar med pilar och Ålands konstför-

enings logo.

□ Eckerö Överby, Jonas Wilén.

□ Godby, Ann-Britt Eriksson och Gunnar Sjöblom.

□ Saltvik Ödkarby, Marlene Lindbäck och Gunilla Nordlund.

□ Jomala, Hannele Ögård-Forsman

□ Lemland Herrön, Barbro Eriksson.

□ Mariehamn Neptunigatan, Merja Håkansson.

□ Mariehamn Östra skolgatan, Anna Sundblom och Tiina Tahvanainen.

□ Mariehamn Västra Esplanadgatan, Nanna Sjöström.

□ Mariehamn Fabriksgatan, Ålands konstförening.

□ Mariehamn Movägen, Aino Kivisaari.

□ Sund Kungsgården, Britt Marie Trensmar.

□ Sund Strömbolstad, Juha Pykäläinen.

MÅNDAG 7.5

MUSIK

■ ■ **Mariehamn, S:t Görans kyrka kl 19.30.** "Glory to God". Gospelkören Good News.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.

UTSTÄLLNING

■ ■ **Föglö Degerby ÅAB: s lokaler.** "Att jaga drömmen" en utställning om millenniemålet. Fotografier och texter. Pågår till 11 maj.

VANDRING

■ ■ **Finström Prästgårdsnåset kl 19.00.** Vårvandring med guiden Jörgen Eriksson.

JUST NU

LOPPMARKNAD

■ ■ **Cirkeln/Emmaus loppmarknad, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördagar 11-14.

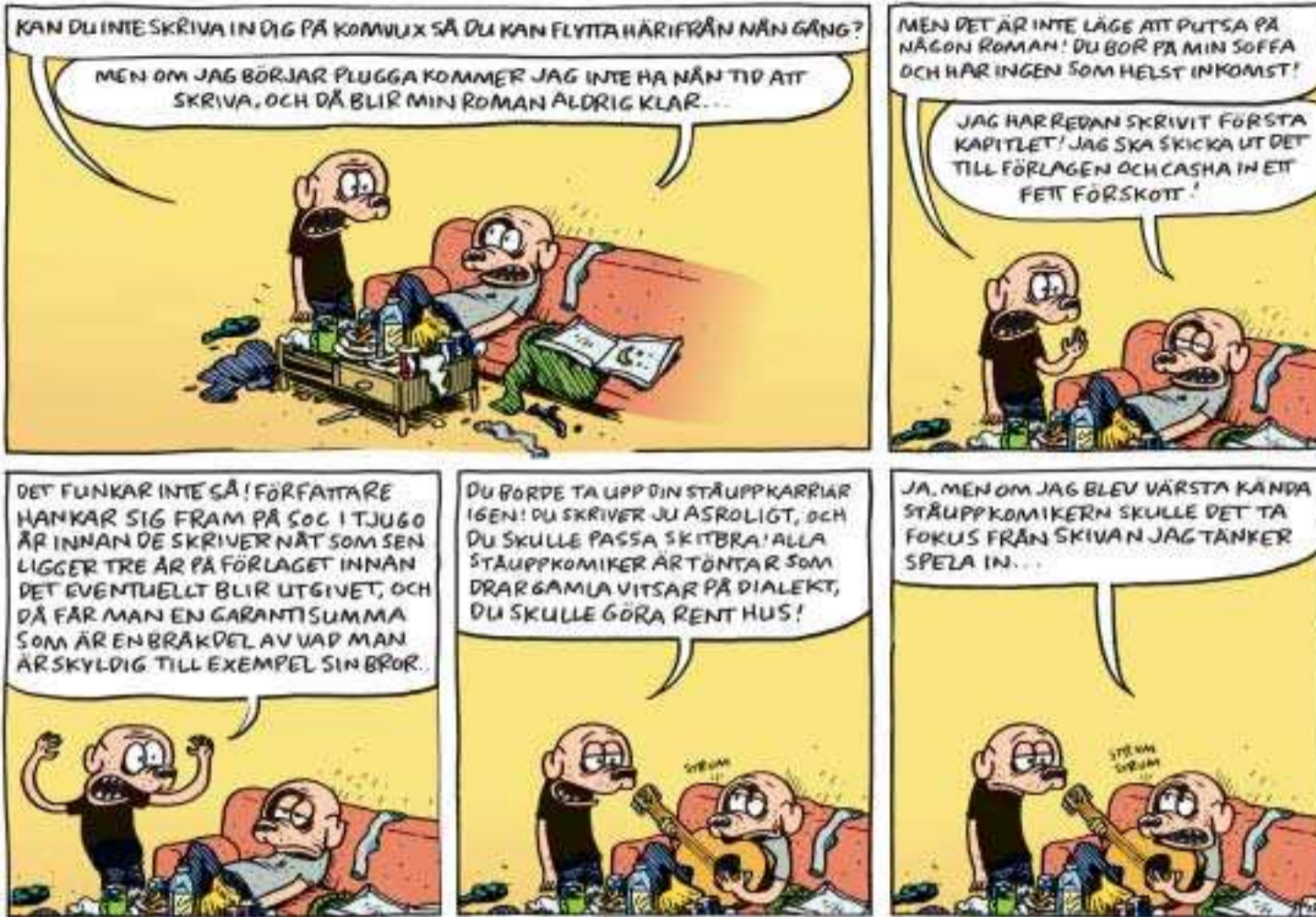
■ ■ **Emmaus byggretur, Skogshyddsvägen 7.** Öppet måndag-fredag kl 8-16.

■ ■ **Antikvariat Pierre, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördag 11-14.

■ ■ **Möbelreturen/Katapult, Skogshyddsvägen 7.** Öppet tisdag-fredag kl 9-16.

MARTIN KELLERMAN

ROCKY

ZITS

BY JERRY SCOTT AND JIM BORGMAN

FREDA LÖRD.

För att vi gillar kackerlackor

Om du eller jag hade varit högsta överhönset i ett invandrarhatande parti för 15 år sen, då hade vi nog inte fått göra lattjo grejer på tv idag.

Nej, vi hade nog snarare varit utfrysta från samhället och förpassade till nån liten skitig radonstuga i en uppgiven håla någonstans. Och i den stugan skulle vi i detta nu antagligen sitta och dricka smuggelbrännvin, äta klimpig gröt och invänta döden. I bara kalsipporna. Om nätterna skulle vi skraka besinningslöst eftersom ensamheten och fulspriten hade börjat göra saker med våra hjärnor.

Japp. Vi skulle få sota för att vi ledde det där svinpartiet.

Det hade varit rätt åt oss.

Men Bert Karlsson får inte sota.

Eftersom han är en kackerlacka.

Nejdå. Bert Karlsson får inte sota det minsta för sin bakgrund som boss för Ny Demokrati, som på 90-talet eldade på invandrarhatet så mycket att självaste Lasermannen tyckte det var lite i överkant. Det var ett jäkla drag under galoscherna, sa Bert, och alla hobbyraser jublade i smyg bakom radhusgardinerna.

Men Bert sotar inte.

Han sitter i tv och bedömer fårjonglörer. Och publiken skrattar.

Eftersom han är en kackerlacka.

Jajjamänsan. Bert "jag ledde ett rasistparti på 90-talet" Karlsson, han sitter med i en lattjo liten jury i TV4 på fredagskvällarna, där han tittar på lattjo folk som visar upp sina lattjo talanger - exempelvis jonglering med brinnande får - och sen trycker Bert på en grön knapp om han gillar det eller på en röd knapp om han inte gillar det.

Oftast gillar Bert det inte. Även om fårjonglören är jätteduktig och bara tappar något enstaka djur och nästan inte alls sätter eld på manegen, så trycker Bert på den röda knappen, för att "då där går änte hem i stugerna", som han säger medan hans märkliga överläpp glimrar av Bert-svett.

För Bert "Gud bevara oss för islam" Karlsson, han vet vad som går hem i stugorna. Det gick ju faktiskt hem i stugorna när Bert sa att han hoppades att en ministerkollegas dotter skulle smittas med hiv av någon invandrare, så att han skulle "fatta läget". Det gick hem i stugorna när Bert sa att 90 procent av alla brott mot pensionärer utförs av zigenare. Det gick hem i stugorna, och Bert kom in i riksdagen. Och det går tydligen hem i stugorna även idag, eftersom ingen verkar ha något problem med att Bert leker i tv.

Eller, okej, några har faktiskt haft invändningar.

Gellert Tamas, han som skrev "Lasermannen", och **Andres Lokko**, popskribenten, de har bägge två formulerat långa, arga debattinlägg där de har försökt ställa Bert "folk från olika kulturer ska inte gifta sig" Karlsson mot väggen.

Men det har inte funkat.

"Då där sa ja allrdri", säger Bert om ALLT han sa när han var främlingsfientlig partiledare, och sen är ALLT glömt och förlåtet och Bert sitter kvar i tv-rutan.

Eftersom Bert är en kackerlacka överlever han ALLT. Han kommer alltid att få sitta med i tv och svettas på överläppen.

Och på fredag sitter vi alla och skrattar högt medan nästa brutalsågade fårjonglör lommar av scenen.

Eftersom Bert är en kackerlacka.

Och uppenbarligen gillar vi kackerlackor.

Här är "flickorna" på medicin

God nyheter

Tora Woivalin, assistentläkare sedan tre månader, rondar, jobbar med patienterna.
Hoppas på... att avdelningen får fortsätta utvecklas.
Behåller gnistan... genom att jag får träffa olika människor.

Anna-Lisa Ekblom, sjukskötare, sysslar med medicinhantering, patientrapportering.
Hoppas på... högre lön för nyrekryteringens skull.
Behåller gnistan... tack vare arbetskamraterna och responsen från patienterna.

Ove Mattsson, överläkare, har det medicinska ansvaret.
Hoppas på... att vi kan få patienterna att må bra, att kunna ge adekvat vård.
Behåller gnistan... genom att gå till jobbet bara. Jag är intresserad av människor och då är det inte svårt att känna glädje här.

Diana Jansson, närvårdare, bäddar, tvättar, matar, lägger om sår.
Hoppas på... att jag får jobba kvar. Har vikarierat ett år nu.
Behåller gnistan... tack vare den goda stämningen här. Den smittar av sig.

Anki Jansson, primärskötare, hjälper patienterna med mat, tvätt, bäddning.
Hoppas på... pensionen (skratt).
Behåller gnistan... tack vare kollegerna.

Carina Husell-Jakobsson, primärskötare, sysslar med allt inom vården.
Hoppas på... en fast tjänst, har vickat i sex månader.
Behåller gnistan... genom att ringa Hillevi (?) och att man får skratta med arbetskamraterna.

Siv Mattsson, sjukskötare, delar medicin, gör allt möjligt.
Hoppas på... att vi får fortsätta med hela vår personal och slipper nerskärningar.
Behåller gnistan... tack vare att jag tycker om att jobba med människor. Alla dagar är olika.

Anna Åsgård, sjukskötare, går rondar, rapporterar, med mera.
Hoppas på... att vi kan ge god vård med patienten i centrum.
Behåller gnistan... genom att jag får vara en del av andra människors liv och försöka förbättra det.

Hillevi Eriksson, primärskötare, sköter patientvård, handleder elever.
Hoppas... på högre lön.
Behåller gnistan... man får tillbaka mycket när man hjälper patienterna.

Fredrik Slotte, läkare sedan två veckor, ställer diagnoser, skriver ut mediciner.
Hoppas... att avdelningen ska utvecklas så att alla fortsättningsvis får god vård.
Behåller gnistan... genom möten med patienterna.

Irmeli Eriksson, avdelningskötare, ansvarar för hela avdelningen.
Hoppas på... att vi får fortsätta vara bra bemannade och kan hålla kvaliteten i vården.
Behåller gnistan... jag får tillbaka mycket gott av både patienter och personal. Sammanhållningen ger mycket. Folk här är kunniga, flexibla och intresserade av jobbet.

Nick Schubert, läkare, ställer diagnos, försöker bota och lindra.
Hoppas... få göra skillnad för patienterna, att de blir botare eller i alla fall bättre.
Behåller gnistan... genom att jobba för jämnan, hinner inte tappa gnistan.

Madeleine Anderson, sjukhusbiträde, städar, delar ut mat, kokar kaffe.
Hoppas på... att personalen ska förstå varandra ännu bättre.
Behåller gnistan... genom att man får träffa nya människor och att arbetet varierar så mycket alla dagar.

Inger Kuitunen, avdelningssekreterare, sköter pappersarbetet.
Hoppas på... högre lön.
Behåller gnistan... tack vare gänget här och alla utmaningar i jobbet.

Gunnel Eriksson, sjukskötare, går rondan, delar medicin, sticker kanyler, pratar i telefon...
Hoppas på... att kunna göra något bra för patienterna.
Behåller gnistan... genom möten med patienter och i tack vara att arbetet är ett teamwork.

Gudrun Eriksson, avdelningssekreterare, sköter pappersarbetet.
Hoppas på... bättre lön.
Behåller gnistan... tack vare att jag trivs så bra här. Det är fin stämning. Vi skrattar ofta.

Det kom ett brev till Nya Åland.

– Flickorna på medicin är så snälla och rara. Fast de är trötta ibland så gör de så gott de kan. Jag har legat på sjukhus både i Sverige och i riket, men här på sjukhuset på Åland var det bäst. Vi gjorde en snabbvisit hos de snälla "flickorna" på avdelningen.

Ett gemensamt önskemål bland dem alla var större utrymmen. Men stämningen är god. Det första och det sista som hördes i korridoren var högljudda skratt.

Björn Eklund
Epost: bjorn.eklund@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Kalmarmatchen har vi lagt bakom oss. DIF:S DANIEL ”DAJA” SJÖLUND BLICKAR FRAM- ÅT MOT MÅNDAGENS MÖTE MED MÄSTARNA ELFSBORG

Leino och Henriksson tränar JIK tillsvidare

Klubben letar ny huvudtränare

FOTBOLL. Lauri Leino och Henrik Henriksson fungerar tillsvidare som tränaren för Jomala IK:s a-lag.

– Klubben söker dock fortsättningsvis en ny huvudtränare som kan ta över vårt talangfulla lag, skriver JIK:s fotbollssektions styrelse i ett pressutskick.

Jomala IK:s två assisterande tränaren Lauri Leino och Henrik Henriksson kommer tillsvidare att fungera som tränaren för JIK:s a-lag i division V. Detta beslutade föreningens fotbollssektions styrelse enhälligt i torsdags. **Gunnar Jansson** fortsätter även sitt uppdrag som lagledare.

– Laguttagningarna kommer att skötas av tränarna tillsammans med en spelarepresentant. Vi hoppas att lösningen kan omfattas av alla berörda och ser fram emot en bra säsong, skriver klubben i ett pressmeddelande.

JIK letar dock fortsättningsvis en ny huvudtränare för att ta över efter **Alexander Semenov** som nyligen hoppade av tränarsysslan i JIK.

Match på lördag

Jomala IK har inlett säsongen i division V, nedre serien med två segrar. I premiären besegrade ålänningarna FC Vehmaa med klara 5-1 och JIK följde upp med en 2-0-seger borta mot TuTo II.

På lördag väntar bortamatch mot YIKiri som på två

Söker vidare. JIK:s assisterande tränarduo Lauri Leino och Henrik Henriksson tar över tränarsysslan i JIK tillsvidare. Klubben fortsätter leta en ersättare till avhoppade Alexander Semenov. Här JIK:s Daniel Blomster i en luftfärd. Foto: STEFAN ÖHBERG

matcher vunnit en samt förlorat en match i serien.

Vårsäsongen i femman är väldigt viktig för JIK. Det gäller att

komma bland de tre främsta för att flyttas upp till den övre serien. Chansen att stiga är dock svår detta år eftersom att lagen

som nu är i den övre serien får med sig bonuspoäng och därmed har klart bättre läge att stiga till fyran. Att börja nästa

år i den övre serien är därför ett stort plus.

BJÖRN EKLUND
bjorn.eklund@nyan.ax
tfn 528 462

FC Haka föll på overtid

FOTBOLL. Fyra matcher spelades i Tippligan i torsdags. Nykomlingen AC Oulu tog sin första seger genom att besegra FC Inter med 2-0 i Uleåborg.

IFK Mariehamn var spellediga men åtta lugalag var igång i torsdags. Grönvitts nästa motståndare, FC Haka, föll med 2-1 hemma mot FC Lahitis efter att Mikko Hauhia slog in segermålet på overtid. Haka leder fortsättningsvis serien med sina sex poäng.

Nykomlingen AC Oulu inkasserade sin första seger i ligan genom att besegra FC Inter med 2-0 hemma i Uleåborg. Stor matchhjälte blev Dritan Stafsula som gjorde bägge AC Oulu:s mål i andra halvlek. Uleåborgslaget har fem poäng på tre spelade matcher och har ännu inte förlorat i ligan.

FC KooTeePee tog sina första poäng för säsongen genom att besegra FC Viikingit med 1-0 på bortaplan. Unge talangen Teemu Pukki slog in matchens enda mål då två minuter återstod av matchen.

Den fjärde ligamatchen mellan VPS och MyPa slutade 0-0.

– Jag tycker att vi får vara nöjda, det var ett stort steg framåt från 5-0-förlusten mot Inter, säger VPS-tränaren Jari Pyykölä till Vasabladet.

VPS har precis som IFK haft väldigt svårt med målproduktionen. VPS har gjort ett mål på tre matcher, och det målet kom på straffspark i premiären. Noterbart är att detta var MyPa:s första poäng för säsongen.

BJÖRN EKLUND
bjorn.eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Sportens kom ihåg

■ ■ AID/JIK-skidskytte:

Löpskyttetävlingen "Vårskytet" på lördag 14.30 i Jomala. Häverödals/Riala Skyddsskytteklubb står för motståndet. Alla klasser. Anmälningar Niclas 0400193300 senast torsdag 3 maj.

■ ■ AID-skidor:

Tränarkurs steg 1, 12-13 maj i Vikingahallen. Teori och praktik. Kursledare är Glenn Lindholm från FSS. Anmälningar till AID:s kansli tfn 19170 senast 4 maj.

■ ■ AIBF:

Ordinarie värmöte tisdag 8 maj 18.00 i Idrottsgården. Stadgeenliga förhandlingar. Välkomna.

■ ■ RK Sleipner:

Hopp tävling söndag 20 maj 11.00 Ålandscupen: 60 (ekipage ej startat 80 cm), 80, 100 cm teknikbedömning. Dessutom ÅM-kval 1 85/95 cm A:1d (85 cm ponnyekipage, ryttaren född 1991 eller senare). Fullständig prop finns på www.sleipner.aland.fi. Anm till Sleipner 13418 eller sleipner@aland.net senast 16.5 kl 20. Frågor: Sleipner eller Marina 040-5762396.

■ ■ IF Åland-friddrott: Klubbkamp mot Danderyds SK på lördag 14.00 på Wiklöf Holding Arena.

Tävlingsgrenar: P/F 11/60 m, 600 m, längd, kula. P/F 13 80 m, 600 m, höjd, kula. P/F 15 100 m, 800 m, längd, diskus. H/D 17 100 m, 800 m, höjd, diskus. H/D 19 och äldre 100 m, 200 m, längd, diskus. Anmälning senast 13.30.

■ ■ IFK/JIK-orientering:

Nybörjarkurs i orientering för ungdomar/föräldrar. Tisdagskvällar med start 8 maj vid Idrottsgården i Mariehamn. Information och anmälan till Niklas, tel. 040-8686415.

■ ■ IFF/IFFK/SIF-friddrott:

Klubbkamp i friddrott, omgång 1, tisdag 8 maj, i Rangsby. Anmälning 18.00, start 18.30. Klasser och grenar: F/P 7-15 år 60 m, längd. F/P 11-15 år spjut. F/P 7-9 år turbospjut.

■ ■ IFK-fotboll:

Oldboys och veteraner, dags för gräspremiär. Träning söndag 18.00 Backeberg.

■ ■ LUIA-orientering:

Nybörjar- och juniorträning måndag 7 maj 18.30 i Lumparby.

■ ■ JIK-volleyboll: Tisdag 8 maj 18.30 i Vikingahallens kafé håller JIK-volleyboll årsmöte och säsongs-

avslutning. Vi avslutar med kaffe och tårta. Alla volleybollintresserade välkomna!

■ ■ IFK-fotboll:

Flickor 97-98 + fotbollslekis, träning tillsvidare på tisdagar 17.30-19.00 på gräs i Ytternärs (Bomans ängar).

■ ■ AID-friddrott:

DM-terränglöpning H/D seniorer, H/D 17-19 år/Terrängcup 2007 omgång 3, onsdag 9 maj 19.00, skidskytteanläggningen, Jomala. Anmälan på startplatsen senast 18.30.

■ ■ AID-cykel:

Motionslopp på söndag. Pålshölerundan, Start 10.00. Pålshöle skola, 32/64 km. Samling vid parkeringen 9.30.

■ ■ AID-cykel:

Onsdag 9 maj 19.00 onsdagsträning, Jomala, Vestansundavägen, ACA vägskal.

■ ■ LIF/Liffarna-innebandy:

Äntligen dags! Fotbollsträningar på Valbo IP måndagar och torsdagar 19.30 med start på måndag 7 maj.

■ ■ AID-orientering:

Lång-ÅM lördag 12.5 i Saltvik Solbacka. Första start kl. 10.00. Anmälningar till kansliet senast onsdag 9.5.

Bosse först runt Kattby

CYKEL. Jomala IK-cyklisten Bo Jansson var först i mål efter det 19 kilometer långa Kattbytempot. Han korsade mållinjen på tiden 29.06. Drygt två minuter senare, på tiden 31.13 kom Thorvald Jansson i mål medan **Bernt Eriksson**, JIK, kom trea på tiden 36.52 och **Nigel Guildford**, JIK, fyra på 38.41. Den hårda blåsten avskräckte förmodligen en hel del cyklister varför bara fyra kom till start.

– Nigel Guildford gjorde säsongspremiär på singelspeed (en växel) och hade det tufft att trampa i motvinden på slutet, men han var nöjd med racet ändå, rapporterar AID:s cykelbas **Harry Rönnberg**.

Nästa steg är Pålshölerundan som avgörs på söndag som en genomkörare inför Floratrampen som avgörs på Kristi himmelfärdsdag. (mt)

Antti Kuismala i månadens lag

FOTBOLL. Med endast ett mål insläppt på tre matcher, är IFK Mariehamns målvakt **Antti Kuismala** en av aprilens stjärnspelare i ligan och därmed uttagen i månadens lag. Det är andra gången keepern kvalificerar sig till finrummet, senast var i uttagningen i oktober i fjol när säsongen avslutades.

Månadens spelare blev **Janne Hietanen** från liganykomlingarna AC Oulu medan årets tränaren är **Jari Europaeus** som leder FC Viikingit. Övriga i månadens lag är **Janne Vellamo** (TPS), **Jarkko Okkonen** (FC Haka), **Janne Hietanen** (AC Oulu), **Antti Ojanperä** (TamU), **Jukka Hirvonen** (FC Viikingit), **Dominic Chatto** (FC Inter), **Teemu Turunen** (FC Inter), **Farid Ghazi** (HJK) samt **Mikko Manninen** (FC Haka). (mt)

ORIENTERING

Nyanbommen 3/5 2007 Motionsorientering för alla.

Arrangör: AID/Jomala IK **Banläggare:** Marcus Karlsson **Plats:** Vikingahallen, Jomala

Bana A, 2,1 km: Madelene Wahlbäck Lumparland 29.48, Cedrik Svenblad Finström 35.39, Alexandra Svenblad Finström 36.25, Elise Åkerblom Jomala Deltagit, Lena Nyman Jomala Deltagit, Emilia Rosenqvist Lemland Deltagit, Lina Rosenqvist Lemland Deltagit, Fanny Boman Hammarland Deltagit, Elin Boman Hammarland Deltagit, Jennifer Karlsson Jomala Deltagit, Anette Karlsson Jomala Deltagit.

Bana B, 3,5 km: Gabriel Höglinnd Mora Deltagit, Nils Augustsson Mora Deltagit, Sara Wadman Mora Deltagit, Hanna Eriksson Mora Deltagit, Marcus Liljedal Mora Deltagit, Sofia Rylander Mora Deltagit.

Bana C, 3,6 km: Anna Häggblom Jomala 37.35, Susanna Söderlund Lumparland 40.37, Kenth Häggblom Jomala 42.25, Jonatan Höglinnd Mora Deltagit, Olle Zander Mora Deltagit, Fredrik Gummus Mora Deltagit, Joakim Augustsson Mora Deltagit, Per-Erik Söderlund Mariehamn Deltagit, Johan Häggblom Jomala Deltagit, Johanna Ulenius Mariehamn Deltagit.

Bana D, 4,8 km: Emmy Blomster Mariehamn 57.07, Niklas Alm Lumparland 58.51, Marcus Allerhed Mora 1.01.44, Erik Frost Mora Deltagit, Alicia Kallin Mora Deltagit, Olof Gummus Mora Deltagit, Magnus Karlsson Jomala Deltagit, Karl-William Rundberg Jomala Deltagit, Tomas Ek Mariehamn Deltagit, Rasmus Göteborg Mora Deltagit.

Ambassadörer på Ålandsbesök

Pensionerade ambassadörer. Sveriges utrikesdepartements seniorklubb var på Åland igår. Foto: JONAS EDSVIK

De omkring 40 medlemmarna i svenska UD:s seniorklubb lyssnar intresserat på informationen om självstyrelsen.

Plötsligt bryts tystnaden av en ilsken ringsignal. – Riiiiing.

Entoniga signaler och glada trudelutur ekade i Självstyrelsegårdens auditorium igår. Publikens mobiltelefoner ringde flera gånger under det att talman **Barbro Sundback** och lantrådet **Roger Nordlund** svarade på frågor om Åland. Ambassadörsveteranerna må vara pensionärer, men de har fortfarande många järn i elden.

– Det stämmer. De har lämnat sina karriärer, men är fortfarande engagerade på många sätt. Därför är det viktigt att de kommer hit och får veta mer om Åland. Informationen sprids och ringeffekterna ska inte förringas, säger generalkonsul **Bertil Jobeus**.

Och frågor saknades inte. De före detta anställda vid utrikesdepartementet ville veta mer om allt från undervisning i finska till Ålands förhållande till baltstaterna.

Ingen talerätt

En av ambassadörerna frågar om ålänningarna är nöjda med landskapets särställning inom EU. Vårdarna tar upp några fördelar, men också en upplevd nackdel.

– Vi vill ha talerätt inom de områden där vi har lagstiftningsrätt. Vi har inte rätt att försvara oss inför EG-domstolen, säger Roger Nordlund.

Barbro Sundback håller med.

– Det är Finlands regering som företräder Åland. EU känner bara till nationalstaterna.

Många av åhörarna verkar väl insatta i frågan. **Anita Gradin**, tidigare minister och EU-kommissionär minns förhandlingarna inför Ålands inträde i unionen. Hon ställer sig bakom den åsikt Sundback och Nordlund för fram.

– Det är viktigt att Åland får talerätt i EG-domstolen. Att ni känner att ni får vara delaktiga i de olika diskus-

Lång meritlista. Anita Gradin har varit både utrikeshandelsminister, invandrings- och jämställdhetsminister och ambassadör i Österrike och Slovenien. Arkivfoto: PRIVAT

Dagens värd. Generalkonsul Bertil Jobeus välkomnade besökarna till Åland. Foto: JONAS EDSVIK

sionerna.

Spridda skratt

Frågan om demilitariseringen togs också upp. Roger Nordlund illustrerar sitt svar genom att berätta om när Sveriges dåvarande statsminister, **Carl Bildt**, 1993 anlände till Mariehamn i ett flygplan med övermålande militärbeteckningar. Historien avslöjades av Nyans reporter **Christian**

Holmén och slogs upp stort i tidningarna.

– Det kanske var praktiskt men inte i enlighet med konventionerna, säger Nordlund.

Bland UD-pensionärerna hörs spridda skratt. De avslutade dagen med en rundtur till Kastelholm och Bomarsund.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 463

Skydda barnen mot solen

Ljuvligt, ljuvligt, men farligt, farligt. Det stundar sköna stunder vid stranden snart, men var noga med solkrämen, manar vår hemmatipsare. Det är varje förälders plikt att noga skydda sitt barn, skriver hon i dag. Arkivfoto: Foto: ERKKI SANTAMALA

Fråga: Snart blir det bad dags igen. Mina ungar simmar i ett. Måste man smörja in dem varje gång de har simmat? Undrar en småbarnsförälder.

Svar: Ja, ja och ja.

Min väninna sa en gång: ”Har man inte råd med solkräm till sina barn så får man lov att svälta själv ett tag”.

Det är föräldrars plikt att skydda sina barn från att bli brända.

Jag kunde sluta skriva här...

Börja i tid

Solen är stark, den bränner, den är livsnödvändig och otroligt skön.

Barns hud är väldigt känslig och tunn. Barn tål, precis som vi, solen olika. De har olika pigment. Man kan redan första sommaren se hur ett barn, spädbarn kommer att klara av solen. Blir han röd och kallsvettig eller blir han bara brun, så där direkt.

Börja redan nu med att smörja in era barn. Solen är stark nu på våren och åtminstone när jag var tonåring och låg och pressade på stranden hette det att man blir brunast före midsommar, med andra ord man bränner sig mest före midsommar. Jag tror att det gäller fortfarande.

Alla medel tillåtna

I dag är solen starkare på grund av att ozonlagret är tunnare, det vet vi alla.

I dag ser man effekten av hårt solande för 15 - 30 år sedan i form av hudcancer. Vi på 40 och 50 år kommer väl ihåg den tiden då man solade med aluminiumfolie under hakan (reflekterar...bränner fint!), ute på sjön med havet som solreflex, med en sprejflaska med vatten och absolut

ingen solkräm. Allt för att bli brun.!? Röd och vacker. Jag har inte glömt solarielampan heller, mammas fyrkaniga, vilken gav en fin rödbetsfärg och två vita bollar i ansiktet. Brun och snygg. Otroligt hur man förstört sig, inte underligt att folk har hudcancer.

Bevara barnens hy

Skydda ditt barns hud nu när de är små och lär dem använda solkräm. Gör det till en vana att smörja in sig. Ställ ultimatum då de vägrar: ska du vara ute? Då ska det vara solkräm, annars stannar man inne.

Det finns massor med fina burkar i de mest tänkbara färger och nyanser. Den gröna sprej solkrämen har varit omtyckt hos oss. Solskyddsfaktorerna är indelade enligt två system. Ett tyskt och ett amerikanskt, därför kan solskyddsfaktor 9 i en produkt motsvara detsamma som solskyddsfaktor 35 i en annan. Fråga i affären.

Tänk på att:

■ Solen är starkast mitt på dagen, undvik stranden då.

■ En ljus t-shirt skyddar ganska bra.

■ En lång t-shirt och solkräm är det bästa.

■ Man kan simma med en T-shirt på sig, det är lite kul.

■ Solhatt, keps – ett måste.

■ Man har parasoll över spädbarn.

■ Stor risk att bränna sig vid vattenbrynet, likaså i barn poolen.

■ Solkräm är lika självklart som mat den här årstiden.

■ Det finns många olika solkrämer, fråga expediten om du är osäker.

■ Solkräm som totalblockerar är bra för småbarn.

■ Axlar, öron, näsor och bara rumpor behöver mycket solkräm.

■ Vatten reflekterar solljuset, man bränner sig lätt på sjön.

■ Även vatten tålig solkräm behöver smörjas på igen.

■ Smörj in barnen på morgonen.

■ Smörj in mera solkräm efter några timmar, det räcker inte med en gång om dagen.

■ Be dagispersonalen smörja in ditt barn om han bränner sig lätt då de går ut.

■ Förvara inte solkrämer i solen, de härsknar och kvalitén blir sämre.

■ Släng alla gamla solkrämer.

■ Föregå med gott exempel.

■ Berätta för tonåringarna hur det är med solande idag, vilka skador det kan ge.

■ Köp en tidning, med tips om hur man solar bäst, åt dem, bara sådär i förbi farten. De lyssnar bättre om de läser själva.

■ Ha svalkande kräm hemma, om någon bränt sig. Aloe Vera är bra.

■ Solskador läker långsamt och de kommer upp till ytan i vuxen ålder.

Ha en skön vår med förnuft

Tina

PAF köpte nytt pokersystem

■ Ålands penningautomatförening, PAF, utökar sitt pokerutbud på nätet med ytterligare ett pokersystem. Föreningen har ingått ett licensavtal med svenska Boss Media för leverans av ett nedladdningsbart pokersystem i fem olika språkversioner; svenska, finska, eng-

elska, tyska och spanska. Det nya systemet betalas genom en del av intäkterna och är igång inom några veckor. Under senare delen av året levererar Boss Media även ett webbaserat pokersystem. Pokern står för en tredjedel av PAF:s spelomsättning

på nätet. – Vår styrka är att kunna arrangera pokerturneringar på fartyg och på Åland, där kvalificeringar inte sällan sker genom satellitturneringar med små insatser via vår speltjänst på internet. Genom samarbetet med Boss Media hoppas vi kunna

nå nya segment och skapa mer underhållning för våra spelare, säger **Stefan Pettersson**, direktör vid PAF i ett pressmeddelande.

Boss Medias pokersystem integreras för PAF:s del i nära samarbete med dotterbolaget Eget. (uw)

Tipsa **SPORTEN**
dygnet runt
Tel 0457 324 4444

► ÖVRIGT

Trevliga damer söker nya hem!

Tilda, superkelig 4-åring, steriliserad, ej barnfamilj.

Lucy, lugn & kelig 6-åring, steriliserad.

Läs mer om oss på www.djurskydd.net eller RING JOURTELEFONEN 0457 3424 850

vardagar 18-20, samt helger 12-15

Nya Åland

Messa Nyan!
0457-323 4444

► LEDIGA PLATSER

KOCK

Med några års arbetslivserfarenhet.
Bra villkor för rätt person.

EAT

RESTAURANG BAR CAFÉ

Ansökan och frågor skickas till:
eatmariehamn@hotmail.com eller
EAT Torget, 22100 Mariehamn eller på tel 0457 378 9817

► MÖTEN

Ålands Vindenergi andelslag

sammankallas härmed till ordinarie

ÅRSSTÄMMA

måndagen den 21 maj 2007 kl. 19.00
i Kaptenssalen, Hotell Arkipelag

Förutom stadgeenliga ärenden upptas till behandling

- inträdesavgift för nya andelar
- upptagande av lån och pantsättning av egendom
- försäljning av el till andelsägare

Stämmohandlingarna kommer att skickas samt finnas till påseende på andelslagets kontor, Hamngatan 8, enligt överenskommelse tel 12 065. Verksamhetsberättelser kommer att finnas på alla åländska banker. Meddela Marika senast 16/5 tel 12 065 om Ert deltagande.

Mariehamn den 16 april 2007

Styrelsen

► LEDIGA PLATSER

RAFAELS

LEDIG PLATS

Snart går Gunter i pension och vi behöver en ny person till vårt företag som

**ARBETSLEDARE/
TEKNISK CHEF**

I första hand kommer du att ha ett totalansvar för asfalteringssidan från första kundkontakt till slutliga faktureringen. Personalfrågor och planeringsmöten kommer att finnas på ditt bord.

Du kommer även att jobba med krossgrus produktion och övriga sysslor inom företaget.

Vi tror att byggmästare eller erfarenhet som byggarbetsledare kan vara en bra merit i bagaget.

Lön enligt överenskommelse.

Att söka jobb: Skriftlig ansökan skickas till jesper@rafaels.aland.fi eller fax. 018-33 520.

För mer information ring: 018-33560/0400 723 810 Jesper Blomsterlund VD, Ab Rafael.

Framtidsvisioner för
VÅRDÖ

- färja, bro eller tunnel mellan Prästö och Töftö?

Hur skall det bli med norra linjen?

Välkommen att diskutera trafiklösningar och andra aktuella frågor onsdagen den 9 maj kl. 19.00 i skolans matsal.

Kaffe med dopp.

Arr.: Liberalerna på Åland

Välkommen till ett seminarium om
tillväxtföretagets finansiering i expansionsfasen

torsdagen den 10 maj 2007 kl. 13 15.30
på Högskolan Södra, (Navigationsskolan),
Navigationsskolegränd 2 Mariehamn

För närmare info, se www.nim.ax
eller ring 537 000/Wikström el. Strandvik

EUROPEISKA UNIONEN
Innovativa åtgärder
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Placera smart

50%

50 % OP-Avkastning (blandfond)

50 % 12-månaders deposition till 5,00 % ränta

Bonus!

Som ägarkund ökar placeringen
även din Andelsbanks-bonus!

Minimiplacering 10.000 euro. Erbjudandet gäller till 31 maj 2007.
Ring Sven-Olof, Johnny, Anders eller Lisbeth på telefon 6330.

ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND

LÄTT

3	4	6	1	5	9	2	7	8
1	8	9	2	6	7	5	3	4
7	5	2	4	3	8	6	9	1
2	7	4	8	1	6	3	5	9
5	9	3	7	4	2	8	1	6
6	1	8	5	9	3	4	2	7
8	6	1	9	2	5	7	4	3
4	3	5	6	7	1	9	8	2
9	2	7	3	8	4	1	6	5

MEDEL

8	2	6	4	9	1	5	3	7
4	5	3	8	2	7	1	9	6
7	1	9	3	5	6	4	2	8
6	9	1	2	4	3	8	7	5
2	4	8	5	7	9	6	1	3
5	3	7	6	1	8	9	4	2
3	6	2	1	8	4	7	5	9
1	7	5	9	6	2	3	8	4
9	8	4	7	3	5	2	6	1

SVÅR

3	8	1	5	6	2	4	9	7
5	6	9	4	7	8	1	3	2
4	7	2	3	9	1	8	5	6
7	1	6	9	2	5	3	4	8
9	3	4	6	8	7	2	1	5
2	5	8	1	3	4	6	7	9
6	9	7	2	4	3	5	8	1
8	4	5	7	1	6	9	2	3
1	2	3	8	5	9	7	6	4

► ANBUD

Mariehamns stad

Entreprenadanbud för
**schaktnings-
arbeten**

gällande marksaner-
ing vid Daghemmet
Nyängen i Marie-
hamn.

Anbudshandlingar kan
avhämtas från Tek-
niska Verkens kansli,
Elverksgatan 1.

Anbuden skall vara
beställaren tillhanda
senast 21 maj kl 12.00

Slutna anbud märkta
"Nyängen" inlämnas
under adress: Teknis-
ka Verken Elverksga-
tan 1, AX-22100 Marie-
hamn.

Tilläggsinfo plane-
ringsingenjör Håkan
Lindén tel 531 560.

► KUNGÖRELSE

Ålands
landskapsregering

Den 2 maj 2007 utgavs
i Ålands författnings-
samling:

Landskapslag om
ändring av 53 § **rädd-
ningslagen** för land-
skapet Åland (ÅFS
2007/16).

Landskapsförordning
om ändring av 5 § LF
om **barnomsorg** (ÅFS
2007/18)

Landskapsregeringen

TV-programmet

lördag 5 maj

- 1**
- 9.00 Bolibompa** [59921]
9.00 Bolibompa hälsar på [10292] **9.01** Meckar-Micke (R) [100021308] **9.15** Dagens visa [2081489] **9.20** Zoé Kézako (R) [7668230] **9.35** I Mumindalen [9797211]
- 10.00 Karamelli** [1595]
 Även 10/5.
- 10.30 Sagoträdet (R)** [1464495]
10.45 Klister (R) [7950650]
11.00 Bobster: Amigo (R) [85582]
11.25–11.40 Hjärnkontoret (R) [7979785]
12.00 Vädrrets makter (R) [3719]
12.30 Saras kök (R) [9360]
13.00 Hundkoll (R) [7389]
13.30 Uppdrag granskning (R) [10018]
14.30 Anslagstavlan [51921]
14.35 Direkt: Handboll: SM-finaler
19.00 Bolibompa [3360]
20.00 Bröderna Lejonhjärta (R)
20.25 Wallace & Gromit: Magnifika mackapärer [6641785]
 Brittisk animerad serie.
20.30 Rapport [51747]
20.45 Sportnytt [5933563]
21.00 Stina! [33921]
 Pratshow. Del 8 av 9. Även 6/5 och 8/5.
22.00 Brottskod: Försvunnen [30650]
 Amerikansk kriminalserie från 2005. Del 23 av 24. Även 6/5.
22.45 Stuart Sutcliffe – den femte Beatlen [2231785]
 Brittisk dokumentär från 2005. På tidiga 60-talet var Hamburg en het samlingsplats. Hit kom ett okänt Liverpoolband, sedermera känt som The Beatles. Basisten i bandet hette Stuart.
23.45 Rapport [4665360]
23.50 Christian Dior – mannen bakom myten [933389]
 Porträtt.
0.45 The rounders – sista spelet
FILM [4234167] Amerikanskt drama från 1998. Mike, en juridikstuderande och tillika mästertlig kortspelar, satsar allt han äger i ett parti på en svartklubb. I rollerna: Matt Damon, Edward Norton, John Turturro.
2.45–8.00 SVT24 [85085186]

- 2**
- 10.00 Go'kväll (R)** [1382143]
10.45 Fråga doktorn (R) [8022414]
11.30–11.50 Perspektiv (R) [7261327]
14.05 Mitt i naturen (R) [929037]
14.35 Jakten på storrödingen (R) [388766]
15.05 Motorist (R) [8056414]
15.35 Söderläge (R) [8044679]
16.05 Dokument inifrån: Varumärkt för livet (R) [515698]
17.05 Först & sist (R) [377834]
17.55 USA mot Al-Arian (R) [3021259]
18.50 Slutet på historien (R) [6301655]
18.55 Helgmålsringning [7751196]
19.00 Aktuellt [55037]
19.15 Landet runt [428327]
20.00 Förfest hos Gabriel [9698]
 Musikunderhållning. Allsång med gästartister, kören One Voice och en sjungande studiopublik. Del 3 av 8. Även 6/5 och 9/5.
20.30 The comeback [8969]
 Amerikansk komediserie från 2005. Om livet bakom kulisserna i Hollywood. Del 3 av 13. Även 6/5.
21.00 Vänta barn [84308]
 Brittisk dramaserie från 2005. Del 2 av 3. Patrick Stowe driver en klinik som för närvarande har fyra par för behandling.
21.55 Kvinna vid grammofon [2631056]
 Svensk kortfilm från 2006. En kvinna sitter vid en grammofon.
22.00 Aktuellt [59476]
22.15 Arvet [267018]
FILM Danskt drama från 2003. Christoffer lever ett lyckligt familjeliv i Stockholm. När hans far begår självmord tvingas han åka tillbaka till Danmark och reda upp familjeföretaget. Han upptäcker snart att det är konkursfärdigt och han måste ta många beslut som gör att han kommer på kant med familjen. Arvet har ett mycket högt pris som han får betala fullt ut. I rollerna: Ulrich Thomsen, Lisa Werlinder, Lars Brygmann.
0.10 Blind justice (R) [8292167]
0.55 Musikbyrån presenterar (R)
1.25–2.25 Det känns som fredag (R) [6887051] Även 6/5.

- 3**
- 7.30 Föräldrafritt** [558698]
8.00 I'm with her [559327]
8.30 Winx club [992018]
9.00 Sabrinas hemlighet [993747]
9.30 Simpsons [996834]
10.00 Simpsons [997563]
10.30 How I met your mother
10.55 How I met your mother
11.25 Scrubs [5284969]
11.55 Scrubs [1104281]
12.25 All of us [118679]
12.55 All of us [584698]
13.25 Lyckochansen [1224143]
13.50 Sarah [3065786]
FILM Amerikanskt drama från 1999. I rollerna: Glenn Close, Christopher Walken, Jack Palance.
15.35 Fab 5 [7573414]
16.20 Veckans Desire [2464105]
17.30 Oprah Winfrey show [4889495]
18.25 Sveriges smartaste barn (R) [1622292]
19.20 Åskbollen [17073501]
FILM Brittisk action från 1965. Då James Bond besöker ett spa upptäcker han att flera personer försvinner spårlost eller dör. I rollerna: Sean Connery, Claudine Auger.
22.00 Sing a long [178476]
 Svenskt underhållningsprogram från 2007. Även 6/5.
23.00 Extra extra! [720853]
23.30 På gränsen [2336872]
FILM Amerikanskt drama från 1997. När miljardären Charles Morse kliver ombord ett på litet flygplan till Alaska kommer det att bli hans livs värsta resa. I rollerna: Anthony Hopkins, Alec Baldwin, Elle Macpherson.
1.45 St Elmo's fire [7239902]
FILM Amerikanskt drama från 1985. Strax efter att ha lämnat college återförenas sju elever på sjukhuset. I rollerna: Emilio Estevez, Rob Lowe.
3.45 How I met your mother (R)
4.15 Body snatchers [6870525]
FILM Amerikansk skräckfilm från 1993. I rollerna: Terry Kinney, Meg Tilly, Gabrielle Anwar.
5.45 Stacked [8246728]
6.10–6.55 Ellen DeGeneres (R) [4175322]

- 4**
- 6.35 Djurens ö (R)** [9604747]
7.00 Barnprogram [36299835]
9.59 Nyhetsmorgon lördag [483781209]
12.30 Äntligen hemma (R) [628056]
13.30 Sverige i veckan [354834]
14.00 CBS 60 minutes [607563]
15.00 Tipslördag [79434105]
17.00 Direkt: Fotboll: AIK-Helsingborg. [4379360]
18.55 Tipslördag [3492650]
20.00 Nyheterna [802476]
20.25 Vädret [8720853]
20.30 Postkodmiljonären [845501]
21.00 Pokerfejs – med lottodragningen [3341245]
 Svenskt underhållningsprogram från 2007. Del 14 av 21.
22.05 Vinnare & förlorare [1715785]
FILM Svensk komedi från 2004. Fredrik är ensamstående pappa till dottern Magda och försöker få livet att gå ihop. Han kämpar för att bli en framgångsrik travkusk vilket kräver mycket tid och uppoffring något som Fredrik inte har. När han träffar Helena förändras allt. Hon får Fredrik att upptäcka vad som är viktigt i livet och till slut kommer han på vad som kan göra honom till en vinnare. I rollerna: Frida Hallgren, Daniel Gustavsson, Mona Malm.
23.00 Nyheterna och vädret [528037]
23.15 Vinnare & förlorare, forts
0.15 The haunting [6648032]
FILM Amerikansk skräckfilm från 1999. En grupp människor som lider av sömnproblem går frivilligt med på att medverka i ett forskningsprojekt och beger sig till ett avlägset hus. I rollerna: Lili Taylor, Liam Neeson, Catherine Zeta-Jones.
2.20 Long time dead [23708070]
FILM Brittisk thriller från 2002. Ett gäng försöker få kontakt med andevärlden. I rollerna: Joe Absolom, Lara Belmont, Melanie Gutteridge.
4.00 Ladies man [4188728]
FILM Amerikansk komedi från 2000. I rollerna: Tim Meadows, Karyn Parsons, Billy Dee Williams.
5.25 Par i brott (R) [9778419]
6.05–6.35 Lättlagat (R) [8559728]

- 11.05–11.35 Obs**
 Aktualiteter.
17.05 TV-nytt
17.15 De gjorde historia
 Livslång landsförvisning. Buddhisternas andliga ledare, Dalai Lama, respekteras i hela världen. Han sprider ett budskap om fred och våldsfrihet.
17.45 Utelev
 På en badstrand kan man göra annat än att bara solbada, man kan ta en tur upp i luften om man har en kiteboard. Jakten på storrödingen går vidare i svenska Lapplandsfjällen dagarna kring midsommar. Programledare Göran Palm.
18.15 TV-nytt
18.25 Sportnytt
18.30 Zon5: Paffabriken
 Avsnittet där schlageryran tar över Paffabriken. Hela livet är en improvisation, men vilka är bäst, flickorna eller pojkarna? Programledare: André Storfors och Sofia Wredlund.
19.00 Snoggaste tjejen i stan
19.55 Norge runt
 Kärleken dör aldrig.
20.00 TV-nytt
20.10 Sportnytt
20.20 Citykocken
 Del 6 av 10. Efter en kort semester med flickvännen finner Ollie sig i ekonomiskt trångmål. Ekologiska ägg hittas längs metrolinjen men priset på ett fjäderfä är högt.
20.50 Filmtid
 Presenterar åsikter om budskapet bakom bilderna.
21.15 En folkfiende
FILM Norskt drama från 2005. Henrik Ibsens pjäsklassiker i ny, modern tappning. I rollerna: Anders T Andersen, Espen Reboli Bjerke, Monika Bjerke. Regi: Erik Skjoldbjærg. (En folkefiende)
22.40–22.53 I skuggan av ESC
 Dansar inte med stjärnorna.

- 8.00 Tv-nyheter** [64037]
8.05 Venusteorin [3140143]
9.00 Tv-nyheter [84560]
9.05 Loppis [2488998]
10.00 Tv-nyheter [28211]
10.05 Lördagssällskap [2180414]
10.45 De makthavande [7952018]
11.00 Tv-nyheter [90414]
11.05 FST: Obs [5387037]
 Aktualiteter.
11.35 Mundo: Måste förstå [8496476]
11.40 Basaren: Min pappa [9496124]
12.00 Yrkesval [5327]
12.30 Carte de visite [75358]
12.45 Närbilder från Kina [535921]
13.00 Tv-nyheter [81747]
13.05 Ettans dokumentär: Nedstysad barnhandel [254259]
14.00 Osynliga noter [78698]
 Finsk text på text-tv 333.
15.10 Showbands – vägen till stjärnorna 1 [2897143]
16.55 Nyheter på teckenspråk [4073230]
17.00 Tv-nyheter [43940]
 Finsk text på text-tv 335.
17.05 FST: TV-nytt [3126018]
17.15 Sjukhuset i Holby City [7246211]
18.15 Finländsk antikrunda [29327]
18.44 Den vida naturen: Island

- rörlig mark** [400941308]
 Island ligger på gränsen mellan kontinentalplattor i rörelse och har alltid varit scen för naturkatastrofer. Trots det lever många originella djurarter på ön. Också människan har lärt sig naturens villkor. Finsk text i text-tv 333.
19.35 Team Pullman [7369940]
20.30 Tv-nyheter och väder [79143]
20.45 Lotto [3914747]
20.50 Sportutan [530056]
21.15 De makthavande [1081018]
 Sossarnas lista på synder. Vart försvann Samlingspartiets arkiv?
21.30 Nyhetsläckan [476]
22.00 Livet är inte bara skratt
 Del 2 av 3. Efterspelet efter Tannias rättframma film inverkar på alla tre kvinnor och Tania går miste om sina vänners förtroende. Sunita ingriper i sin nya väns skilsmässa som förebådar en tragedi.
23.00 Stjärnhistorier [21105]
 Den engelska kändissatiren dramatiserar superstjärnornas färgfulla historier och ger dem ännu mer färg. I vågskålen i dag George Michael. Också Boy George och Bono tittar in.
23.25 Frances tisdag [6827259]
 Frances är kär i Lucas som har ett brottsligt förflutet. När sanningen kommer fram blir livet komplicerat och Frances måste välja sida.
1.05–1.15 Euronews [9647983]

- 6.00 Frågespel** [4257124]
8.00 Lilla tvåans morgon [36582]
9.00 Galaxen [93037]
9.25 Ett ögonblick! [30938872]
10.00 Skattjakten [50308]
 Den slumrande draken. Katta berättar att hon ser eld och de övriga barnen tycker att hon inbillar sig.
10.25 Regionala nyheter [11849312]
11.45 Spelnytt [3998582]
12.15 Stötfångaren: Bästa unga chaufför
12.45 Trädgårdsglädje! [660501]
13.15 Mat med Niklas [572143]
13.45 Vaaksa vaaraa [3630872]
FILM Finsk thriller från 1965. I rollerna: Pekka Sahenkari, Elina Salo, Carola Standertskjöld. Regi: Aito Mäkinen. SV.
15.05 VM i ishockey 2007 [5327360]
17.30 V75-travet [9853]
18.00 Tv-nyheter [70921]
18.10 Sportutan [3256786]
18.15 Långt fallna: Rosa Meriläinen och Anneli Ranta [1353105]
 Rosa får knappt en sked in i diskmaskinen. Anneli gillar heminredning och trädgårdsskötsel. Skådespelarmamman och politikerdottern berättar om sin relation till varandra och om sina olika karaktärer.
18.40 Förr i tiden – ett slags årskrönika [190747]
 Året 1965. Nylonstrumpsmorden i Kuopio, kvinnor i armén, UKK ute i världen samt Rolling Stones i Finland, ungdomskravaller och gratisklippning åt långhåriga. SV.
19.00 VM i ishockey 2007 [35239211]
21.50 Tv-nyheter [8047037]
22.00 VM i ishockey 2007 [58691]
22.45 Igby goes down [2787740]
FILM Amerikansk komedi 2002. I rollerna: Kieran Culkin, Susan Sarandon, Jeff Goldblum. Regi: Burr Steers.
0.20–2.00 Frågespel [3708070]

- 6.45 Köpkanalen** [8418650]
7.45 Nallen i det blåa huset (R) [9096940]
8.15 Ninjasköldpaddorna [8943143]
8.40 Transformers Cybertron [2137853]
9.05 Höjdarna [5097760]
9.20 Nalle Puhs nya äventyr [2116360]
9.45 Disneys klassiker [1824650]
10.00 Kids Top20 [537230]
11.00 Vinstpotten [997698]
12.00 Geniet [991414]
13.00 Word Puzzle [839476]
13.25 Tilt.tv [837292]
13.55 Dolda liv [765872]
14.25 Dolda liv [104747]
14.55 WRC [127698]
15.25 Sinbad: Legend of the seven seas
FILM Amerikansk teknad film 2003. Finska röster: Mikko Nousiainen, Kristo Salminen, Miina Turunen. Regi: Patrick Gilmore.
17.00 Simpsons [609740]
17.30 Simpsons [954817]
18.00 45min special: 30 dagar [331018] Ekobyn.
19.00 Sjuans nyheter [544940]
19.10 Resultatutran [7769921]
19.15 Underhållningens 50 i topp [1239414]
19.30 Karpo talar ut [807476]
20.30 Ennätystehtaan parhaat [186360]
21.00 Lotto och Joker [376501]
21.05 Erittäin salainen [6859230]
22.00 Tians nyheter [999476]
22.10 Erittäin salainen [5241655]
23.45 Resultatutran [1596495]
23.55 Soldatutran ansikte [136360]
0.50 Änglarnas stad [5426254]
1.15 Vinstpotten [5984254]
2.15–7.25 Den rätta [95131612]

- ÅLANDS RADIO 91.3 MHz**
9.00 Kulturen. Repris av måndagens och onsdagens Kulturen.
9.30 Musik. **10.00** Gröna fingrar. Programledare Uffe Andersson. Repris från onsdagen. **11.00** Musik. **11.30** Decibel. Ungdomsprogram med Jill Landström och Mona Sedghi. Repris från torsdagen. **12.00** Musik. **13.00** Veckans gäst. Programledare: Tom Wiklund. Repris från fredagen. **14.00** Pensionärstimmen. Ett program producerat i samarbete med Mariehamns pensionärsförening. Repris från måndagen. **15.00** Kunskapscup final. Programledare: Owe Sjöblom. Final. Frågesport för elever i klass 6 i de åländska skolorna. Tävlingslag: Geta mot Pål-sböle. Repris från tisdagen. **16.00** Jazz med Wallers. Programledare: Ann-Christin och Kurt Waller. Repris från 28/4. **17.00–19.00** Musik. **5.30** Musik.

TV ÅLAND INFOKANALEN

Vårvindar friska
 Då slår båtrossan till. Årminstone på Åland. Ett billigt och bekvämt sätt att bota sig är Tv Ålands nya program. Receptfritt.

Senare på kvällen :
 24 timmar i dygnet
 Så ska ÅHS fungera. Och gör det. TV Åland öppnar ett unikt tidsdokument om det som rör oss alla. När vi mest behöver.

Nyankortsvinnare:

Ann-Marie Weyand
Mariehamn

Vinner en Bingolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Från den 1 maj råder rökförbud i alla serveringsutrymmen. Är det bra?

Ja: 84 %

Nej: 16%

901 personer svarade. Ny fråga på **nyan.ax**

Olof Erland har inte förstått

■ **Några** missförstånd i Olof Erlands recension av "Vitboken för utveckling av Ålands självbestämmanderätt" (ekonomikapitlet), Nya Åland den 3 maj 2007.

I sin något otraditionella, men förvisso "engagerade", recension av det av mig författade kapitlet i "Vitboken för utveckling av Ålands självbestämmanderätt" summerar Olof Erland sina synpunkter i sex punkter. Under var och en av dessa punkter gör Olof Erland dels en tolkning av utvalda delar av min text, dels presterar han alternativa tolkningar av de ekonomiska processer och företeelser som avhandlas (de alternativa - och med emfas framförda - tolkningarna gör således recensionen något otraditionell).

Nu är det knappast ett standardförfarande att debattera innehållet i en recension och detta är heller inte min avsikt. Dock ger innehållet i

recensionen uttryck för några missförstånd som jag anser det nödvändigt att klara ut.

Det första missförståndet avser själva grundrelationen mellan systemet för den ekonomiska politiken och näringslivet på Åland såsom denna behandlas i min text. Recensenten gör här en övertolkning av min begreppsanvändning och tillskriver mig en, för mig, främmande "sammällsyn". Jag använder uttrycket "junior partner" om det ekonomisk-politiska systemet för att markera att detta system, i dag, inte har förutsättningarna för att matcha näringslivet inom de områden där en ekonomisk stimulans, av konkurrensskäl, är befogad (såsom tonnageskattebeslutningen av europeisk modell). Låt mig uttrycka detta metaforiskt. Två spelare som inte samtidigt spelar i samma division kan omöjligt utgöra ett sammanhållande, och

vinnande, team.

Olof Erland hävdar - vidare - att ett Åland, med egen beskattningsrätt, skulle tvingas finansiera ett sjöfartsstöd på 90 miljoner euro. Siffran måste avse återföringen av inbetalda skatter och avgifter till hela den finska och åländska flottan.

Erland visar därmed att han inte förstått hur dagens sjöfartspolitik fungerar. Han har heller inte förstått hur kostnadsbelastningen skulle se ut i ett läge där ansvaret för den åländska sjöfarten helt låg i åländska händer. Enligt uppgifter från sjöfartsverket och finansministeriet uppgick de totala återbetalningarna av skatter och sociala avgifter (restitutionen) till de åländska rederierna i fjol till strax under 38 miljoner euro.

Olof Erlands missförstånd är alltså att han tror att ett skattesjälvständigt Åland på något sätt skulle tvingas ta ansvaret för restitutionerna

till hela den finska handelsflottan!

Men hur är det då med de 38 miljonerna euro? Även om detta är ett väsentligt mindre belopp än de 90 miljoner som Erland anger så är det ju ändå mycket pengar. Här finner vi åter ett misstag av Olof Erland. Han bortser nämligen från det faktum att dessa miljoner är en återbetalning av tidigare influtna pengar från näringen och redan därmed, i allt väsentligt, finansierade av näringen själv. Kostnaden uppkommer i stället som en indirekt kostnadsbelastning för de ombordanställda (ofinansierade) offentliga konsumtion på hemorten.

Olof Erland torde därmed dra ytterligare en felaktig slutsats. Han tycks nämligen tro att denna indirekta "free rider-kostnad" är något som ett skattesjälvständigt Åland måste bära för samtliga de ombordanställda på de åländska fartygen - alltså

även de som är bosatta i Finland, i Sverige, i Filippinerna eller någon annan stans på jordklotet. Detta är naturligtvis fel. Nuvarande internationella praxis inom sjöfarten känner inte till något sådant förfarande.

Restitutionsystemet innebär helt enkelt att den behörige beskattaren helt (eller delvis) återbetalar de influtna skatterna och sociala avgifterna till rederiet, och att kostnaden uppstår där sjömannen är bosatt. Det här betyder alltså att kostanden för ett skatteansvarigt Åland skulle vara av indirekt free rider-karaktär och dessutom enbart gälla de på Åland bosatta sjömännen.

Exakt hur mycket som den kvarstående kostnadsbelastningen skall värderas till kan diskuteras, men klart står att den - inte minst med tanke på att vi här talar om relativt välavlönade personer med en ofta hög beskattningsbar landkonsumtion - är långt

mindre än de 90 miljoner som Olof Erland talar om, sannolikt högst 10 miljoner euro (och antagligen betydligt mindre).

I sin recension säger Olof Erland vidare att: "Slutsatsen är att ett övertagande av hela skattebehörigheten förutsätter att Åland blir självständigt med alla de komplikationer och risker det innebär".

Denna slutsats drar Olof Erland med referens till de finska statsmakternas förmodade hållning i beskattningsöverföringsärendet. Den typ av "realpolitiska insikter" som här ges uttryck för, speglar både en cementerad misstro emot de finska statsmakterna och en vägran att inkludera de "positiva" internationella exemplen i resonemanget (typ de näriliggande Färöarna och Grönland som båda är autonomier med egen skattebehörighet).

Agneta Karlsson

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Min pappas syster sa nåt ordspråk om att söndagsbarn är lyckobarn, fredagsbarn otursbarn, men sen kommer jag inte ihåg resten. Kan närläsare vet dom andra dagarna. Britt-Marie Petersson

■ I can tell you A, du är fort. lika söt som på lussetiden! :D Jag tror iofs tyvärr du är en Indigotyp... medan jag helst går till Dinos. Hehe. 040

■ Uselt av liberalerna att inte stöda Lotta W-J till Ålandsdelegationen. Hon är en kunnig och stark kvinna. Bra av sossarna att föra fram henne. 040

■ Finns det övernattningslägenheter på Sottunga? Där ser man...Varför har man en sådan? För mycke pengar kanske? 050

■ Hej Ke Hud fle! Intelligensgräns? Skicka risgrun som julgåva till min dotter? Din EU-förmanstagar, man räknar bara m skattebetalare. Akta dig för att ge skuld till min dotter: En skorpion försv. sina barn till sista andetag, häls. Mina barns mor Hilka

■ Ok, ge tillbaks till Ke Hud Fle. 0457

■ Mycket bra insändare av Niklas Fabritius i NA 4.5. Struktur

07 är en socialistisk reform. Det borgerliga Sverige är på väg bort från detta skolsystem. Vi är besvikna på fs. Om fs medverkar till att genomföra S 07 har de förlorat två trogna väljare. 040

■ Är det ansvarslost att ta bilen till ett inhägnat område? Man får ju inte ha hundarna springa lösa. Tänk efter nästa gång innan du lägger näsan i blöt... 0457

■ Man får en klump i halsen av att höra Pop-Sixten! Det är synd om honom. 0457

■ "Moderna miljövänliga bilar på motorbanan". Kanske Danne kan förklara för läsarna vad ett miljövänligt bränsle är för något, samt vad som sker i en modern bilmotor då man som det heter på ingenjörsspråk utsätter bilen för "olämpligt körmonster". Utv. Tekn.

■ Helt klart att det inte skall gasas i skogen i Eckerö! Då bidrar vi till den GLOBALA uppvärmningen! Dessutom kan ju nån enskild tjäna en slant mera!! Far till Sverige istället. Där hålls avgaserna på plats och slantar till Åländska intressen begränsas till rederierna! Håkan

■ 040! Willycranes till Rock-off är väl självklart! 0457

■ Idag var åter en välgödd cyklist i vägen...Vi behöver inga bumpers. 050

■ He, he, du i frågelådan 4.5. Hoppas du int får polisbesök nu! :-D

■ Då ska jag nog komma till Käringsund å spana i sommar, puss på dig Tanja ;-)040

■ Japp, klart att det ska dras på mellan alla bumpers! 040

■ Gudarnas man fyller år :) Med en enkel TULIPAN ja på bemärkelse dan, vi har den äran, vi har den äran, att gratulera. Gudarnas man Stefan fyller år på söndag. Ett fyrfaldigt leve. Han leve. Hipp, hipp, hurra, hurra, hurra, hurra. Många grattishälsningar från din vän. Grattis. Hoppas du får en bra dag. :) mvh Din vän x

■ Tack för att du finns gulle! Ja vet inga va ja sku göra utan dig. Du är den underbaraste person ja någonsin träffat. Älskar dig av hela mitt. Puss, puss på dig Ove. Ida

■ Jag tycker "taket" i rutschkanan i Mariebad är äckligt. Är det aldrig rengjort? Usch

■ Dagens ros till den blonda fina tjejen (en av dem) som jobbar på Dinos, för att hon bad om legitimation! Födelsedagsbarnet

■ Inga sena ringningar och gliringar tack! Det står folks kvällar. Björkvägen

■ Hej alla ni som gick ut klass

9c i Övernäs högstadium år 2000! Är ni intresserade av att komma på en klassträff år 2010? Läs mer i bloggen "klassfesten" på ålandstidningens bloggsida. mvh Jenny

■ "Singeln", jag vet inte säkert om det är mig du beskriver i ditt mess, men jag var i Jomala kyrka vid den tidpunkten och bar en rosa klänning. Men är det mig du menar borde du även sett att jag var där med min pojkvän, som betyder allt för mig. Och så kommer det också förbli för en lång tid framöver. 040

NYANS ROS

...till min pappa Calle för att du hämtade hem mitt flyttlass från Sverige! Tusen tack! Kram från Tanja

...till alla som bakat bröd, gräddat pannkakor och ställt upp som försäljare vid brödmarknaden i Kvarnbo i fredags. Tack även till Kvarnbotiken som ställde platsen till förfogande. Marknaden gav 900 euro till förmån för Hoppets stjärna och ensamstående mammor i St Petersburg. Herrgruppen i Saltvik rosar.

...till Kaj Rinman på Ädelmedjan för hans tjänstvillighet och engagemang. Det kan man kalla service, rosar två frågvisa som fick låna bok och årtalskoder för Finland och Sverige.

Doktorerade på hälsoresurs

■ Tidigare handikappkonsulenten på Åland, pol.lie Monica Eriksson disputerade till doktor vid Åbo Akademi i Vasa i går.

Doktorsavhandlingen handlar om ett nytt perspektiv på hälsa, istället för riskperspektiv fokuserar man på resursperspektiv. Det handlar om vad som krävs för att klara vardagslivets många olika krav och hur vi kan hantera att vi inte har kontroll över livet.

Resursperspektivet kallas salutogenes, och Monica Eriksson har i sin avhandling sammanfattat och analyserat den salutogenesiska forskningen. Resultatet sätter hon in i ett folkhälsovetenskapligt och i ett hälsofrämjande perspektiv, men visar också på hur man kan omsätta den nya kunskapen i praktisk verksamhet, med målet att bygga samhällen där människor hålls friska så länge som möjligt.

Avhandlingen visar också hur detta kan hjälpa människor som är utsatta för långvarig stress, till exempel allvarlig sjukdom, livshändelser och handikapp.

Vattenskyddsfolk höll vårmöte

■ Vattenskyddsföreningen hade vårmöte i torsdags. Deltagarna fick veta mer om den så kallade BEVIS-modellen. BEVIS är ett datorstött system som visar påverkan av utsläpp och vattenrörelser i Åbolands, Ålands och Stockholms skärgårdar.

Under mötet beslutades att föreningen ska delta i den kom-

Doktor. Monica Eriksson har forskat i hur folk kan hållas friska så länge som möjligt. Foto: ERKKI SANTAMALA

Monica Eriksson har gjort undersökningar på Åland för sin doktorsavhandling.

Monica Eriksson var under många år handikappkonsulent och verksamhetsledare för Ålands handikappförbund innan hon återupptog studierna. Hon avlade sin licentiatexamen 1999. (ht)

mande valdebatten framför allt för att stöda miljöhandlingsprogrammet.

Ordförande Lennart Isaksson valdes om. Till styrelsen nyvaldes Jana Lemberg, Johanna Nordquist och Wiking Johansson. Omval av K-E Williams, Jan Westerberg och A-K Johansson. (ak)

HÄLGE

ZITS

” Statykonflikten förgiftar inte bara relationerna mellan etniska ester och ryssar i Estland och mellan Estland och Ryssland. I dess kölvatten skadas också förhållandet mellan Ryssland och EU. **MAX ARHIPAINEN, HUFVUDSTADSBLADET**

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Inga Heller Kiki Alberius-Forsman

Mycket mera bumpers!

Inga Heller sitter morgonrufig vid frukostbordet där det numera läses både Nya och Gamla testamentet. Hon tycker själv mycket om denna liknelse, att de båda lokalblaskorna jämförs med Bibelns böcker. Gamla testamentet står för grunden och det som varit. Nya testamentet står för allt nytt, för frälsningen och leder liksom raka spåret till paradiset. Sådan är nu hennes åsikt.

Gobbin säger först av allt:

– Min sköna – du ser ut som du sovit i motvind.

– **Men alltså, säger Inga Heller.** Nu sägs det att det är farligt med bumpers. Folk kan dö bara för att de finns.

– Så illa är det väl inte.

– Joho då! Om ambulansen inte kommer fram i tid. Tänk det!

– Men nog resonerar de väl ett steg för långt då. För bumperserna är ju där för att det inte ska bli några olyckor. Om alla håller låg hastighet så blir det inga smällar och folk skadar sig inte och då behöver ambulanserna inte ens rycka ut. Fast ibland ska de till annat än trafikolyckor, förstås.

– Men nog vet de när det är allvar. Och då kan de väl gasa på i alla fall och bara flyga över de där bumperserna. Det värsta som händer då är att de kör sönder bilarna och det betyder väl inget om folks liv är i fara.

– Nej, inga kör de sönder ambulanserna heller, tror gobbin. Inga för några små gupp.

Och det vet vi ju, att det gobbin säger det är alltid det rätta.

Bumpers kan användas till mycket.

Inga Heller undrar just om han **Åke Uppgårdh** i Gamla testamentet egentligen vet vad han ställer till när han målar sin bumpersprotest på Ålandsvägen. Vi damer har mycket nytta av dessa gupp, nämligen. Och indirekt gobbarna också. Inte nog med att hastigheten sänks och folk inte dör i trafikolyckor. Bumperserna förgyller livet på ett mer intimt sätt.

En klok dam har lärt ut att det bästa en kvinna kan göra när hon tvingas dämpa framfarten längs vägarna är att knipa. Kniipa med det där området på kvinnokroppen som är så känsligt att det inte ens har ett namn.

Gynekologer uppmanar kvinnor att knipa när de väntar vid röd gubbe. Men det finns ju så få röda gubbar på Åland. Det är därför trafikgobbarna här på holmen har hittat på det där med bumpers från början.

Den kvinna som börjar knipa vid alla gupp gör det snart reflexmässigt och vad Inga Heller har förstätt i "Orgasmboken" av **Katerina Janouch** – som hon förstas läste å tjänstens vägnar – så är det just så vi kvinnor ska träna. Inte bara för att undvika medicinska komplikationer på ålders höst, utan för att... tja kunna göra en rejäl blyxtvisit i paradiet. Och inte bara det. Ta gobbin dit också.

– Nå, nå, nå, säger gobbin då, med sin manligt mörka stämma, tvärs över de båda testamentena.

Han mötte hennes blick. Nämligen. Och såg var hon tänkte.

Skall tobak förbjudas eller tillåtas?

Nu är det förbud mot tobaksrökning på alla serveringar i landskapet. De flesta tycker förbudet är helt ok. Nästa steg är att lagstiftaren knackar på hemma hos oss. Är det lika välkommet?

Varken den nya åländska tobakslagen eller den rikslag som kommer inom kort lägger sig i hur man gör hemma. Där är det tillåtet att utsätta folk för passiv rökning hur mycket man vill. Tanken är väl att de som inte gillar röken går ut.

Men nu har diskussion om balkongrökning startat i riket. Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral har enligt rikspresen sagt att det kan bli möjligt för husbolagen att förbjuda rökning på balkongerna. Det handlar visserligen om extrema fall och det förutsätter att en hälsovårdsinspektör har varit på plats och uttalat sig. Men omöjligt är det inte.

Varför skulle inte samma diskussion komma till Åland. Så vad tycker vän av ordning?

För det första, varför röker folk på balkongen?

Det gör man uppenbarligen för att inte sprida röken inne i bostaden, antingen av hänsyn till andra boende eller för att man inte gillar lukten. Om det sker av hänsyn till resten av familjen så borde det ses som en positiv sak. Rök som blandas ut med massor av lagom ren stadsluft på balkongen kan rimligen inte åstadkomma fysiska men.

För det andra, var skall man röka om man inte får vara på balkongen? Och av olika orsaker inte vill röka inne i bostaden.

Man kan sätta sig på en bänk i en park. Man kan röka i bilen, eller på gatan medan man promenerar till jobbet. Men de lösningarna fungerar inte om man samtidigt vill sitta hemma framför tvn och titta på en film eller umgås med sina vänner.

Och för det tredje, vad gör man om man bor i egnahems- eller radhus och inte har någon balkong, men nog en liten terrass eller gräsmatta.

Små radhustäppor ger alla möjligheter för ett rökande sällskap att sprida röken också till grannen. Kan lagstiftaren komma in där och sätta stopp? Var går gränsen för vad grannar skall tåla? Av rök, alternativt av klagomål över rök.

Lagstiftaren har inte gjort det lätt för rökarna. Orsaken är enkel nog, tobaksrök är ett ämne som medför risk för cancer. Och man vet inte riktigt var gränsen går.

Men de allra flesta som klagat över rök gör det inte för att det är farligt för hälsan, röken är sällan det som den blandas ut med några kubikmeter luft. Utan de som klagat tycker det luktar illa. Det är nog så legitimt. Men det räcker alltså inte för att slippa bli utsatt för lukten lika litet som man kan kräva att grillarna i kvarteret förbjudas för att de sprider os eller

Rökruta? Skall det vara tillåtet att stå på balkongen och röka och skicka upp lukten till grannen ovanför? Diskussionen har börjat i riket och lär komma också till Åland. Foto: JONAS EDSVIK

något liknande.

Så vad gör vi?

Slutar röka, kanske. Det skulle vara den enklaste lösningen för alla. Men världen ser inte så ut. Inte slutar folk heller att äta chips eller dricka läsk trots att de vet att det inte är bra för kroppen. Folk fungerar inte rationellt.

Det man däremot kan göra – utan att det kostar någonting – är tala med grannarna. Stör det, hur mycket stör det? Kan man diskutera tider när det passar bättre än annars? Lukten av en cigarett försvinner ju rätt fort efter att den fimpats, så grannens balkongluft är inte förstörd för resten av dagen.

Kanske det rentav visar sig att lukten är mindre besvärande bara för att man tar upp

diskussionen.

Men i förlängningen kan samhället svårigen fortsätta ta in stora summor i tobaksaccis samtidigt som man bidrar till att rökarna betraktas som ett slags parior. Med den utveckling vi har nu börjar det bli dags att diskutera totalförbud mot tobak.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.

Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.

Medlem av Tidningarnas förbund.

Kontrollerad upplaga 2006: 7.279 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN

Uppgårdsvägen 6

Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)

Nyhetsstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444

e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450

Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utbliven tidning: Posten: vard kl 7-8.30, tfn 636 751, lörd kl 11-12, tfn 0400 229 927.

Nya Åland: vard kl 8.30-16.15, tfn 23 444.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman

tfn (018) 528 441

nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef:

Ulf Weman

tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds

tfn (018) 528 465

arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:

Maj-Len Lindholm

tfn (018) 528 449

Kulturredaktör: Jan Kronholm

tfn (018) 528 466

kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström

tfn (018) 528 478

sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN

Delice Lindegren

tfn (018) 528 457

annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann

tfn (018) 528 447

stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef: Katrin Lindqvist

tfn (018) 528 446

katrin.lindqvist@nyan.ax

Prenumerationer:

Margareta Sävstrand

tfn (018) 528 443

prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,

Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER

1.1.2007

Fortlöpande helår..... 164 €

halvår..... 88 €

kvartal 45 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag: Efter text & mindre annonser

Annonsstorlekar: större än 600 mm

Färgannonser

Månd fre kl 12 tor kl 14 tor kl 14

Tisd mån kl 12 fre kl 14 fre kl 14

Onsd tis kl 12 må kl 14 må kl 14

Torsd ons kl 12 tis kl 14 tis kl 14

Fred tor kl 12 ons kl 14 ons kl 14

Lörd tor kl 14 tor kl 12 tor kl 12

Torget: onsdagar kl 12.00. Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmaterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 27.4 - 16.9 2007					
M:HAMN 03.45 L 14.45	ÅBO 08.00/09.10 20.15/21.15	M:HAMN 14.35 01.25 L	M:HAMN 04.25 14.45 01.35 L	STOCKHOLM 09.30/17.00 19.15/20.15 07.00/08.00	M:HAMN 23.45 03.45 L 14.35
M:HAMN 23.55	H:FORS 09.55 2/17.00 1)	M:HAMN 04.15	Passagerare med eller utan fordon skall vara på plats i check-in senast 30 min före avg., varefter incheck/bilj.försäljning ej kan garanteras		

1) 5.5 avg. 16.00
2) 7.5 ank. 11.00

L = Långnäs

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

Torggatan 14,
tel 16 711

18.00-00.50 → 01.00-10.00

10.00-05.00 ← 04.50-18.00

www.tallinksilja.fi

Check-in senast 30 min. före avg.

ÅLANDSTRAFIKEN 16.3-10.6.2007

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR			
Måndag-torsdag		Fredag-söndag	
MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR
08.00	09.30	07.00 I)	08.30
16.00	17.30	13.00	14.30
15.30	12.00	19.00	20.15
22.30	19.00	12.30	09.00 I)
		18.30	15.00
		00.05	20.30

Kombinerar med landsortsbussar linje 2, 3 och 4. Ej helgdagar

I) Ej söndagar

Avvikelse: Ons 16.5 enl fredagstidtabell. Svenska Nationaldagen ons 6.6 enl söndagstidtabell. Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen			ÅLAND-FINLAND dagligen		
ÅLAND	STOCKHOLM		ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L	06.30		03.30 L	07.35	
04.35 M	09.40		14.25 M	19.50	
10.15 M	15.30		23.45 M I)		10.00
14.25 M	18.55		14.10 M	08.45	
14.10 M	07.45		01.00 L	21.00	
23.40 M	16.45 I)		04.25 M	17.30	
07.45 M	18.00				
03.20 L	20.10				

I) Gabriella avvikande trafik: 9.6 Sto-Mar kl 20.30-03.20. 10.6 Mar-Hel kl 03.30-14.00.

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, 10 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs

Boka alltid din resa!

VIKING LINE
Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

Vi har öppnat

Skarpansvägen 20
22100 Mariehamn
Tel 529 370, fax 529 375
info@citytravel.ax

Turlista t.o.m. 14.6.2007

	Från Eckerö	Från Grisslehamn
Dagligen	8.30 13.30 18.30	10.00 15.00 20.00

Extra turer: Från Eckerö söndag 20.5 kl. 23.00.

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm Tekniska högskolan 2 tim. före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. **OBS! Lokala tider i turlistan.**

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar M:hamn Sto
10.00 → 15.45

OBS! Ny avgångstid from 1/1 2007

Sönd-tisd Sto M:hamn
18.00 → 02.00
Onsd-lörd 18.00 → 03.30

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

Sälj det du inte behöver
med en annons i Torget

Ålands största köp & säljmarknad

RING SÅ KÖR VI!

LÖRDAG 5 MAJ 2007

DAGLIG LASTBILSTRAFIK
till och från Åland. Tel. 24 111

dagens ålänning

"Jag ska hyra husbil"

Dagens ålänning är egentligen sommarålänning. Han heter **Andreas Levin**, är 28 år och kommer från Skellefteå i Sverige. När Nyan möter Andreas sitter han i solen och väntar på en kompis i Sjökvarteret. I handen har han en bok.

Vad läser du?

Jag läser "Husbil i Europa". Vi är två par som ska åka ut i sommar. Vi kommer att åka bland annat till Alperna, Italien och Kroatien. Vi ska hyra en bil. Det blir en helt ny upplevelse.

Hur kommer det sig att du är på Åland?

Jag är ofta här om somrarna. Min släkt på pappas sida kommer från Åland. Vi har stuga i Lemland, i närheten av Pellas skeppargård. Det är skönt att vara här, man känner att man har semester. Vi har alltid haft båt och varit mycket ute på sjön.

Vad gör du när du inte är ledig?

Sommarålänning. Dagens ålänning Andreas Levin kommer från Skellefteå i Sverige.
Foto: ANNIKA KULLMAN

Jag ska precis börja på ett nytt jobb på Skatteverket i Skellefteå. Jag börjar direkt efter helgen och kommer att jobba med ekonomisk brottslighet.

Det låter spännande.

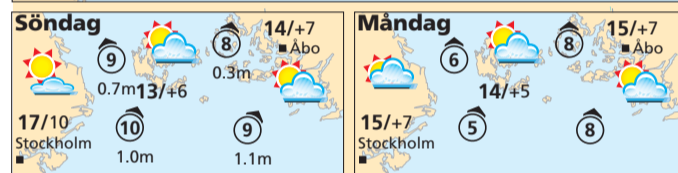
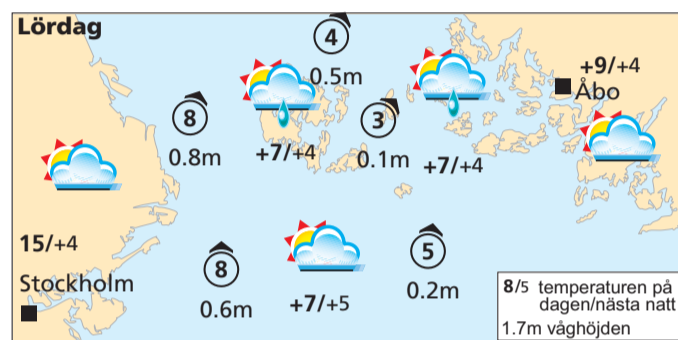
- Det kan det vara, men inte alltid.

Vem vill du hälsa till?

- Jag hälsar till alla gamla vänner i Lemland.

ANNIKA KULLMAN

vädret

I går kl 15 temp. moln. Max/min temp. 27.4 - 4.5. klo 9

	temp.	moln.	max.	datum	min.	datum
Jomala	+9	☀️☁️	+16.3	27.4.	-3.9	29.4.
Åbo	+9	☀️☁️	+15.2	27.4.	-5.8	1.5.
Helsingfors	+8	☀️☁️	+18.1	27.4.	-1.0	1.5.
Stockholm	12	☀️☁️				

För ett år sedan temp. moln.

	temp.	moln.
Nyhamn	+9	N
Märket	+3	NNV
Kumlinge	+5	NNV

Vattenståndet i går kl 15
Föglö -13 cm Åbo -13 cm

Solen i dag	Upp	Ner
Mariehamn	5:29	21:46
Helsingfors	5:08	21:26
Stockholm	4:41	20:50

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +1sa

dagens rätt

Levergryta

- 400 g lever
- 2 röda äpplen
- 2 msk olja
- 1 tsk salt
- 1 krm grovmalen svartpeppar
- 1 msk soja
- 1/2 msk pressad citron
- 2 dl buljong (av tärning)
- 1 msk maizenareddning
- hackad persilja
- sallad

Skär levern i strimlor. Skölj och strimla salladslök. Skölj äpplena väl, kärna ur och skär i klyftor. Värm olja i en stekgryta eller wokpanna. Fräs levern några minuter. Tillsätt lök och äpplen. Låt det fräsa med ca 5 minuter. Krydda med salt, svartpeppar, soja, pressad citronsaft och buljong av tärning. Låt småkoka ca 5 minuter. Red med maizenareddning. Servera grytan med hackad persilja, kokt (pressad) potatis och sallad.

TIPSA 0457-313-4444

MESSA 0457-323-4444

RING 018-23444

Försäkringar på hemmaplan

PARSKYDD
Förmånlig livförsäkring för två personer.

ALANDIA BOLAGEN
Ålandsvägen 31, tel. 29 000
må-to 8.30-17.00, fr 8.30-16.30
alandiabolagen.com

Stort sortiment av sommarblommor och ampelväxter!

Söderlunds Växthus
Öppet mån-tors kl. 12-19, lörd kl. 10-14
Överby, Eckerö • GSM 0457 313 4901

RYDS - berika ditt liv

Endast båt 435 DL 4 700,-

435 DL + Mercury F25 ELPT ... 8 690,-
435 DL + Mercury 20 EL 2-takt ... 7 000,-

manelius.com Fabriksgatan 7 tfn 16 905

TVÅ SUBARU-PÄRLOR!

SUBARU FORESTER 2,0 X 4WD -03
Registrerad: 17/7 2003.
Medkörd endast 50.000 km.
Ålandssåld, permanent 4-hjulsdrift, hög/låg växel, dubbla airbags, ABS-bromsar, aut. Klimatanläggning, CD/AM-stereo integrerat, dragkrok, alufälgar, fullständig servicebok.

PRIS: 23.900€

SUBARU FORESTER 2,0 4WD -02
Registrerad: 22/2 2000.
Medkörd endast 99.000 km.
Permanent 4-hjulsdrift, hög/låg växel, ABS-bromsar, dubbla airbags, aircondition, CD/AM-stereo, dragkrok, takräcke, nya däck på alufälgar, dubbade vinterdäck på fälgar, fullständig servicebok.

PRIS: 16.000€

ERbil
Vikingagränd 1 A Mariehamn.
Tfn 14750 GSM 0400 595 732

Öppet lördagar 10-14

Nu är de tuffa kläderna från lollipop här

klänning 27 €
body 21 €
mössor 16 €

Coola Barn
Norragatan 1, tel. 17 633
Öppet vard. 11-17, lörd. 11-14

Förnya ditt hem med en klassiker!

10% rabatt på 7:an och Myran

Vid beställning av minst 4 stolar i valfri färg före 31/5.
Pris fr. 287€/st (norm. fr. 319€)

Tel 0457 342 6702
inrederiet@aland.net

inrederiet